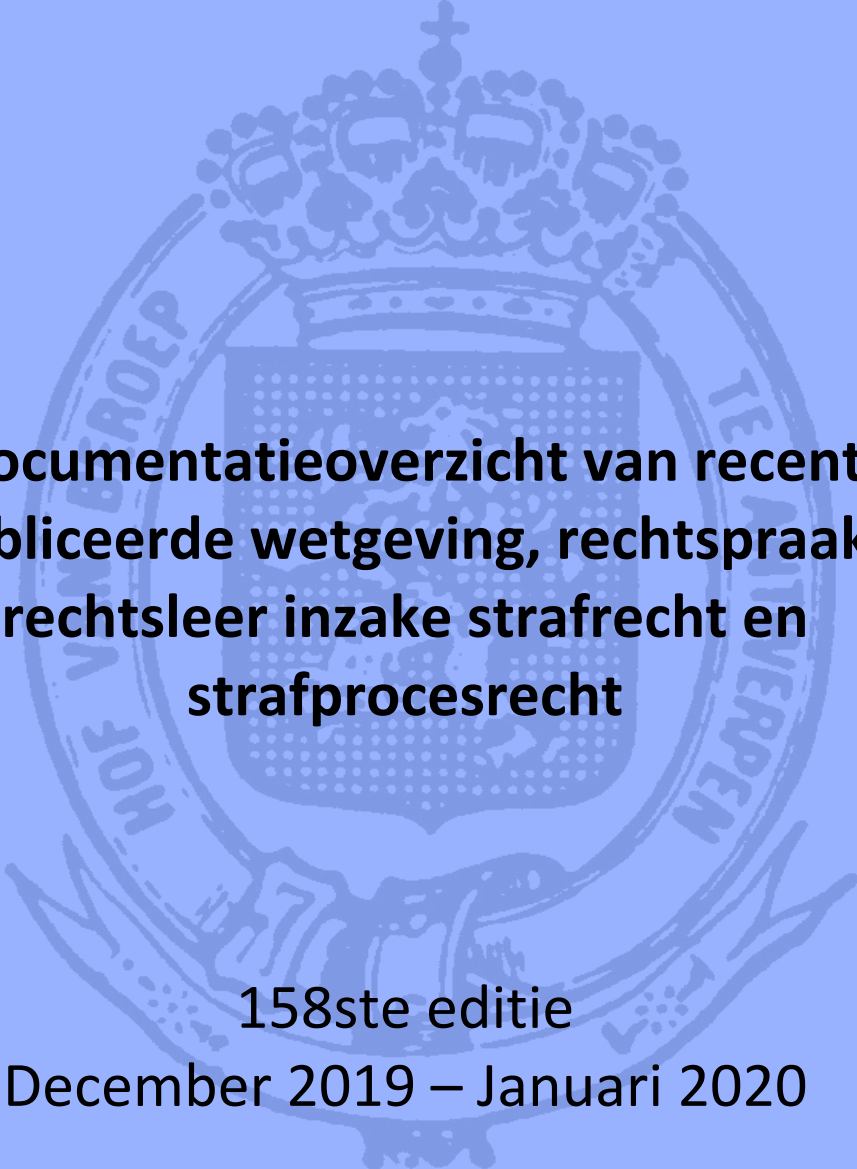

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

158ste editie
December 2019 – Januari 2020

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtigd jaar 2019-2020 – Editie 158

Editie afgesloten op: 31 januari 2020

Publicatiedatum: 31 januari 2020

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Waalse Kaai 35A

2000 Antwerpen

Tel : 03/247.97.03

Fax :03/247.97.24

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

ERRATUM EDITIE 157	14
---------------------------------	-----------

1. WETGEVING	14
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	14
---	-----------

Wet van 29 november 2019 tot wijziging van de wet van 20 juli betreffende de voorlopige hechtenis aangaande de onmiddellijke aanhouding, *BS* 11 december 2019. 14

Wet van 11 december 2019 tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsregeling en inwerkingtreding betreffende Justitie, *BS* 20 december 2019. 14

Wet van 14 november 2019 tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen betreft, *BS* 20 december 2019. 15

Wet van 5 december 2019 tot wijziging van artikel 21 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 20 december 2019. 15

Koninklijk besluit van 9 december 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen, psychotrope stoffen, *BS* 6 januari 2020. 16

1.2. EUROPESE REGELGEVING	17
--	-----------

Mededeling van de Commissie - Handboek inzake de overbrenging van gevonnenen personen en vrijheidsstraffen in de Europese Unie, *Pb.C.* 29 november 2019. 17

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	17
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	17
---	-----------

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering wat het gebruik van de polygraaf betreft, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0577/001. 17

Wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsregeling en inwerkingtreding betreffende Justitie, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0803/001. 17

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers wat enkele procedures betreft, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0809/001. 18

Wetsvoorstel teneinde vrouwenmoord in het Strafwetboek op te nemen, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0835/001. 18

Wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de afschaffing van taakstraffen bij veroordelingen voor geweld tegen hulp- en ordediensten, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0937/001. 18

2. RECHTSPRAAK.....	18
----------------------------	-----------

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	18
---	-----------

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS.....	19
---	-----------

EHRM 25 juli 2019 (Rook t. Duitsland), www.hudoc.echr.coe.int 19

Trefwoorden: Art. 6.1 EVRM – Art. 6.3.b EVRM – Tijd en faciliteiten om de verdediging voor te bereiden – Grote hoeveelheid gegevens – Zoekcriteria	19
EHRM 26 november 2019 (El Khalloufi t. Nederland), www.hudoc.echr.coe.int	20
Trefwoorden: Art. 6 EVRM – Recht op bijstand van een advocaat – Ademtest – Geen recht op bijstand	20
2.3. HOF VAN JUSTITIE	21
Hof van Justitie 28 november 2019 (C-653/19), www.juridat.be	21
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Justitiële samenwerking in strafzaken – Richtlijn (EU) 2016/343 – Versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn – Artikel 6 – Bewijslast – Voortzetting van de voorlopige hechtenis van een beklaagde	21
Hof van Justitie 5 december 2019 (C-671/18), www.juridat.be	21
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid – Justitiële samenwerking in strafzaken – Wederzijdse erkenning – Geldelijke sancties – Gronden tot weigering van erkenning en tenuitvoerlegging – Kaderbesluit 2005/214/JBZ – Beslissing van een autoriteit van de beslissingslidstaat op basis van gegevens uit kentekenregisters – Kennisneming door de betrokkene van de sancties en de voorwaarden om de zaak te betwisten – Recht op daadwerkelijke rechtsbescherming.....	21
Hof van Justitie 12 december 2019 (C-627/19), www.juridat.be	23
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 6, lid 1 – Begrip ‚uitvaardigende rechterlijke autoriteit’ – Criteria – Europees aanhoudingsbevel dat door het openbaar ministerie van een lidstaat is uitgevaardigd met het oog op uitvoering van een straf	23
Hof van Justitie 12 december 2019 (C-380/18), www.juridat.be	24
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Grenstoezicht, asiel en immigratie – Verordening (EU) 2016/399 – Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscore) – Artikel 6 – Toegangsvoorwaarden voor onderdanen van derde landen – Begrip ‚bedreiging van de openbare orde’ – Terugkeerbesluit tegen een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land	24
Hof van Justitie 12 december 2019 (gevoegde zaken C-566/19 en C-626/19), www.juridat.be	25
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 6, lid 1 – Begrip ‚uitvaardigende rechterlijke autoriteit’ – Criteria – Europees aanhoudingsbevel dat door het openbaar ministerie van een lidstaat is uitgevaardigd met het oog op strafvervolgning	25
2.4. HOF VAN CASSATIE.....	26
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS	26
Cass. 5 september 2018 (P.17.1175.F), www.juridat.be	26
Trefwoorden: 1. Stedenbouw - Waals Gewest - Herstelmaatregelen - Met redenen omkleed verzoekschrift van de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege - Initiatiefrecht van de rechter	26
2. Stedenbouw - Waals Gewest - Herstelmaatregelen - Voorwaarde - Met redenen omkleed verzoekschrift van de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege	26
Cass. 5 september 2018 (P.18.0242.F), www.juridat.be	26
Trefwoorden: 1. Slagen en verwondingen - Rechtvaardigingsgrond - Wettige verdediging - Begrip - Voorafgaande fout van de dader - Gevolg.....	26
2. Opzettelijke slagen en verwondingen – Doden – Rechtvaardigingsgrond - Wettige verdediging - Nazicht door de rechter - Draagwijdte	27
3. Strafzaken - Strafvordering - Verzoek tot heropening van het debat - Weigering - Motiveringsplicht	27
Cass. 12 september 2018 (P.18.0350.F), www.juridat.be	27
Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Grievensformulier - Grief - Gevolg voor de aanhangigmaking bij de rechter.....	27
2. Grievensformulier - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Grief 'straf' – Draagwijdte.....	27
3. Bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensbestanddelen - Schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Voeging aan de rechtspleging – Vorm	27

4. Ondertekening van de beslissing - In de akte vermelde vaststellingen - Bevestiging door de griffier - Vorm	27
Cass. 19 september 2018 (P.18.0447.F), www.juridat.be	28
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Strafvordering - Niet verschijnen van de verzetdoende partij - Ongedaanverklaring van het verzet – Gevolg	28
2. Hoger beroep - Devolutieve werking - Beroepen beslissing gewezen op verzet - Ontvankelijk verklaard verzet - Hoger beroep van de beklaagde - Bevoegdheden van de appelrechter.....	28
Cass. 25 september 2018 (P.18.0343.N), www.juridat.be	29
Trefwoorden: Bescherming van de maatschappij - Internering - Aantasting of bedreiging van de fysieke op psychische integriteit van derden - Inbreuken op de drugswetgeving - Draagwijdte - Gevolg	29
Cass. 25 september 2018 (P.17.1230.N), www.juridat.be	29
Trefwoorden: Strafzaken - Verstekvonnis - Termijn om hoger beroep aan te tekenen - Rechtsgeldige betekening - Draagwijdte - Gevolg	29
Cass. 26 september 2018 (P.18.0269.F), www.juridat.be	29
Trefwoorden: 1. Mensenhandel - Werving persoon voor verrichten van werk of verlenen van diensten in omstandigheden in strijd met menselijke waardigheid - Voorwaarden strijdig met de menselijke waardigheid – Begrip	29
2. Mensenhandel - Vermogensvoordeel - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht door het Hof van Cassatie.....	29
Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0443.F), www.juridat.be	30
Trefwoorden: Stedenbouwkundige overtreding - Administratieve beslissing die een geldboete oplegt en een termijn vaststelt om de plaats in de vorige staat te herstellen - Nieuwe vervolgingen - Incriminatieperiode dateert van vóór het verstrijken van de termijn om de zaak in de vorige staat te herstellen - Toepassing van de regel non bis in idem	30
Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0400.F), www.juridat.be	30
Trefwoorden: Strafzaken - Rechtspleging in hoger beroep - Beslissing op verzet - Verzwaring van de door de eerste rechter opgelegde straf - Eenparigheidsvereiste - Draagwijdte.....	30
Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0235.F), www.juridat.be	31
Trefwoorden: 1. Bewijs - Regelmatigheid - Briefwisseling gevoerd tussen de cliënt en zijn advocaat - Beroepsgeheim - Overlegging aan de rechtbank door de cliënt met het oog op zijn verdediging – Wettigheid	31
2. Advocaat - Briefwisseling gevoerd tussen de cliënt en zijn raadsman - Overlegging aan de rechtbank door de cliënt met het oog op zijn verdediging - Artikel 1.2, Codex deontologie voor advocaten - Draagwijdte.....	31
Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0307.N), www.juridat.be	31
Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek - Huiszoeking - Bevel tot huiszoeking - Ernstige aanwijzingen dat het misdrijf daar werd gepleegd of er zich daar bewijsstukken bevinden - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Draagwijdte	31
Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0234.N), www.juridat.be	31
Trefwoorden: 1. Douane en accijnzen - Administratie van Douane en Accijnzen - Vordering tot betaling van ontdoken rechten - Grondslag	32
2. Administratie van Douane en Accijnzen - Vordering tot betaling van ontdoken rechten - Strafrechter - Bevoegdheid – Voorwaarde.....	32
3. Vordering in rechte - Uitbreiding of wijziging - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg	32
Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0583.F), www.juridat.be	32
Trefwoorden: 1. Misdrijf – Deelneming - Voorwaarden - Element van kennisneming – Draagwijdte... ..	32
2. Misdrijf – Deelneming - Rechtstreekse uitlokking tot het plegen van een misdrijf door woorden gesproken in openbare bijeenkomsten of plaatsen - Begrip	33
Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0266.F), www.juridat.be	33
Trefwoorden: 1. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep - Vorm en termijn	33
2. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Vorm	33
3. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Begrip	33
4. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep - Burgerlijke partijstelling tegen twee beklaagden - Hoger beroep tegen burgerlijke partij door één enkele beklaagde - Incidenteel beroep - Omvang.....	33

Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0753.F), www.juridat.be	34
Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en poging tot verkrachting met als verzwarende omstandigheid de dood van het slachtoffer - Cassatiemiddel heeft uitsluitend betrekking op de verzwarende omstandigheid - Ontvankelijkheid - Straf naar recht verantwoord door een andere bewezen verklaarde beschuldiging.....	
Cass. 24 oktober 2018 (P.18.0764.F), www.juridat.be	34
Trefwoorden: Hoger beroep - Beginsel van het hoger beroep op grieven - Saisine van de appelrechter - Middel van openbare orde - Grond van verval van de strafvordering	
Cass. 24 oktober 2018 (P.18.0715.F), www.juridat.be	35
Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Termijn - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige dag - Recht op een eerlijk proces.....	
2. Hoger beroep - Termijn - Cassatieberoep ingesteld buiten de wettelijke termijn - Overmacht – Voorwaarde	
3. Hoger beroep – Incidenteel beroep - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof	
4. Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij.....	
Cass. 30 oktober 2018 (P.18.0552.N), www.juridat.be	36
Trefwoorden: 1. Milieurecht - Ambtenaren en natuurwachtters van de administratie bevoegd voor het natuurbewoud - Boswachters van het bosbeheer - Bevoegdheid - Betredingsbevoegdheid zonder machtiging van een rechter - Draagwijdte.....	
2. Milieurecht - Onder zich houden van bepaalde vogelsoorten - Strafbaarheid in de tijd - Toepassing.....	
Cass. 30 oktober 2018 (P.18.0539.N), www.juridat.be	37
Trefwoorden: Straf - Verzachtende omstandigheden - Motivering - Opgave van gegevens waaruit het bestaan van verzachtende omstandigheden wordt afgeleid zonder verweer daarover - Wijze	
Cass. 7 november 2018 (P.18.0662.F), www.juridat.be	37
Trefwoorden: Misdrijven in verband met faillissement, bedrieglijk onvermogen - Aflopend misdrijf - Constitutieve bestanddelen - Voltrekking	
Cass. 5 december 2018 (P.18.0782.F), www.juridat.be	38
Trefwoorden: 1. Slagen en verwondingen - Vordering van de burgerlijke partij - Voorwerp - Blijvende arbeidsongeschiktheid - Ambtshalve wijziging van de omschrijving door de rechter in blijvende invaliditeit – Beschikkingsbeginsel.....	
2. Recht van verdediging - Heromschrijving van de feiten door de rechter - Heropening van het debat - Verplichting – Draagwijdte.....	
3. Recht van verdediging - Heropening van het debat - Verplichting - Draagwijdte	
Cass. 11 december 2018, <i>T.Gez.</i> 2019-2020, afl. 2, 125-126.....	38
Trefwoorden: Onwettige uitoefening van de geneeskunde – Voedingsmiddelen – Chinese geneeskunde – Kruidengeneeskunde – Acupunctuur – Schadelijke stoffen – Kwalificatie – Burgerlijke partij.....	
Cass. 16 januari 2019 (P.18.1134.F), www.juridat.be	39
Trefwoorden: Recht van verdediging – Tegenspraak – Verwijzing naar feitelijke elementen gepuurd uit internetbronnen	
Cass. 23 april 2019 (P.18.0815.N), www.juridat.be	39
Trefwoorden: Strafrechtspleging – Rechtsplegingsvergoeding – Partijen gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding – Herstelvorderende overheid.....	
Cass. 24 april 2019 (P.19.0114.F), www.juridat.be	40
Trefwoorden: 1. Vonnissen - Middelen van nietigheid - Bij de wet bepaalde rechtsmiddelen - Hoger beroep - Uitwerking op het beroepen vonnis.....	
2. Hoger beroep - Grieven gemeenschappelijk aan verschillende beslissingen - Hoger beroep enkel tegen de laatste beslissing - Gevolg inzake voorgaande beslissingen	
Cass. 30 april 2019 (P.19.0014.N), www.juridat.be	41
Trefwoorden: Douane en accijnzen – Proces-verbaal – Bijzondere bewijswaarde – Beschreven observaties.....	

Cass. 21 mei 2019 (P.19.0104.N), www.juridat.be	41
Trefwoorden: 1. Belasting – Bewijs – Informatie als inlichting en om bewijzen te verzamelen – Voorwaarde – Geen onregelmatigheid – Bewijs van onregelmatigheid op wijze die niveau van loutere bewering overschrijdt	41
2. Vermogensvoordeel – Verhoging van vermogen van persoon die voortkomt uit misdrijf waardoor hij zijn fiscale uitgaven bedrieglijk vermindert	41
3. Algemene rechtsbeginselen – Non bis in idem – Vestiging en invordering van belasting – Geen strafprocedure	41
4. Verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Uitgavenbesparing ingevolge belastingontduiking nadien voorwerp van belastingaanslag – Geen beletsel.....	41
5. Valsheid in geschrifte – Beschermd geschrift – Begrip – Geschrift van bankinstelling waarin is vermeld dat een belastingplichtige geen rekening heeft bij die instelling	41
Cass. 28 mei 2019 (P.18.0636.F), RW 2019-2020, afl. 20, 789-790.	42
Trefwoorden: Recht van verdediging – Eerlijk proces – Recht om een getuige op de terechtzitting te ondervragen – In aanmerking nemen van de belastende verklaringen van een persoon zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de terechtzitting te ondervragen – Criteria voor de weigering van een verzoek tot getuigenverhoor – a) Beoordeling door de rechter – Aanduiding van concrete omstandigheden – b) Weigering van een verzoek tot getuigenverhoor zonder toetsing aan de drie voormelde criteria	42
Cass. 29 mei 2019 (P.18.0636.F), www.juridat.be	43
Trefwoorden: 1. Hoger beroep van de beklaagde - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering - Ratio legis	43
2. Hoger beroep van de beklaagde - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Aanhangigmaking van de zaak bij het appelgerecht - Geen grief tegen de beslissing omtrent de schuld - Door de appelrechters ambtshalve opgeworpen middel - Voorwaarde - Nieuw element.....	44
Cass. 4 september 2019 (19.0423.F), www.juridat.be	44
Trefwoorden: Procédure pénale - Appel – Appel sur grief – Indication des griefs – Pas d’assistance par un avocat – Pas de connaissance de la langue de la procédure – Information de l’appelant dans une langue qu’il comprend – Droit d’accès au juge d’appel.....	44
Cass. 2 oktober 2019 (P18.0981.F), www.juridat.be	45
Trefwoorden: Misbruik van vennootschapsgoederen - Algemeenheid van de vennootschapsgoederen	45
Cass. 6 november 2019 (P.19.0651.F), www.juridat.be	45
Trefwoorden: Poging moord	45
Cass. 12 november 2019 (P.19.0864.N), onuitgeg.	45
Trefwoorden: Internering – Wetswijziging – Werking in de tijd – Ontbreken van een inobservatiestelling – Gevolg.....	45
Cass. 12 november 2019 (P.19.0566.N), www.juridat.be	46
Trefwoorden: 1. Legaliteitsbeginsel – Wijziging misdrijfomschrijving – Rechter dient strafbaarheid onder oude én nieuwe wet vast te stellen – Nieuwe wet is slechts weergave van oude wet zoals toegepast door rechtspraak.....	46
2. Aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging – Art. 373 Sw. – Gebrek aan toestemming – Art. 375 Sw. – Wijziging – Geen inhoudelijke wijziging.....	46
3. Recht op een eerlijk proces – Beoordeling bewijswaarde – Onafhankelijke beoordeling feitenrechter – Verklaringen getuige tegen wie beklaagde klacht met burgerlijke partijstelling heeft ingesteld wegens meined	46
Cass. 19 november 2019 (P.19.0793.N), www.juridat.be	47
Trefwoorden: Vereniging van misdadigers – Bestanddelen misdrijf – Moreel bestanddeel – Niet vereist dat ieder bendelid de persoonlijke intentie heeft om binnen de vereniging een misdrijf te plegen	47
Cass. 26 november 2019 (P.19.1147.N), www.juridat.be	48
Trefwoorden: Voorlopige Hechtenis – Verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling – Per fax – Fax toegekomen na de openingsuren van de griffie – Gevolg – Verzoekschrift wordt geacht neergelegd te zijn op de volgende werkdag	48
Cass. 3 december 2019 (P.19.0727.N), www.juridat.be	48
Trefwoorden: 1. Samenloop – Eendaadse – Zwaarste straf.....	48

2. Redelijke termijn – Beoordeling.....	48
Cass. 3 december 2019 (P.19.1139.N), www.juridat.be	49
Trefwoorden: Wraking – Jeugdrechter – Professor-diensthoofd die verslagen valideerde was niet van jeugdrechter.....	49
Cass. 10 december 2019 (P.19. 0537.N), www.juridat.be	50
Trefwoorden: Betekening vonnis – Hoger beroep – Termijn	50
Cass. 17 december 2019 (P.19. 0706.N), www.juridat.be	51
Trefwoorden: Ondertekening vonnis bij verhindering – Uitspraak van het vonnis – Verhindering.....	51
Cass. 17 december 2019 (P.19. 0845.N), www.juridat.be	51
Trefwoorden: 1. Misdrijf – Rechtspersoon – Toerekenbaarheid	52
2. Misdrijf – Rechtspersoon – Toerekenbaarheid – Beoordelen of minstens niet benadelen van de rechtspersoon	52
3. Witwassen – Voorwerp – Vermogensvoordeel – Onderscheid	52
Cass. 17 december 2019 (P.19.1138.N), www.juridat.be	52
Trefwoorden: Bevoegdheidsverdeling na Staatshervorming – Bevoegdheid voor tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten en daarbij horende regelgeving, de toepassing, de controle en de handhaving.....	52
Cass. 17 december 2019 (P.19.0865.N), www.juridat.be	53
Trefwoorden: 1. Bevoegdheid – Openbaar Ministerie – Arbeidsauditoraat – Samenhang	53
2. Art. 6.1 EVRM – Recht getuigen à décharge te (doen) ondervragen – Beoordeling.....	53
Cass. 31 december 2019 (P.19.0477.N), www.juridat.be	55
Trefwoorden: 1. Bewijs – Vaststellingen opgenomen in een proces-verbaal – Niet-tijdig toezenden van een afschrift aan de overtreder – Gevolg	55
Cass. 7 januari 2020 (P.19.0806.N), www.juridat.be	55
Trefwoorden: 1. Motivering – Straf – Geldboete – Meerdere beklaagden – Niet telkens afzonderlijke motivering vereist	55
2. Wet Europees Aanhoudingsbevel – Overlevering – Specialiteitsbeginsel – Uitzondering – Strafprocedure geeft geen aanleiding tot vrijheidsbeperkende straf	55
3. Rechten van verdediging – Recht op (doen) ondervragen van getuigen à décharge – Criteria – Beoordeling rechter	56
4. Hoger beroep – Behandeling – Herkwalificatie telastlegging – Verboden ontdebelling – Telastlegging is omschreven in de bewoordingen van een wetsbepaling die verschillende van elkaar te onderscheiden gedragingen strafbaar stelt.....	56
Cass. 7 januari 2020 (P.19.0804.N), www.juridat.be	57
Trefwoorden: 1. Staking – Kwaadwillige belemmering van het verkeer.....	57
2. Staking – Art. 10 EVRM – Art. 11 EVRM – Geen absolute rechten	57
Cass. 7 januari 2020 (P.19.0584.N), www.juridat.be	59
Trefwoorden: Hoger beroep – Appelrechter stelt overschrijding redelijke termijn vast – Strafvermindering – Opgelegde straf dezelfde als deze uitgesproken door eerste rechter	59
Cass. 14 januari 2020 (P.19.0682.N), www.juridat.be	59
Trefwoorden: Strafzaken – Rechtsplegingsvergoeding – Veroordeling tot betaling van een RPV van elke in het ongelijk gestelde partij.....	59
Cass. 21 januari 2020 (P.19.0693.N), www.juridat.be	60
Trefwoorden: 1. Oplichting – Listige kunstgrepen	60
2. Oplichting – Beroepsuitoefeningsverbod – Samenloop – Zwaarste straf – Geen beroepsverbod mogelijk voor misdrijf met zwaarste straf	60
Cass. 28 januari 2020 (P.19.1010.N), www.juridat.be	60
Trefwoorden: Werkstraf – Motivering	61
Cass. 28 januari 2020 (P.19.0583.N), www.juridat.be	61
Trefwoorden: 1. Zetel – Beraadslaging – Gerechtelijk stagiair.....	61
2. Gerechtelijk stagiair – Recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechter.....	61
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.....	62
Cass. 29 augustus 2018 (P.18.0933.F), www.juridat.be	62

	Trefwoorden: 1. Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Verdrag Rechten van de Mens - Artikel 6 - Artikel 6.1	62
	2. Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Voorwaardelijke invrijheidstelling - Artikel 292, Gerechtelijk Wetboek - Onpartijdigheid - Cumulatie van ambten - Gevolg	62
Cass. 5 september 2018 (P.18.0208.F), www.juridat.be		63
	Trefwoorden: 1. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling - Ontvankelijkheid - Belang – Begrip	63
	2. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling - Ontvankelijkheid - Belang - Ernstig bedreigd recht - Begrip - Erfelijke roeping	63
Cass. 26 september 2018 (P.18.0250.F), www.juridat.be		63
	Trefwoorden: 1. Art. 3 EVRM - Onmenselijke en vernederende behandeling - Definitie - Verklaringen van het Europees Comité ter voorkoming van foltering - Draagwijdte	63
	2. Aanvoering van onmenselijke of vernederende behandeling bij de overbrengingen van een aangehouden persoon - Onvoldoende bezwaren - Verzoek om de personen te identificeren verantwoordelijk voor de overbrengingen	64
	3. Art. 149 Gw - Onderzoeksgerechten - Regeling van de rechtspleging - Toepasbaarheid	64
Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0724.F), www.juridat.be		65
	Trefwoorden: 1. Bescherming van de maatschappij – Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt - Begrip	65
	2. Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt	65
Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0448.F), www.juridat.be		65
	Trefwoorden: 1. Fabrieksgeheim – Materieel bestanddeel – Begrip	65
	2. Fabrieksgeheim – Werkzaam – Begrip	65
Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0724.F), www.juridat.be		66
	Trefwoorden: 1. Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt - Begrip	66
	2. Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt	66
Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0189.N), www.juridat.be		66
	Trefwoorden: Strafzaken - Samenstelling van de zetel - Beslissing waarbij een onderzoeksmaatregel wordt bevolen - Beslissing waarbij nadien over de zaak uitspraak wordt gedaan - Continuïteit van de zetel - Draagwijdte - Gevolg	67
Cass. 17 oktober 2018 (P.18.1005.F), www.juridat.be		67
	Trefwoorden: Vreemdelingen - Vasthouding - Voorwaarden - Vreemdeling die een asielaanvraag heeft ingediend aan de grens - Geen beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen binnen vier weken - Gevolg - Recht om België binnen te komen - Noodzaak van een beslissing van de minister	67
Cass. 7 november 2018 (P.18.1095.F), www.juridat.be		67
	Trefwoorden: 1. Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel	67
	2. Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof	67
Cass. 3 april 2019 (P.19.0302.F), www.juridat.be		68
	Trefwoorden: Strafzaken - Inverdenkinggestelde die beweert minderjarig te zijn - Deskundigenonderzoek - Botonderzoek - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de handhaving van de voorlopige hechtenis - Vordering tot verhoor van de deskundige ter zitting - Weigering - Redenen	68
Cass. 30 april 2019 (P.19.0355.F), www.juridat.be		69

	Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Uitlegging.....	69
	2. Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Factoren vermeld in die bepaling - Redenen van openbare orde en veiligheid - Afweging – Draagwijdte.....	69
	3. Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Verweer bij het onderzoeksgerecht - Wettigheidstoezicht - Draagwijdte - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Factoren vermeld in die bepaling - Redenen van openbare orde en veiligheid - Afweging - Draagwijdte - Evenredigheidstoezicht.....	69
Cass. 8 mei 2019 (P.19.0375.F), www.juridat.be		70
	Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Beginsel van hoor en wederhoor - Bewijsvoering - Inlichtingen uit een ander niet-gevoegd dossier - Verplichte mededeling van relevante bewijzen aan de verdediging – Draagwijdte	70
	2. Ontneming van de persoonlijke vrijheid - Voorwaarden - Vreemdeling die een asielaanvraag heeft ingediend aan de grens - Geen beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen binnen vier weken - Gevolg - Machtiging om België binnen te komen - Nieuwe beslissing tot ontneming van de persoonlijke vrijheid - Vermeldingen.....	70
Cass. 8 mei 2019 (P.19.0441.N), www.juridat.be		71
	Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Beginsel van hoor en wederhoor - Bewijsvoering - Inlichtingen uit een ander niet-gevoegd dossier - Verplichte mededeling van relevante bewijzen aan de verdediging – Draagwijdte	71
	2. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting om de middelen te beantwoorden - Begrip – Omvang.....	71
	3. Onderzoeksgerechten - Regelmatigheid van de procedure - Toetsing door de onderzoeksgerechten - Voorlopige hechtenis - Betwisting van het bestaan van ernstige aanwijzingen van schuld - Aanvoering van de nietigheid van een onderzoekshandeling - Drempeelcontrole.....	72
Cass. 15 mei 2019 (P.19.0469.N), www.juridat.be		73
	Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM	73
	2. Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen - Gevolg	73
Cass. 28 augustus 2019 (P.19.0912.F), www.juridat.be		74
	Trefwoorden: 1. Détention préventive - Maintien de la détention – Signification de la décision – Retard – Conséquence.....	74
	2. Détention préventive - Mandat d’arrêt - Conditions – Contrôle de la régularité du mandat – Première comparution (oui) – Comparutions ultérieures (non).....	74
Cass. 19 november 2019 (P.19.1107.N), www.juridat.be		74
	Trefwoorden: Onderzoek – Opsporingshandeling – Art. 6bis Drugwet – Huiszoeking – Ernstige en objectieve aanwijzingen – Herkomst informatie blijkt niet uit strafdossier – Gevolg – Beklaagde voerde niet aan dat die politionele informatie onregelmatig is verkregen	74
Cass. 3 december 2019 (P.19.0951.N), www.juridat.be		75
	Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Ontvankelijk verklaard – Hoger beroep toch nog vervallen verklaren	75
	2. Hoger beroep – Termijn – Overmacht – Start nieuwe termijn	75
Cass. 17 december 2019 (P.19.1232.N), www.juridat.be		75
	Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Doel strafuitvoering – Weigering – Verzoek tot invrijheidstelling.....	75
Cass. 24 december 2019 (P.19.1281.N), www.juridat.be		76
	Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Verbod ondernemingsactiviteiten uit te oefenen	76
Cass. 31 december 2019 (P.19.1279.N), www.juridat.be		77

	Trefwoorden: Uitlevering – Vrijheidsbeneming – Beslissing over de wettigheid van de gevangenhouding – Redelijke termijn	77
Cass. 7 januari 2020 (P.19.1335.N), www.juridat.be		78
	Trefwoorden: Art. 6 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Recht op bijstand van een raadsman – Toepassingsgebied – Botscan – Materiële lichaamsgegevens die bestaan onafhankelijk van de wil van de in verdenkinggestelde.....	78
Cass. 14 januari 2020 (P.20.0037.N), www.juridat.be		78
	Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Ondervraging door de onderzoeksrechter – Wijze van ondervraging	78
Cass. 28 januari 2020 (P.19.0310.N), www.juridat.be		79
	Trefwoorden: 1. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Beoordeling.....	79
	2. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Kaderbesluit 13 juni 2002.....	79
	3. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Bepaling in art. 141bis Strafwetboek – Gevolg – Uitsluiting bestaan terroristische misdrijven Titel I ter	79
	4. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Art. 141bis Strafwetboek – Toepasselijkheid	79
	5. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Art. 141bis Strafwetboek – Niet elke handeling apart te beoordelen.....	79
	6. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Extraterritoriale elementen – Aangrenzende staat.....	79
C.	ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	82
Cass. 12 september 2018 (C.18.0396.F), www.juridat.be		82
	Trefwoorden: 1. Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken - Gewettigde verdenking - Kennelijk onontvankelijk verzoek - Verzoek om uitstel	82
	2. Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken - Gewettigde verdenking - Grieven die geen betrekking kunnen hebben op het geheel van de magistraten van het gerecht - Kennelijk onontvankelijk verzoek.....	82
Cass. 19 september 2018 (P.18.0761.F), www.juridat.be		83
	Trefwoorden: 1. Jeugdbescherming - Beschermende maatregel - Beslissing van de jeugdrechtbank - Hoger beroep - Kamer van het hof van beroep - Samenstelling - Kamer met drie raadsheren	83
	2. Jeugdbescherming - Beschermende maatregel - Beslissing van de jeugdrechtbank - Hoger beroep - Kamer van het hof van beroep - Samenstelling - Beslissing om de zaak toe te wijzen aan een kamer met drie raadsheren - Toewijzingsbevoegdheid voorbehouden aan de eerste voorzitter - Gevolg	83
Cass. 25 september 2018 (P.18.0606.N), www.juridat.be		83
	Trefwoorden: Herziening - Verzoek - Ontvankelijkheid van de aanvraag - Intrekking door het slachtoffer van zijn verklaring - Draagwijdte - Gevolg	84
Cass. 7 november 2018 (P.18.0949.F – P.18.0950.F), www.juridat.be		84
	Trefwoorden: 1. Artikel 37 EVRM - Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Verzoekschrift - Erkennen door de Belgische Staat van een schending van het Verdrag - Doorhaling van de zaak - Gezag van uitgelegde zaak.....	84
	2. Recht op toegang tot een rechter - Bepalingen - Voorwaarden.....	84
	3. Recht op toegang tot een rechter - Grenzen - Cassatieberoep in strafzaken - Verklaring van cassatieberoep - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Handtekening van een advocaat die houder is van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures - Termijn om de stukken neer te leggen die van de opleiding getuigen.....	84
Cass. 3 april 2019 (P.19.0303.F), www.juridat.be		85
	Trefwoorden: Openbaar ministerie bij het Hof - Strafzaken - Wraking van een advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie - Wettige verdenking - Begrip	85
Cass. 25 april 2019 (C.2018.0569.F), www.juridat.be		85
	Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende huishoudelijke schade.....	85
	2. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Begrip - Herstel – Voorwerp	85
	3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze – Beginselen.....	85
	4. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende morele schade - Raming naar billijkheid - Voorwaarde.....	85
	5. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende morele schade	85

6. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende economische schade	85
Cass. 22 mei 2019 (P.19.0252.F), www.juridat.be	86
Trefwoorden: 1. Ouderlijk gezag - Domiciliëring en huisvesting van het kind - Aard van de vordering	86
2. Openbaar ministerie - Hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen - Voorwaarden - Vereisten van de openbare orde - Begrip	86
Cass. 31 december 2019 (P.19.1303.F), www.juridat.be	87
Trefwoorden: Wrakingsverzoek – Arrest KI betreffende voorlopige hechtenis werd verbroken wegens schending vermoeden van onschuld – KI voert in zelfde samenstelling BOM-controle uit (art. 235ter Sv.) – Geen wraking.....	87
2.5. GRONDWETTELIJK HOF	88
Grondwettelijk Hof 12 december 2019, www.const-court.be	88
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Politie over het wegverkeer - Strafvordering - 1. Verjaring - Verlenging van de verjaringstermijn - Terugwerkende kracht - 2. Opeenvolging van strafwetten	88
Grondwettelijk Hof 12 december 2019, www.const-court.be	88
Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Strafbepalingen en veiligheidsmaatregelen - Alcoholopname en dronkenschap - Beperking van de geldigheid van het rijbewijs tot motorvoertuigen uitgerust met een alcoholslot - Categorieën van voertuigen - Voertuig waarmee de overtreding werd begaan - Professioneel gebruik / Persoonlijk gebruik.....	88
Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be	89
Trefwoorden: Strafrecht - Sociaal strafrecht - Inbreuken op de wetgeving betreffende het welzijn van de werknemers - Toepassingsgebied - Het begrip werkgever - Gebruiker van een uitzendkracht	89
Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be	90
Trefwoorden: Strafrecht - Straftoemeting - Misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing - Nieuwe feiten - Feiten die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet - Inaanmerkingneming van reeds uitgesproken veroordeling - Personen die in België zijn veroordeeld / Personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn veroordeeld.....	90
Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be	91
Trefwoorden: Strafrecht - Straftoemeting - Misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing - Nieuwe feiten - Feiten die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet - Inaanmerkingneming van reeds uitgesproken veroordeling - Personen die in België zijn veroordeeld / Personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn veroordeeld.....	91
2.6. RAAD VAN STATE	92
Raad van State 11 september 2019 (nr. 245.401), <i>NC</i> 2019, afl. 6, 536-538.	92
Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Verzoekschrift – Model grievenformulier – Redenen en rechtsmiddelen	92
2.7. HOVEN VAN BEROEP	92
A. CORRECTIONELE KAMERS	92
Brussel 27 november 2017, <i>T.Gez.</i> 2019-2020, afl. 2, 120-124.	92
Trefwoorden: Onwettige uitoefening van de geneeskunde – Chinese geneeskunde – Kruidengeneeskunde – Acupunctuur – Schadelijke stoffen – Voorzienbaarheid	93
Gent 21 maart 2018, <i>RW</i> 2019-2020, afl. 17, 672-675.	93
Trefwoorden: 1. Strafwet – Toepassing in de tijd – Wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme – Uitbreiding van de strafbaarstelling – Gevolgen –	93
2. Terrorismen – Deelname aan enige activiteit van een terroristische groep – a) Wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme – Uitbreiding van de strafbaarstelling – Gevolgen – b) Bestanddelen van het misdrijf – Kennis van de terroristische aard van de groepering.....	94
Antwerpen 27 juni 2018, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 365.....	94

Trefwoorden: Strafrechtspleging – Rechtsplegingsvergoeding – Partijen gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding.....	94
Gent 19 oktober 2018, <i>RW</i> 2019-2020, afl. 17, 670-672.....	94
Trefwoorden: Grooming – Constitutieve bestanddelen – a) Materieel element – Voorstel tot fysieke ontmoeting – Voordien bestaand fysiek contact tussen de meerderjarige en de min-zestienjarige – b) Moreel element – Oogmerk tot het plegen van een seksueel misdrijf – Ongepaste SMS-gesprekken..	95
Antwerpen 5 december 2018, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 357-359.....	95
Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Zwijgrecht – Verbod op zelfincriminatie – Artikel 6 EVRM – Artikel 8 EVRM – Prejudiciële vraag – Saunders-criteria.....	95
Luik 17 januari 2019, <i>JLMB</i> 2019, afl. 40, 1886-1889.....	95
Trefwoorden: Infraction - Causes de justification et d’excuse – Stupéfiants – Excuse de dénonciation – Ratio legis – Conditions – Exhaustivité – Portée.....	96
Gent 14 mei 2019, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 359-362.....	96
Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Vermoeden van onschuld – Verbod op zelfincriminatie – Artikel 6 EVRM – Zwijgrecht – Richtlijn 2016/343 – Saunderscriteria.....	96
Gent 7 juni 2019, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 362-365.....	96
Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Ontslutelingsplicht – Verbod op zelfincriminatie – Art. 6 EVRM – Zwijgrecht – Betrouwbaarheid bewijs – Saunderscriteria	97
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	97
KI Gent 31 oktober 2017, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 365-367.....	97
Trefwoorden: 1. Huiszoeking – Regelmatigheid – Voor het publiek niet-toegankelijke plaats – Oproep vanuit die plaats – Draagwijdte	97
2. Politie – Doorzoeking van gebouwen – Bevoegdheid van politieambtenaren in geval van ernstig en nakend gevaar voor rampen, onheil of schadegevallen of wanneer het leven of de lichamelijke integriteit van personen ernstig wordt bedreigd.....	97
KI Antwerpen 25 januari 2018, <i>T.Strafr.</i> 2019, afl. 6, 372-376.....	97
Trefwoorden: Schijnerkenning – Frauduleuze erkenning – Vergelijkend DNA-onderzoek – Privéleven – Biologisch vaderschap – Bezit van staat – Art. 90undecies Sv. – Art. 90duodecies Sv. – Invloed latere inwerkingtreding wet.....	98
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING	98
Antwerpen 18 maart 2019, <i>NC</i> 2019, afl. 6, 556-557.....	98
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Borgsom – Teruggave – Eigendomsrecht verzoeker – Niet-toepasselijkheid van artikel 121 Sv. – Toewijzing aan de Staat – Tenuitvoerlegging vonnis – Begrip....	98
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	99
A. CORRECTIONELE KAMERS	99
Corr. Brussel 15 mei 2019, <i>JLMB</i> 2019, afl. 41, 869-870.....	99
Trefwoorden: Procédure pénale - Devoirs d’enquête - Droit à un procès équitable - Irrecevabilité des poursuites	99
Corr. Henegouwen (afd. Charleroi) 29 mei 2019, <i>RDP</i> 2020, afl. 1, 196-197.....	99
Trefwoorden: Attentat à la pudeur et viol – viol – éléments constitutifs – élément matériel – acte de pénétration sexuelle – notion – pénétration buccale – baiser imposé – contexte.....	99
Corr. Brussel 17 juni 2019, <i>JLMB</i> 2019, afl. 41, 868-869.....	99
Trefwoorden: Force probante du procès-verbal - Délai d’envoi - Perception immédiate - Paiement partiel - Absence de contestation.....	99
B. RAADKAMER.....	100
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	100
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	100
2.10. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK	100
3. RECHTSLEER	100
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	100

3.2. BOEKEN.....	100
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	100
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	100
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	101
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	101
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	101
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	101
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	102
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	103
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	103
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	103
3.5. VARIA	103

Erratum editie 157

Cass. 18 juni 2019 (P.19.0588.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190618-4

Trefwoorden: Drugwet - Huiszoeking - Restrictieve interpretatie - Heterdaad - Voorafgaande toestand vereist

Samenvatting: De huiszoeking op grond van artikel 6bis Drugwet vereist onder meer dat er vooraf ernstige en objectieve aanwijzingen bestaan dat in de lokalen waar de huiszoeking wordt uitgevoerd verdovende middelen worden vervaardigd, bereid, bewaard of opgeslagen. Die bepaling vereist noch dat de persoon die de aanwijzingen aanbrengt van enige deskundigheid op het vlak van verdovende middelen zou getuigen, noch dat ze vóór de aanvang van de huiszoeking het voorwerp zouden hebben uitgemaakt van een politieel onderzoek.

Het waarnemen van een cannabisgeur door een niet onderlegde gerechtsdeurwaarder, zonder aanvullend politieonderzoek volstaat niet voor het rechtvaardigen van een huiszoeking.

-> Datgene wat onderlijnd werd, werd foutief opgenomen als zijnde een deel van de motivering van het Hof van Cassatie, terwijl dit in werkelijkheid een middel van de eiser betrof.

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Wet van 29 november 2019 tot wijziging van de wet van 20 juli betreffende de voorlopige hechtenis aangaande de onmiddellijke aanhouding, *BS* 11 december 2019.

Toelichting: In artikel 33, § 2, eerste lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis (onmiddellijke aanhouding), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 2017, wordt de eerste zin aangevuld met de woorden "of dat hij nieuwe misdaden of wanbedrijven zou plegen".

Het recidivegevaar wordt aldus voortaan een grond voor onmiddellijke aanhouding.

Wet van 11 december 2019 tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsregeling en inwerkingtreding betreffende Justitie, *BS* 20 december 2019.

Toelichting: Deze wet bevat inwerkingtredingsbepalingen met betrekking tot de procedures van kennisgeving van rechterlijke beslissingen, bewindvoering en collectieve schuldenregeling, alsmede een overgangsregeling betreffende de hernieuwing bij rechterlijke beschikking van rechters in ondernemingszaken.

De inwerkingtredingen van de procedurewijzigingen aangaande kennisgeving van rechterlijke beslissingen, bewindvoering en collectieve schuldenregeling zijn afhankelijk van de operationalisering van de voorziene informatica-infrastructuur. Bij ontstentenis van een volledige operationalisering van deze infrastructuur, zou een voortijdige inwerkingtreding leiden tot onder meer praktische problemen op het terrein, en mogelijks rechtsonzekerheid bij het starten van de nieuwe procedures.

Met betrekking tot de kennisgeving van onder andere correctionele uitspraken: De inwerkingtreding van artikel 32 van de wet van 25 mei 2018 is gekoppeld aan de algemene beschikbaarheid bij de rechtbanken van modules die het elektronisch handtekenen en verzenden van digitale vonnissen moeten mogelijk maken. Om te voorkomen dat de bij artikel 32 ingevoerde termijn voor de kennisgevingen van rechterlijke beslissingen, bij ontstentenis van een volledige uitrol van het systeem, voor bijkomende taken bij het griffiepersoneel zou zorgen, dient de uiterste datum van inwerkingtreding te worden gewijzigd. De precieze datum van inwerkingtreding blijft door de Koning te bepalen en is uiterlijk op 1 januari 2021.

Wet van 14 november 2019 tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen betreft, *BS* 20 december 2019.

Toelichting: Deze wet maakt ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen onverjaarbaar.

In artikel 21, eerste lid, van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, vervangen bij de wet van 5 februari 2016 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 11 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) de woorden "Behoudens wat de misdrijven betreft omschreven in de artikelen 136bis, 136ter en 136quater van het Strafwetboek, en" worden opgeheven;
- b) in de bepaling onder 1°, tweede gedachtestreepje, worden de woorden "376, eerste lid," opgeheven;
- c) in de bepaling onder 2° wordt het tweede gedachtestreepje opgeheven.

Art. 3. Artikel 21bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 13 april 1995, vervangen bij de wet van 5 februari 2016 en gewijzigd bij de wet van 5 mei 2019, wordt vervangen als volgt:

"Art. 21bis. De strafvordering verjaart niet in de gevallen bedoeld:

1° in de artikelen 136bis, 136ter en 136quater van het Strafwetboek;

2° in de artikelen 371/1 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, § 1, 409 en 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, en de poging om dat laatste misdrijf te plegen, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar."

Wet van 5 december 2019 tot wijziging van artikel 21 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 20 december 2019.

Toelichting: Artikel 21, eerste lid, 2°, van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, vervangen bij de wet van 5 februari 2016 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 14 november 2019, wordt vervangen als volgt: "2° door verloop van vijftien jaren voor een van de misdaden bedoeld in 1°, tweede streepje, of in artikel 376, eerste lid, van het Strafwetboek, ingeval die is gepleegd op een persoon van minstens achttien jaar;".

Deze wet treedt in werking op dezelfde dag als de wet van 14 november 2019 tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen betreft.

De wet van 14 november 2019 tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen betreft, de artikelen 21 en 21bis van die wet van 17 april 1878 wijzigt. Daardoor echter geldt voortaan een kortere verjaringstermijn omtrent het misdrijf van verkrachting of aanranding van de eerbaarheid met de dood tot gevolg (artikel 376, eerste lid, van het Strafwetboek) wanneer het misdrijf werd gepleegd op een meerderjarige. Deze wet beoogt de vorige verjaringstermijn, zijnde 15 jaar, te herstellen.

Koninklijk besluit van 9 december 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen, psychotrope stoffen, *BS* 6 januari 2020.

Toelichting: Dit koninklijk besluit strekt er vooreerst toe bijlage IA, bijlage IIB en bijlage IVB bij het koninklijk besluit van 6 september 2017 „houdende regeling van verdovende middelen, psychotrope stoffen“ aan te passen aan de wijzigingen die de Commissie voor de verdovende middelen van de Verenigde Naties heeft aangebracht aan tabel I bij het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen, en Bijlagen, opgemaakt te New York op 30 maart 1961, goedgekeurd bij de wet van 20 augustus 1969 „houdende goedkeuring van het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen, en van de bijlagen, opgemaakt te New York op 30 maart 1961“ en aan tabel II bij het Verdrag inzake psychotrope stoffen en de Bijlagen, opgemaakt te Wenen op 21 februari 1971, goedgekeurd bij wet van wet van 25 juni 1992 „houdende instemming met het Verdrag inzake psychotrope stoffen en van de Bijlagen, opgemaakt te Wenen op 21 februari 1971 (artikelen 21 tot 24 van het ontwerp).

Sommige van de betrokken stoffen maken ook het voorwerp uit van een van de in artikel 2 van het ontwerp vermelde uitvoeringsbesluiten van de Raad van de Europese Unie, genomen op grond van artikel 8, lid 3, van besluit 2005/387/JBZ van de Raad van 10 mei 2005 „inzake de uitwisseling van informatie, de risicobeoordeling en de controle ten aanzien van nieuwe psychoactieve stoffen“.

Daarnaast wordt beoogd een aantal fouten recht te zetten in het koninklijk besluit van 6 september 2017 (artikelen 1 en 3 tot 18). Ten slotte worden een overgangsbepaling en de inwerkingtredingsbepaling in dat koninklijk besluit gewijzigd (artikelen 19 en 20).

1.2. Europese regelgeving

Mededeling van de Commissie - Handboek inzake de overbrenging van geïmporteerde personen en vrijheidsstraffen in de Europese Unie, *Pb.C.* 29 november 2019.

Toelichting: Het Europees Kaderbesluit 2008/909/JBZ helpt gevangenen bij hun reclassering door hen de kans te geven om hun straf uit te zitten in hun thuisland. Maar het systeem voor de overbrenging van veroordeelde buitenlanders is vaak ingewikkeld. Daarom heeft de Europese Commissie de vele regels, voorwaarden en uitzonderingen gebundeld in een handboek. Een praktische leidraad voor de bevoegde autoriteiten in de EU-lidstaten.

Maar opgelet! Het document is juridisch niet bindend en er is bij de opmaak niet gestreefd naar volledigheid. Wel heeft de Commissie getracht iedere stap in de wettelijke procedure te staven met praktische scenario's. Het handboek is terug te vinden op het internet via <https://e-justice.europa.eu> en op de website van het Europees justitieel netwerk.

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering wat het gebruik van de polygraaf betreft, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0577/001.

Toelichting: Het gebruik van polygrafen is vooralsnog niet wettelijk geregeld. Uit het professionele milieu rijst echter steeds meer de vraag naar dergelijke omkadering en ook de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vereist dit. Om hieraan te voldoen beoogt dit voorstel een duidelijke regeling van het polygraafgebruik in te voeren in het Wetboek van Strafvordering.

Wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsregeling en inwerkingtreding betreffende Justitie, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0803/001.

Toelichting: De inwerkingtreding van artikel 32 van de wet van 25 mei 2018 is gekoppeld aan de algemene beschikbaarheid bij de rechtbanken van modules die het elektronisch handtekenen en verzenden van digitale vonnissen moeten mogelijk maken. Om te voorkomen dat de bij artikel 32 ingevoerde termijn voor de kennisgevingen van rechterlijke beslissingen, bij ontstentenis van een volledige uitrol van het systeem, voor bijkomende taken bij het griffiepersoneel zou zorgen, dient de uiterste datum van inwerkingtreding te worden gewijzigd. De precieze datum van inwerkingtreding blijft door de Koning te bepalen.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers wat enkele procedures betreft, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0809/001.

Toelichting: Dit wetsvoorstel beoogt de procedure omtrent het verlov van de Kamer van volksvertegenwoordigers voor de rechtstreekse dagvaarding of de vordering tot regeling van de rechtspleging en de procedure omtrent het verlov van de Kamer van volksvertegenwoordigers voor de aanhouding of voorlopige hechtenis beter op elkaar af te stemmen.

Wetsvoorstel teneinde vrouwenmoord in het Strafwetboek op te nemen, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0835/001.

Toelichting: Hoewel België het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (ook het Verdrag van Istanbul genoemd) heeft geratificeerd, blijven jaar na jaar in ons land vrouwenmoorden (i.e. doodslag op vrouwen wegens het loutere feit dat zij vrouw zijn) plaatsgrijpen. Die misdaden zijn onaanvaardbaar, zowel wegens de vreselijke omstandigheden waarin ze worden gepleegd, als wegens de algemene context van geweld jegens vrouwen. Voor de indieners van dit wetsvoorstel is elk slachtoffer er één te veel. Daarom moet er dringend niet alleen een nationaal actieplan ter voorkoming van die misdaden worden aangenomen, maar moeten bovendien de daders ervan worden vervolgd. Daartoe strekt dit wetsvoorstel ertoe om, naar het voorbeeld van de Zuid-Amerikaanse, Spaanse en Italiaanse wetgeving, vrouwenmoord niet langer louter te beschouwen als een verzwarende omstandigheid, maar er een autonoom strafrechtelijk misdrijf van te maken, zoals ook oudermoord en kindermoord specifieke misdaden zijn.

Wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de afschaffing van taakstraffen bij veroordelingen voor geweld tegen hulp- en ordediensten, *Parl.St.* Kamer 2019-2020, 0937/001.

Toelichting: Geweld tegen hulp- en ordediensten zoals politie, brandweer, ambulance- en mug-diensten en civiele bescherming tast de fundamente van de samenleving aan en kan niet worden getolereerd. Een werkstraf is hierop geen passend antwoord en wordt door dit voorstel dan ook uitgesloten als sanctie. Het voorstel stelt verder ook de poging tot het met geweld verhinderen van hulpverlening strafbaar

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- DE NAUW, A., BOSLY, H.D., COLETTE-BASECQZ, N., DELHAISE, E., KENNES, L., NEDERLANDT, O., VANDERMEERSCH, D., “Chronique semestrielle de jurisprudence”, *RDP* 2020, afl. 1, 5-136.
- KRENC, F., « Chronique de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme – (1 er janvier - 30 juin 2019) », *JT* 2019, afl. 39, 801-810.
- SCALIA, D., ALIE, M., « Chronique de droit international pénal (2/2019) », *RDP* 2020, afl. 1, 137-156.

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 25 juli 2019 (Rook t. Duitsland), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-194614>

Trefwoorden: Art. 6.1 EVRM – Art. 6.3.b EVRM – Tijd en faciliteiten om de verdediging voor te bereiden – Grote hoeveelheid gegevens – Zoekcriteria

Samenvatting: Bron: NC 2019, afl. 6

De eiser voert de schending aan van artikel 6.1 en artikel 6.3.b EVRM omdat hij onvoldoende tijd en faciliteiten zou hebben gekregen om zijn verdediging voor te bereiden, meer bepaald om een groot aantal niet relevant verklaarde tagesprekken en in beslag genomen elektronische data te beluisteren en te lezen.

Als algemeen principe oordeelt het EHRM dat de verdediging voldoende gelegenheid moet krijgen om haar verdediging naar behoren te organiseren, wat inhoudt dat de verdediging onbeperkte toegang tot het dossier moet krijgen. Daartoe behoort alle informatie die mogelijk relevant kan zijn voor de beoordeling van de schuld of de strafmaat, ongeacht of het Openbaar Ministerie die informatie gebruikt dan wel die informatie relevant vindt. Of de verdediging deze toegang heeft gekregen, moet geval per geval worden beoordeeld. Het recht op informatie van de verdediging is echter niet absoluut. Indien strikt noodzakelijk en mits de procedure voorziet in voldoende tegengewicht, kan aan de verdediging worden gevraagd om geldige redenen op te geven voor de mededeling van bepaalde informatie en kan de informatie worden beperkt om de rechten van derden of het openbaar belang te beschermen.

In casu heeft de verdediging toegang gekregen tot alle informatie, ook die waarvan het OM en de rechter geen gebruik hebben gemaakt. Die informatie was eerst beschikbaar op het politiekantoor of in de gevangenis, onder toezicht van een politieambtenaar. Deze beperking was gerechtvaardigd ter bescherming van de privacy van derden. Nadien heeft eisers advocaat een digitale kopie ontvangen van de in beslag genomen elektronische data. Het was om redenen van privacy verantwoord om die advocaat geen persoonlijke kopie van de tagesprekken te geven.

De verdediging had geen recht om alle tagesprekken te beluisteren of alle in beslag genomen data te lezen, gelet op de enorme hoeveelheid van die gegevens. Het EHRM is zich ervan bewust dat moderne onderzoekstechnieken enorme hoeveelheden data kunnen opleveren, maar het onderzoek daarvan mag de procedure niet onnodig vertragen. Wel moest de verdediging van de politie de nodige zoekcriteria aangereikt krijgen om in staat te zijn de relevante tagesprekken en data te identificeren. Dit is hier gebeurd. Bovendien heeft de verdediging voldoende tijd

gehad om zich naar behoren voor te bereiden, mede gelet op de langdurige beschikbaarheid van alle informatie op het politiekantoor of in de gevangenis, waarvan de verdediging overigens niet ten volle gebruik heeft gemaakt.

Besluit: geen schending van artikel 6.1 en artikel 6.3.b EVRM

EHRM 26 november 2019 (El Khalloufi t. Nederland), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-200009>

Trefwoorden: Art. 6 EVRM – Recht op bijstand van een advocaat – Ademtest – Geen recht op bijstand

Samenvatting: (...) Equally consistently, however, the Court has held that the privilege against self-incrimination is primarily concerned with respecting the will of an accused person to remain silent. As commonly understood in the legal systems of the Contracting Parties to the Convention and elsewhere, that privilege does not extend to the use in criminal proceedings of material which may be obtained from the accused through the use of compulsory powers but which has an existence independent of the will of the suspect, such as, inter alia, documents acquired pursuant to a warrant, breath, blood, urine, hair or voice samples, and bodily tissue for the purpose of DNA testing (see, among other authorities, *Saunders v. the United Kingdom*, 17 December 1996, § 69, Reports of Judgments and Decisions 1996-VI; *Choudhary v. the United Kingdom* (dec.), no. 40084/98, 4 May 1999; and *Jalloh v. Germany* [GC], no. 54810/00, § 102, ECHR 2006-IX; see also more recently and, mutatis mutandis, *H. and J. v. the Netherlands* (dec.), nos. 978/09 and 992/09, § 69, ECHR 2014; *Van Weerelt v. the Netherlands* (dec.), no. 784/14, § 55, 16 June 2015; and *Caruana v. Malta* (dec.), no. 41079/16, § 36, 15 May 2018).

The Court has already acknowledged that submitting a person involved in a car accident to blood or breath tests is not contrary to the presumption of innocence (see *Sršen v. Croatia* (dec.), § 44, 22 January 2019; *Tirado Ortiz and Lozano Martin v. Spain* (dec.), 15 June 1999; and *X. v. the Netherlands*, no. 8239/78, Commission decision of 4 December 1978, Decisions and Reports (DR) 16, p. 184). It has further concluded that the absence of legal representation while such tests were performed did not affect the persons' right to legal assistance under Article 6 § 3 (c) of the Convention (see *Sršen*, cited above, § 45).

Turning to the present case, the Court notes that when the applicant was arrested by the police and ordered to undergo a breathalyser test, he refused to obey and stated that he wanted to talk to a lawyer first (see paragraph 5 above). **The purpose of the measure was not to question the applicant about the alleged offence, but to secure evidence for the suspected offence of driving under the influence of alcohol, and no further investigative measures, in particular the taking of any statements from the applicant, were envisaged at that moment. Therefore, even though the applicant was "charged with a criminal offence" within the meaning of Article 6 § 1 of the Convention, the right to legal assistance, as guaranteed by Article 6 § 3 (c) of the Convention, did not require that he benefitted from assistance by a lawyer before having to undergo a breathalyser test.**

It follows that this part of the application is manifestly ill-founded and must be rejected in accordance with Article 35 §§ 3 (a) and 4 of the Convention. (eigen onderlijning)

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 28 november 2019 (C-653/19), www.juridat.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62019CJ0653&qid=1575625967280&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Justitiële samenwerking in strafzaken – Richtlijn (EU) 2016/343 – Versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn – Artikel 6 – Bewijslast – Voortzetting van de voorlopige hechtenis van een beklaagde

Samenvatting: Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag: „Is een nationale wettelijke regeling volgens welke een verzoek van de verdediging om opheffing van de hechtenis van de beklaagde in de gerechtelijke fase van de strafprocedure slechts kan worden ingewilligd onder de voorwaarde dat zich een verandering in de omstandigheden heeft voorgedaan, verenigbaar met de artikelen 6 en overweging 22 van richtlijn 2016/343 en met de artikelen 6 en 47 van het [Handvest]?”

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

Artikel 6 van richtlijn (EU) 2016/343 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn, alsmede de artikelen 6 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn niet van toepassing op een nationale wettelijke regeling die aan de invrijheidstelling van een persoon die in voorlopige hechtenis is geplaatst de voorwaarde stelt dat deze persoon aantoonbaar dat er sprake is van nieuwe omstandigheden die deze invrijheidstelling rechtvaardigen.

Hof van Justitie 5 december 2019 (C-671/18), www.juridat.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62018CJ0671&qid=1580212113860&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid – Justitiële samenwerking in strafzaken – Wederzijdse erkenning – Geldelijke sancties – Gronden tot weigering van erkenning en tenuitvoerlegging – Kaderbesluit 2005/214/JBZ – Beslissing van een autoriteit van de beslissingslidstaat op basis van gegevens uit kentekenregisters – Kennisneming door de betrokkene van de sancties en de voorwaarden om de zaak te betwisten – Recht op daadwerkelijke rechtsbescherming

Samenvatting: Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1) Moeten artikel 7, lid 2, onder i), iii), en artikel 20, lid 3, van het kaderbesluit [...] aldus worden uitgelegd dat een rechter de tenuitvoerlegging van een beslissing van een niet-rechterlijke autoriteit van de beslissingsstaat mag weigeren indien hij vaststelt dat de betekening van de beslissing zodanig is geschied dat het recht van de justitiabele op effectieve rechterlijke bescherming is aangetast?

2) Kan inzonderheid als weigeringsgrond worden aangevoerd dat de in de tenuitvoerleggingsstaat verblijvende justitiabele, niettegenstaande de naleving van de betekeningsprocedures van de beslissingsstaat en van de termijnen voor het aanvechten van een beslissing zoals bepaald in artikel 1, onder a), ii) en iii), van het kaderbesluit, in het stadium van de precontentieuze procedure niet over een reëel en doeltreffend middel beschikte om zijn rechten te beschermen, aangezien hij niet voldoende tijd had om naar behoren op de hem opgelegde sanctie te reageren?

3) Kan de omvang van de rechtsbescherming van personen aan wie een geldelijke sanctie moet worden opgelegd overeenkomstig artikel 3 van het kaderbesluit afhankelijk worden gesteld van de vraag welke sanctieprocedure wordt toegepast (de bestuursrechtelijke procedure, de bijzondere strafrechtelijke procedure voor lichte strafbare feiten of de gewone strafrechtelijke procedure)?

4) Mogen beslissingen van niet-rechterlijke autoriteiten, in het licht van de doelstellingen en de beginselen van het kaderbesluit en met name van artikel 3 daarvan, ten uitvoer worden gelegd indien deze zijn uitgevaardigd op basis van een regeling van de beslissingsstaat op grond waarvan de persoon op wiens naam het voertuig staat ingeschreven, aansprakelijk wordt gesteld voor een verkeersovertreding, dat wil zeggen beslissingen die uitsluitend zijn gegeven op basis van informatie die is verkregen in het kader van de grensoverschrijdende uitwisseling van gegevens uit kentekenregisters, zonder dat in de zaak een onderzoeksprocedure is ingesteld, ook niet om de feitelijke overtreder vast te stellen?

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 7, lid 2, onder g), en artikel 20, lid 3, van het kaderbesluit 2005/214/JBZ van de Raad van 24 februari 2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, moeten aldus worden uitgelegd dat wanneer van een beslissing waarbij een geldelijke sanctie wordt opgelegd, overeenkomstig de nationale wettelijke regeling van de beslissingslidstaat is kennisgegeven, met de vermelding van het recht om de zaak te betwisten alsmede van de termijnen waarbinnen dat rechtsmiddel moet worden aangewend, de autoriteit van de tenuitvoerleggingslidstaat de erkenning en de tenuitvoerlegging van die beslissing niet kan weigeren, op voorwaarde dat de betrokkene voldoende tijd heeft gehad om tegen die beslissing op te komen, hetgeen de verwijzende rechter dient na te gaan. Daarbij is niet van belang dat de procedure tot oplegging van de betrokken geldelijke sanctie administratief van aard is.

2) Artikel 20, lid 3, van het kaderbesluit 2005/214, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, moet aldus worden uitgelegd dat de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingslidstaat de erkenning en de tenuitvoerlegging van een beslissing waarbij

een geldelijke sanctie betreffende verkeersovertredingen wordt opgelegd, niet kan weigeren wanneer zij is opgelegd aan de persoon op wiens naam het betrokken voertuig staat ingeschreven op grond van een in de nationale wettelijke regeling van de beslissingslidstaat neergelegd vermoeden van aansprakelijkheid, voor zover dit vermoeden kan worden weerlegd.

Hof van Justitie 12 december 2019 (C-627/19), www.juridat.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62019CJ0627&qid=1576229510798&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 6, lid 1 – Begrip ‚uitvaardigende rechterlijke autoriteit‘ – Criteria – Europees aanhoudingsbevel dat door het openbaar ministerie van een lidstaat is uitgevaardigd met het oog op uitvoering van een straf

Samenvatting: Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Geldt, als een [Europees aanhoudingsbevel] strekt tot de tenuitvoerlegging van een bij voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing van een rechter of rechterlijke instantie opgelegde vrijheidsstraf, terwijl het [Europees aanhoudingsbevel] is uitgevaardigd door een officier van justitie die deelneemt aan de rechtsbedeling in de uitvaardigende lidstaat en gewaarborgd is dat hij in de uitoefening van zijn met de uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel inherent verbonden taken, op onafhankelijke wijze optreedt, ook de voorwaarde dat een beroep in rechte tegen de beslissing om een [Europees aanhoudingsbevel] uit te vaardigen – in het bijzonder de evenredigheid daarvan – dat volledig voldoet aan de eisen van een effectieve rechterlijke bescherming mogelijk moet zijn?”

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

Kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een wettelijke regeling van een lidstaat die de bevoegdheid om een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen met het oog op uitvoering van een straf toekent aan een autoriteit die weliswaar aan de rechtsbedeling in die lidstaat deelneemt maar zelf geen rechterlijke instantie is, doch niet voorziet in een afzonderlijk beroep in rechte tegen de beslissing van die autoriteit om een dergelijk Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen.

Perscommuniqué: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-12/cp190156nl.pdf>

Het Hof oordeelt dat het Franse, het Zweedse en het Belgische openbaar ministerie voldoen aan de vereisten om een Europees aanhoudingsbevel te kunnen uitvaardigen, en verduidelijkt tevens wat de omvang is van de rechterlijke bescherming die toekomt aan degenen op wie een dergelijk aanhoudingsbevel betrekking heeft.

In de arresten Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg en Openbaar Ministerie (Officier van Justitie van Lyon en van Tours) (C-566/19 PPU en C-626/19 PPU), Openbaar Ministerie (Openbaar ministerie van Zweden) (C-625/19 PPU) en Openbaar Ministerie (Procureur du Roi de Bruxelles) (C-627/19 PPU), die op 12 december 2019 zijn geweest in het kader van de prejudiciële spoedprocedure, heeft het Hof zijn recente rechtspraak over kaderbesluit 2002/584 betreffende het Europees aanhoudingsbevel aangevuld met aanwijzingen over het vereiste van onafhankelijkheid van de rechterlijke autoriteit die een Europees aanhoudingsbevel uitvaardigt en over het vereiste van effectieve rechterlijke bescherming, die moet worden gewaarborgd voor degenen op wie een dergelijk aanhoudingsbevel betrekking heeft.

Hof van Justitie 12 december 2019 (C-380/18), www.juridat.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62018CJ0380&qid=1576229510798&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Grenstoezicht, asiel en immigratie – Verordening (EU) 2016/399 – Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscore) – Artikel 6 – Toegangsvoorwaarden voor onderdanen van derde landen – Begrip ‚bedreiging van de openbare orde’ – Terugkeerbesluit tegen een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land

Samenvatting: Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1) Moet artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e), van [de Schengengrenscore] aldus worden uitgelegd dat bij de vaststelling dat het rechtmatig verblijf van ten hoogste 90 dagen binnen een periode van 180 dagen is geëindigd omdat een vreemdeling wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, moet worden gemotiveerd dat de persoonlijke gedragingen van de desbetreffende vreemdeling een daadwerkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormen?

2) Indien vraag 1 ontkennend moet worden beantwoord, welke eisen moeten volgens artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e), van [de Schengengrenscore] gelden voor de motivering dat een vreemdeling wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde?

Moet artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e), van [de Schengengrenscore] aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale praktijk volgens welke een vreemdeling wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde op grond van het enkele feit dat vaststaat dat de desbetreffende vreemdeling wordt verdacht van het plegen van een strafbaar feit?”

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

Artikel 6, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscore) moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet

tegen een nationale praktijk volgens welke de bevoegde autoriteiten een terugkeerbesluit kunnen nemen tegen een niet-visumplichtige onderdaan van een derde land die zich voor een kort verblijf op het grondgebied van de lidstaten bevindt, op grond van het feit dat hij wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde omdat hij wordt verdacht van het plegen van een strafbaar feit, voor zover deze praktijk enkel wordt toegepast indien, ten eerste, dit strafbare feit in het licht van de aard ervan en de strafmaat voldoende ernstig is om te rechtvaardigen dat het verblijf van deze onderdaan op het grondgebied van de lidstaten onmiddellijk wordt beëindigd en, ten tweede, deze autoriteiten beschikken over concordante, objectieve en nauwkeurige elementen om hun verdenkingen te staven, hetgeen aan de verwijzende rechter staat om na te gaan.

Hof van Justitie 12 december 2019 (gevoegde zaken C-566/19 en C-626/19), www.juridat.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62019CJ0566&qid=1580212113860&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 6, lid 1 – Begrip ‚uitvaardigende rechterlijke autoriteit’ – Criteria – Europees aanhoudingsbevel dat door het openbaar ministerie van een lidstaat is uitgevaardigd met het oog op strafvervolgning

Samenvatting: Met hun vragen, die tezamen moeten worden behandeld, wensen de verwijzende rechters in wezen te vernemen, ten eerste, of artikel 6, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 aldus moet worden uitgelegd dat de magistraten van het openbaar ministerie van een lidstaat die belast zijn met de strafvordering en onder leiding en toezicht staan van hun hiërarchieke meerderen, onder het begrip „uitvaardigende rechterlijke autoriteit” in de zin van die bepaling vallen, en, ten tweede, of is voldaan aan het vereiste van toetsing van de naleving van de noodzakelijke voorwaarden voor de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel met het oog op strafvervolgning, en met name de evenredigheid ervan, waarnaar wordt verwezen in punt 75 van het arrest van 27 mei 2019, OG en PI (Openbaar ministerie van Lübeck en van Zwickau) (C-508/18 en C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), wanneer in de uitvaardigende lidstaat een rechter deze toetsing verricht en de evenredigheid van de beslissing tot uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel onderzoekt vóór de vaststelling ervan en of, wanneer dat niet is gebeurd, dat het geval is wanneer een rechterlijke toetsing van die beslissing ook kan worden verricht na de daadwerkelijke overlevering van de gezochte persoon.

Het Hof (Eerste Kamer) zegt voor recht:

Artikel 6, lid 1, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, moet aldus worden uitgelegd dat de magistraten van het openbaar ministerie van een lidstaat die belast zijn met de strafvordering en onder leiding en toezicht staan van hun hiërarchieke meerderen, onder het begrip „uitvaardigende rechterlijke autoriteit” in de zin van deze bepaling vallen, wanneer hun status hun onafhankelijkheid, met name ten opzichte van de

uitvoerende macht, waarborgt in het kader van de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel.

Kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, moet aldus worden uitgelegd dat aan de vereisten die inherent zijn aan een effectieve rechterlijke bescherming, die moet toekomen aan een persoon ten aanzien van wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd met het oog op strafvervolging, is voldaan wanneer volgens de wettelijke regeling van de uitvaardigende lidstaat de voorwaarden voor de uitvaardiging van dat bevel, en met name de evenredigheid ervan, in die lidstaat door de rechter worden getoetst.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Cass. 5 september 2018 (P.17.1175.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180905-12

Trefwoorden: 1. Stedenbouw - Waals Gewest - Herstelmaatregelen - Met redenen omkleed verzoekschrift van de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege - Initiatiefrecht van de rechter

2. Stedenbouw - Waals Gewest - Herstelmaatregelen - Voorwaarde - Met redenen omkleed verzoekschrift van de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege

Samenvatting: 1. Krachtens artikel D.VII.13, eerste lid, Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling, beveelt de rechtbank, naast de straf, op met redenen omkleed verzoek van de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege, hetzij het herstel van de plaats in haar oorspronkelijke staat of de stopzetting van het onrechtmatig gebruik, hetzij de uitvoering van werken of inrichtingswerken, hetzij de betaling van een som gelijk aan de meerwaarde die het goed ingevolge de overtreding verworven heeft; die bepaling machtigt de rechter niet om de gemachtigd ambtenaar of het gemeentecollege te ondervragen noch om hen in de zaak te doen tussenkomen, teneinde hun standpunt omtrent de keuze voor de gepaste herstelmaatregel te horen.

2. De rechter kan geen van de in artikel D.VII.13, eerste lid, Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling bedoelde rechtstreekse herstelmaatregelen bevelen zo die maatregel niet door de gemachtigd ambtenaar of door het gemeentecollege werd gevorderd; de rechter kan die maatregel niet ambtshalve bevelen.

Cass. 5 september 2018 (P.18.0242.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180905-14

Trefwoorden: 1. Slagen en verwondingen - Rechtvaardigingsgrond - Wettige verdediging - Begrip - Voorafgaande fout van de dader - Gevolg

2. Opzettelijke slagen en verwondingen – Doden – Rechtvaardigingsgrond - Wettige verdediging - Nazicht door de rechter - Draagwijdte

3. Strafzaken - Strafvordering - Verzoek tot heropening van het debat - Weigering - Motiveringsplicht

Samenvatting: 1. Er is sprake van wettige verdediging wanneer de dader, die niet in de mogelijkheid verkeert om een onrechtmatige of wederrechtelijke aanranding tegen zijn persoon of tegen een derde af te weren, anders dan door het misdrijf te plegen, zich op evenredige wijze tegen die aanval verweert; onrechtmatige aanranding houdt niet noodzakelijk in dat er geen voorafgaande fout kan bestaan uit hoofde van degene die zich verweert (1). (1) Cass. 5 oktober 2016, AR P.16.0698.F, AC 2016, nr. 549; F. KUTY, Principes généraux de droit pénal belge, dl. II, L'infraction pénale, Brussel, Larcier, pp. 342-343; T. MOREAU en D. VANDERMEERSCH, Eléments de droit pénal, Brussel, Die Keure, 2017, p. 99.

2. Wanneer wettige verdediging wordt aangevoerd, oordeelt de rechter op onaantastbare wijze over de ernst en het ogenblikkelijke karakter van de onrechtmatige aanranding alsook over de noodzaak en het evenredige karakter van het verweer, op grond van de feitelijke omstandigheden van de zaak en rekening houdend met de reacties die de aangerande persoon redelijkerwijs kon of moest hebben (1). (1) Cass. 19 april 2006, AR P.06.0018.F, AC 2006, nr. 221, met concl. OM in Pas. 2006, nr. 221.

3. De rechter hoeft de afwijzing van een verzoek tot heropening van het debat niet te motiveren aangezien het niet om een punt van de vordering gaat in de zin van artikel 1138, 3°, Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Cass. 13 april 2005, AR P.05.0263.F, AC 2005, nr. 221.

Cass. 12 september 2018 (P.18.0350.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180912-2

Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Grievenformulier - Grief - Gevolg voor de aanhangigmaking bij de rechter

2. Grievenformulier - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Grief 'straf' – Draagwijdte

3. Bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensbestanddelen - Schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Voeging aan de rechtspleging – Vorm

4. Ondertekening van de beslissing - In de akte vermelde vaststellingen - Bevestiging door de griffier - Vorm

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 204 Wetboek van Strafvordering wordt de omvang van de saisine van de appelrechter beoordeeld binnen de perken van het grievenformulier, onverminderd de toepassing van artikel 210, tweede lid, van dat wetboek; de verplichting om grieven te formuleren houdt enkel de verplichting in om nauwkeurig de punten te

bepalen waarop de beslissing in eerste aanleg dient te worden hervormd (1). (1) Zie bijv. Cass. 19 april 2017, AR P.17.0055.F, AC 2017, nr. 268, met concl. OM, in Pas. 2017, nr. 268; Cass. 28 juni 2017, AR P.17.0176.F, AC 2017, nr. 427, met concl. OM in Pas. 2017, nr. 427.

2. Wanneer het openbaar ministerie in zijn grievenformulier vermeldt dat het hoger beroep instelt tegen de straf die de beklaagde is opgelegd, geeft het aan dat het de appelrechter verzoekt de beslissing te hervormen voor het geheel van de straffen en maatregelen die de beklaagde opgelegd kunnen worden, met inbegrip, in voorkomend geval, van de verbeurdverklaringen (1). (1) Zie Cass. 10 oktober 2017, AR P.17.0848.N, AC 2017, nr. 543; Cass. 18 oktober 2016, P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal met opdracht A. WINANTS.

3. De vereiste van een schriftelijke vordering voor de facultatieve verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen is aan geen enkele bijzonder vormvereiste onderworpen; de artikelen 42, 3°, en 43bis Strafwetboek verbieden niet dat het geschrift tot stand komt door het proces-verbaal van de rechtszitting dat op regelmatige wijze de inhoud van de mondelinge vordering van het openbaar ministerie tot verbeurdverklaring vaststelt (1). (1) Zie Cass. 23 november 2010, AR P.10.1371.N, AC 2010, nr. 689, §20, NC 2012, p. 220, noot F. VAN DOOREN, 'Schriftelijke of mondelinge ontnemingsvordering?'; Fr. LUGENTZ en D. VANDERMEERSCH, 'Saisie et confiscation en matière pénale', RPDB. 2015, nr. 114 en noot 196.

4. Noch artikel 785 Gerechtelijk Wetboek noch enige andere wetsbepaling leggen de griffier de verplichting op om elk van de in eenzelfde akte vermelde vaststellingen met een handtekening te bevestigen (1). (1) Cass. 5 november 2014, AR P.14.1383.F, AC 2014, nr. 670.

Cass. 19 september 2018 (P.18.0447.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180919-2

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Strafvordering - Niet verschijnen van de verzetdoende partij - Ongedaanverklaring van het verzet – Gevolg

2. Hoger beroep - Devolutieve werking - Beroepen beslissing gewezen op verzet - Ontvankelijk verklaard verzet - Hoger beroep van de beklaagde - Bevoegdheden van de appelrechter

Samenvatting: 1. De ongedaanverklaring van het verzet wegens het niet-verschijnen van de verzetdoende partij houdt in dat het verzet ontvankelijk was (1). (1) Cass. 18 november 2003, AR P.03.0937.N, AC 2003, nr. 576.

2. Op het enkele hoger beroep van de beklaagde is de appelrechter niet bevoegd om de beslissing te hervormen van de eerste rechter die het verzet ontvankelijk heeft verklaard (1). (1) Cass. 19 juni 1991, AR 8787, AC 1990-91, nr. 540.

Cass. 25 september 2018 (P.18.0343.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180925-6

Trefwoorden: Bescherming van de maatschappij - Internering - Aantasting of bedreiging van de fysieke op psychische integriteit van derden - Inbreuken op de drugswetgeving - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of het gepleegde feit de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt zoals bedoeld in artikel 9, §1, Interneringswet; het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

Cass. 25 september 2018 (P.17.1230.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180925-2

Trefwoorden: Strafzaken - Verstekvonnis - Termijn om hoger beroep aan te tekenen - Rechtsgeldige betekening - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Artikel 92, Strafwetboek bepaalt dat correctionele straffen verjaren door verloop van vijf jaren, te rekenen van de dagtekening van het arrest of van het in laatste aanleg gewezen vonnis, of te rekenen van de dag waarop het in eerste aanleg gewezen vonnis niet meer kan worden bestreden bij wege van hoger beroep; de termijn van hoger beroep, die bepalend is voor de aanvang van de verjaring van de straf, neemt slechts een aanvang vanaf de rechtsgeldige betekening van de veroordeling bij verstek.

Cass. 26 september 2018 (P.18.0269.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180926-11

Trefwoorden: 1. Mensenhandel - Werving persoon voor verrichten van werk of verlenen van diensten in omstandigheden in strijd met menselijke waardigheid - Voorwaarden strijdig met de menselijke waardigheid – Begrip

2. Mensenhandel - Vermogensvoordeel - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht door het Hof van Cassatie

Samenvatting: 1. Om het bestaan van de telastlegging mensenhandel te beoordelen, kan de rechter de omstandigheden van de werkprestaties in acht nemen, voor zover deze onlosmakelijk daarmee verbonden zijn; onthaal- en huisvestingsvoorwaarden die in strijd worden geoordeeld met de menselijke waardigheid kunnen bijgevolg dergelijke omstandigheden opleveren (1). (1) Zie concl. 'in hoofdzaak' OM in Pas. 2018, nr. 503.

2. De rechter die uitspraak doet over een telastlegging mensenhandel beoordeelt onaantastbaar of de beklagde een vermogensvoordeel heeft gehaald uit het doorreizen of het verblijf van de illegaal in België verblijvende vreemdeling; het is evenwel aan het Hof om na te gaan of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten het bestaan van een dergelijk voordeel heeft kunnen afleiden.

Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0443.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181003-3

Trefwoorden: Stedenbouwkundige overtreding - Administratieve beslissing die een geldboete oplegt en een termijn vaststelt om de plaats in de vorige staat te herstellen - Nieuwe vervolgingen - Incriminatieperiode dateert van vóór het verstrijken van de termijn om de zaak in de vorige staat te herstellen - Toepassing van de regel non bis in idem

Samenvatting: Wanneer de rechter vaststelt dat de sanctionerend ambtenaar, met een eindbeslissing, een overtreder die vervolgd wordt wegens een stedenbouwkundige overtreding een administratieve geldboete heeft opgelegd samen met de verplichting om de plaats binnen een bepaalde termijn in de vorige staat te herstellen en de overtreder het voorwerp uitmaakt van nieuwe vervolgingen voor identieke of substantieel dezelfde feiten tijdens een incriminatieperiode die dateert van vóór het verstrijken van de termijn die voor het herstel van de plaats in de vorige staat is bepaald, kan hij, zonder het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem te miskennen en zonder artikel 4.1 zevende aanvullend protocol EVRM te schenden, oordelen dat de hem ter beoordeling voorgelegde feiten identiek of substantieel dezelfde zijn als die welke het voorwerp uitmaken van de administratieve vervolgingen.

Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0400.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181003-2

Trefwoorden: Strafzaken - Rechtspleging in hoger beroep - Beslissing op verzet - Verzwaring van de door de eerste rechter opgelegde straf - Eenparigheidsvereiste - Draagwijdte

Samenvatting: Wanneer de appelrechters uitspraak doen over de gegrondheid van het verzet van de beklagde tegen een door hen bij verstek gewezen beslissing, mogen zij de straf van de eerste rechter slechts verzwaren op voorwaarde dat zij met eenparigheid van stemmen uitspraak doen en dit uitdrukkelijk vaststellen; uit de omstandigheid dat het verstekvonnis of verstekarrest aan dit wettelijk voorschrift had voldaan, kan niet worden afgeleid dat de appelrechters die uitspraak doen over het verzet tegen hun beslissing, na dat rechtsmiddel ontvankelijk te hebben verklaard, zich aan het vormvereiste kunnen onttrekken dat door artikel 211bis Wetboek van Strafvordering voor de daarin bepaalde gevallen is vereist (1). (1) Cass. 8 juni 2010, AR P.10.0335.F, AC 2010, nr. 402.

Cass. 3 oktober 2018 (P.18.0235.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181003-1

Trefwoorden: 1. Bewijs - Regelmatigheid - Briefwisseling gevoerd tussen de cliënt en zijn advocaat - Beroepsgeheim - Overlegging aan de rechtbank door de cliënt met het oog op zijn verdediging – Wettigheid

2. Advocaat - Briefwisseling gevoerd tussen de cliënt en zijn raadsman - Overlegging aan de rechtbank door de cliënt met het oog op zijn verdediging - Artikel 1.2, Codex deontologie voor advocaten - Draagwijdte

Samenvatting: 1. Artikel 458 Strafwetboek staat niet eraan in de weg dat de cliënt van de advocaat, een door die bepaling beschermde persoon, met het oog op zijn verdediging, de briefwisseling overlegt die hij met zijn raadsman heeft gevoerd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 522.

2. Artikel 1.2 Codex deontologie voor advocaten, verbindend verklaard door het reglement van 12 november 2012 van de Orde van Franstalige en Duitstalige balies van België, verbiedt niet dat de persoon die de advocaat in vertrouwen heeft genomen, wanneer hij zich voor de rechtbank moet verdedigen, een brief overlegt die hij met zijn raadsman heeft gewisseld.

Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0307.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181016-4

Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek - Huiszoeking - Bevel tot huiszoeking - Ernstige aanwijzingen dat het misdrijf daar werd gepleegd of er zich daar bewijsstukken bevinden - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Draagwijdte

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of er op het ogenblik dat het bevel tot huiszoeking werd verleend, ernstige aanwijzingen bestonden dat op het adres waar de huiszoeking diende te worden uitgevoerd, het door het onderzoek beoogde misdrijf werd gepleegd of dat zich daar stukken of voorwerpen bevinden die kunnen bijdragen tot de ontdekking van de waarheid met betrekking tot het in het huiszoekingsbevel bedoelde misdrijf; het Hof gaat na of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 10 februari 2016, AR P.15.1443.F, AC 2016, nr. 94; Cass. 12 februari 2013, AR P.12.0785.N, AC 2013, nr. 99.

Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0234.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181016-3

Trefwoorden: 1. Douane en accijnzen - Administratie van Douane en Accijnzen - Vordering tot betaling van ontdoken rechten - Grondslag

2. Administratie van Douane en Accijnzen - Vordering tot betaling van ontdoken rechten - Strafrechter - Bevoegdheid – Voorwaarde

3. Vordering in rechte - Uitbreiding of wijziging - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De door de administratie ingestelde rechtsvordering tot invordering van door een douane- of accijnsmisdrijf ontdoken rechten als bedoeld in artikel 283 AWDA, is een burgerlijke rechtsvordering die weliswaar samengaat met de strafvordering, maar hiervan losstaat aangezien deze zelfstandige burgerlijke rechtsvordering immers niet voortvloeit uit het misdrijf, maar rechtstreeks haar grondslag vindt in de wet die de verplichting tot het betalen van rechten oplegt (1). (1) Cass. 24 mei 2016, AR P.15.1559.N, AC 2016, nr. 341; Cass. 8 oktober 2013, AR P.12.1043.N, AC 2013, nr. 504; Cass. 12 september 2012, AR P.11.1001.F, AC 2012, nr. 457.

2. De bevoegdheid van de strafrechter om te oordelen over de burgerlijke rechtsvordering tot het betalen van de ontdoken rechten veronderstelt dat op het ogenblik waarop die rechtsvordering aanhangig wordt gemaakt, de door de artikelen 281 en 282 AWDA bedoelde overtredingen, fraudes, misdrijven of misdaden regelmatig bij de strafrechter zijn aangebracht en dat de belastingschuldige regelmatig bij het proces is betrokken (1). (1) Cass. 24 mei 2016, AR P.15.1559.N, AC 2016, nr. 341; Cass. 8 oktober 2013, AR P.12.1043.N, AC 2013, nr. 504; Cass. 14 juni 2005, AR P.05.0123.N, AC 2005, nr. 339; Cass. 29 april 2003, AR P.02.1461.N, AC 2003, nr. 269.

3. Artikel 807 Gerechtelijk Wetboek laat de eiser toe het voorwerp van zijn oorspronkelijke rechtsvordering tegen de verweerder uit te breiden of te wijzigen mits de oorzaak van die vordering niet volledig te wijzigen hetgeen inhoudt dat de eiser datgene wat hij aanvankelijk vordert, kan uitbreiden of wijzigen indien het feit dat of de handeling die zijn oorspronkelijke rechtsvordering schraagt, minstens gedeeltelijk ook de grondslag uitmaakt van zijn uitgebreide of gewijzigde rechtsvordering.; het is niet vereist dat de eiser uit dat feit of die handeling voorheen reeds een gevolg heeft afgeleid over de gegrondheid van zijn rechtsvordering en de rechter kan rekening houden met nieuwe feiten of handelingen die zich sedert de dagvaarding hebben voorgedaan of sedertdien zijn ontdekt en die een weerslag hebben op het geschil (1). (1) Cass. 8 maart 2010, AR S.07.0028.F, AC 2010, nr. 161; S. MOSSELMANS, Commentaar bij art. 807 Ger. W., Comm. Ger. W., pp. 8-10.

Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0583.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181017-2

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Deelneming - Voorwaarden - Element van kennisneming – Draagwijdte

2. Misdrijf – Deelneming - Rechtstreekse uitlokking tot het plegen van een misdrijf door woorden gesproken in openbare bijeenkomsten of plaatsen - Begrip

Samenvatting: 1. Strafbare deelneming vereist dat de deelnemer, als dader of medeplichtige, kennis heeft van het feit dat hij deelneemt aan een welbepaalde misdaad of een welbepaald wanbedrijf; hiertoe is vereist maar ook voldoende dat hij kennis heeft van alle omstandigheden die aan een handeling van de hoofddader het kenmerk van een misdaad of wanbedrijf verlenen, maar niet dat hij kennis heeft van alle bijzondere uitvoeringsmodaliteiten van het misdrijf (1). (1) Cass. 7 september 2005, AR P.05.0358.F, AC 2005, nr. 414.

2. De rechtstreekse uitlokking tot het plegen van een misdrijf, met name door woorden gesproken in openbare bijeenkomsten of plaatsen, als bedoeld in artikel 66, vijfde lid, Strafwetboek, moet voor een bijeenkomst of toehoorders plaatsvinden, strekken tot het plegen van een welbepaald misdrijf door de uitgelokte persoon of personen, waarbij de bestraffing van die wijze van deelneming erop gericht is gevaarlijke of schuldige opruiing tegen te gaan door de veroordeling van onruststokers mogelijk te maken die, op openbare bijeenkomsten, de aanwezigen tot overtreding van de strafwet aanzetten (1). (1) Zie F. Kutý, *Principes généraux du droit pénal belge*, dl. III, *L'auteur de l'infraction pénale*, Brussel, Larcier, 2012, p. 313.

Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0266.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181017-1

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep - Vorm en termijn

2. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Vorm

3. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Begrip

4. Strafzaken – Hoger beroep – Incidenteel beroep - Burgerlijke partijstelling tegen twee beklaagden - Hoger beroep tegen burgerlijke partij door één enkele beklaagde - Incidenteel beroep - Omvang

Samenvatting: 1. Onverminderd de toepassing, in voorkomend geval, van artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, kan de verweerder, wanneer de burgerlijke rechtsvordering voor de rechter in hoger beroep wordt gebracht, bij een op de rechtszitting genomen conclusie incidenteel beroep instellen zolang het debat over het hoger beroep niet is gesloten.

2. Uit de wetsgeschiedenis van artikel 203, § 4, Wetboek van Strafvordering volgt dat, wat de vorm betreft, incidenteel beroep kan worden ingesteld bij wege van een gewone op de rechtszitting genomen conclusie, met name in de vorm die voor de burgerlijkepartijstelling is bepaald (1); bij ontstentenis van enig formalisme voor de burgerlijke partijstelling kan het incidenteel beroep ook op de rechtszitting worden ingesteld bij wege van een schriftelijke of

mondelinge conclusie zonder dat de partij die incidenteel beroep instelt dit hoeft te doen bij wege van een door haar ondertekende schriftelijke conclusie. (1) Memorie van toelichting, Gedr.st., Kamer, gew.z., 1952-1953, nr. 129, aangehaald in RPDB., verbo: Appel en matière répressive, p. 45, nr. 182.

3. De feitenrechter kan naar recht het bestaan van een incidenteel beroep afleiden uit de omstandigheid dat de burgerlijke partij een hoger bedrag vordert dan datgene wat door de eerste rechter is toegekend.

4. Wanneer de burgerlijke partij haar burgerlijke partijstelling tegen twee beklaagden heeft gericht en slechts één van hen tegen haar hoger beroep heeft ingesteld, maakt het incidenteel beroep dat de burgerlijke partij verklaart in te stellen tegen het bestreden vonnis, haar burgerlijke rechtsvordering die zij voor de eerste rechter tegen de andere beklaagde had ingesteld, niet aanhangig bij de appelrechter (1). (1) Cass. 23 januari 1957, AC 1957, p. 383.

Cass. 17 oktober 2018 (P.18.0753.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181017-3

Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en poging tot verkrachting met als verzwarende omstandigheid de dood van het slachtoffer - Cassatiemiddel heeft uitsluitend betrekking op de verzwarende omstandigheid - Ontvankelijkheid - Straf naar recht verantwoord door een andere bewezen verklaarde beschuldiging

Samenvatting: Het middel dat enkel betrekking heeft op de verzwarende omstandigheid van aanranding van de eerbaarheid en poging tot verkrachting, bestaande in het feit dat het misdrijf de dood van het slachtoffer heeft veroorzaakt, is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang wanneer de straf naar recht verantwoord blijft door de veroordeling van de eiser wegens doodslag om een poging tot diefstal te vergemakkelijken zodat, ook al was de omschrijving van de feiten van aanranding van de eerbaarheid en poging tot verkrachting met de verzwarende omstandigheid van de dood van het slachtoffer onjuist, dan nog heeft die omschrijving geen gevolgen voor de wettigheid van die beslissing (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 563.

Cass. 24 oktober 2018 (P.18.0764.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181024-3

Trefwoorden: Hoger beroep - Beginsel van het hoger beroep op grieven - Saisine van de appelrechter - Middel van openbare orde - Grond van verval van de strafvordering

Samenvatting: Het beginsel van het hoger beroep op grieven bepaalt de omvang van de saisine van de appelrechter (1); ingevolge artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering kan de appelrechter ambtshalve een middel van openbare orde opwerpen

binnen de grenzen van zijn saisine die door de verklaring van hoger beroep en het grievenformulier worden bepaald (2); een grond tot verval van de strafvordering is zo een middel (3). (1) Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. OM in Pas. 2016, nr. 740; zie Memorie van Toelichting, Parl.st., Kamer, 54 K1418/001, pp. 87-88. (2) Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. OM in Pas. 2016, nr. 740; zie Memorie van Toelichting, Parl.st., Kamer, 54 K1418/001, pp. 87-88. (3) Artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat 'Behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204, kan de beroepsrechter slechts de grieven van openbare orde ambtshalve opwerpen die betrekking hebben op [met name] de verjaring van de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt (...)'. Die bepaling staat de appelrechter weliswaar niet uitdrukkelijk toe om, wanneer dit in het grievenformulier niet wordt bedoeld, ambtshalve een middel van openbare orde op te werpen betreffende een andere grond van verval van de strafvordering. Er kan evenwel niet worden aangevoerd dat de appelrechter bij wie een grief betreffende de strafvordering (de schuldvraag, de kwalificatie van een misdrijf, de strafmaat, ...) aanhangig is gemaakt, dienaangaande uitspraak doet zonder, zelfs niet ambtshalve, na te gaan of de strafvordering op het ogenblik van zijn beslissing niet vervallen is, en dit ongeacht de grond van dat verval; (a fortiori wanneer dat verval na de beroepstermijn is ingetreden). Bijgevolg lijken de woorden 'de verjaring van de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt' niet a contrario uitgelegd te kunnen worden, in die zin dat ze het ambtshalve onderzoek van de andere gronden van verval van de strafvordering uitsluiten, behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204 (wat die gronden betreft, zie D. VANDERMEERSCH, *Éléments de droit pénal et de procédure pénale*, Die Keure, 2015, pp. 485 e.v.). De wetsgeschiedenis ontkracht die analyse niet (zie Memorie van Toelichting en Advies van de Raad van State, Parl.st., Kamer, 54K1418/001, pp. 88 en 296, nr. 67, advies ten gevolge waarvan de wijziging van artikel 210 Wetboek van Strafvordering in het wetsontwerp werd ingevoegd, hoewel die niet in het voorontwerp van wet voorkwam). (M.N.B.)

Cass. 24 oktober 2018 (P.18.0715.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181024-1

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Termijn - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige dag - Recht op een eerlijk proces

2. Hoger beroep - Termijn - Cassatieberoep ingesteld buiten de wettelijke termijn - Overmacht – Voorwaarde

3. Hoger beroep – Incidenteel beroep - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

4. Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij

Samenvatting: 1. De omstandigheid dat een partij beslist om op de laatste nuttige dag hoger beroep in te stellen zonder de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan als dusdanig ten nadele van laatstgenoemde geen miskennis van het recht op een eerlijk proces of van een andere norm opleveren.

2. Overmacht, wat de ontvankelijkheid verantwoordt van het rechtsmiddel dat na het verstrijken van de wettelijke termijn is ingesteld, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de partij die dit rechtsmiddel instelt en die zij onmogelijk kon voorzien of vermijden (1); de omstandigheid dat een partij hoger beroep instelt de laatste dag van de wettelijk bepaalde termijn, zelfs als zij zou nalaten de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan laatstgenoemde niet in haar redelijke verwachtingen verschalken. (1) Cass. 27 april 2010, AR P.09.1847.N, AC 2010, nr. 285.

3. Aangezien de beklagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM 'in hoofdzaak', in Pas. in 2018, nr. 584.

4. Aangezien de beklagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM 'in hoofdzaak', in Pas. 2018, nr. 584.

Cass. 30 oktober 2018 (P.18.0552.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181030-4

Trefwoorden: 1. Milieurecht - Ambtenaren en natuurwachters van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud - Boswachters van het bosbeheer - Bevoegdheid - Betredingsbevoegdheid zonder machtiging van een rechter - Draagwijdte

2. Milieurecht - Onder zich houden van bepaalde vogelsoorten - Strafbaarheid in de tijd - Toepassing

Samenvatting: 1. Uit de samenhang van de bepalingen van artikel 15 Grondwet, artikel 12 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, en artikel 60, §1, en 61 Decreet Natuurbehoud, volgt dat ambtenaren en natuurwachters van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud alsook

boswachters van het bosbeheer bevoegd zijn om zonder machtiging van een rechter onder meer magazijnen, bergplaatsen, kantoren, bedrijfsgebouwen, stallen, stapelhuizen en de in de open lucht gelegen bedrijven alsook alle gronden en wateren te betreden.

2. it de bepalingen van artikel 1, eerste lid, 3 en 12 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, artikel 58, §1, 2°, eerste gedachtestreep, Decreet Natuurbehoud en artikel 16.1.1 en 16.6.1, §1, eerste lid, Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, volgt dat wie vogels onder zich houdt behorende tot één van de op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie in het wild voorkomende vogelsoorten of tot de bijlage I K.B. Vogelbescherming Vlaanderen, nog steeds strafbaar is, thans overeenkomstig artikel 16.6.1, §1, eerste lid, DABM.

Cass. 30 oktober 2018 (P.18.0539.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181030-2

Trefwoorden: Straf - Verzachtende omstandigheden - Motivering - Opgave van gegevens waaruit het bestaan van verzachtende omstandigheden wordt afgeleid zonder verweer daarover - Wijze

Samenvatting: Artikel 1, tweede lid, Wet Verzachtende Omstandigheden vereist enkel dat de rechter de gegevens opgeeft waaruit hij voor de inverdenkinggestelde of de beklagde het bestaan van verzachtende omstandigheden afleidt en bij afwezigheid van desbetreffend verweer, verplicht artikel 149 Grondwet de rechter niet tot een meer omstandige motivering; hieruit volgt dat de rechter ten aanzien van de beklagde die daarover geen verweer heeft gevoerd, het bestaan van verzachtende omstandigheden kan afleiden uit het feit dat de beklagde nog niet is veroordeeld tot criminele straffen wat geen automatische inhoudt en niet betekent dat de rechter geen weloverwogen beslissing heeft genomen op grond van de gegevens eigen aan de zaak.

Cass. 7 november 2018 (P.18.0662.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181107-11

Trefwoorden: Misdrijven in verband met faillissement, bedrieglijk onvermogen - Aflopend misdrijf - Constitatieve bestanddelen - Voltrekking

Samenvatting: Het misdrijf bewerken van bedrieglijk onvermogen is een aflopend misdrijf dat naast bijzonder opzet twee materiële bestanddelen vereist, met name het bewerken van het onvermogen en de opeisbaarheid van de niet-voldane schuld; het niet-nakomen van de verplichtingen veronderstelt het bestaan van een voldoende vaststaande schuld, wat niet uitsluit dat deze kan worden betwist, mits ze niet voor ernstige betwisting vatbaar is; de bewerking van het onvermogen kan aan de opeisbaarheid van een schuld voorafgaan waarvan de schuldenaar weet dat deze onontkoombaar is; in dat geval is het misdrijf pas

voltrokken op het ogenblik waarop de schuld opeisbaar wordt want tot dan kan de schuldenaar niet verweten worden dat hij zijn verplichting niet is nagekomen (1). (1) Zie Cass. 20 januari 2015, AR P.14.1276.N, AC 2015, nr. 49 (met verwijzingen in noot); Cass. 9 februari 2011, AR P.10.1602.F, AC 2011, nr. 114; Cass. 21 november 2006, AR P.06.0830.N, AC 2006, nr. 582; Cass. 5 december 2000, AR P.99.0189.N, AC 2000, nr. 667.

Cass. 5 december 2018 (P.18.0782.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181205-3

Trefwoorden: 1. Slagen en verwondingen - Vordering van de burgerlijke partij - Voorwerp - Blijvende arbeidsongeschiktheid - Ambtshalve wijziging van de omschrijving door de rechter in blijvende invaliditeit – Beschikkingsbeginsel

2. Recht van verdediging - Heromschrijving van de feiten door de rechter - Heropening van het debat - Verplichting – Draagwijdte

3. Recht van verdediging - Heropening van het debat - Verplichting - Draagwijdte

Samenvatting: 1. De rechter die een gedeelte van de gevorderde bedragen toekent door de vordering verantwoord te verklaren als blijvende invaliditeit en niet op grond van de aangevoerde arbeidsongeschiktheid, wijzigt het voorwerp van de vordering van de burgerlijke partij niet (1). (1) Zie Cass. 12 november 2008, AR P.07.1627.F, AC 2008, nr. 628: 'Wanneer het bestreden arrest aan de vordering zoals door de burgerlijke partij verwoord, een andere omschrijving geeft dan die welke in conclusie is voorgesteld, wijzigen de appelrechters het voorwerp van de vordering niet en doen zij geen uitspraak over een niet-gevorderde zaak'; P. MARCHAL, 'Principes généraux du droit', RPDB, Bruylant 2014, nrs. 188 tot 194.

2. Het algemeen rechtsbeginsel houdende eerbiediging van het recht van verdediging houdt in dat de rechter, zo hij bij de omschrijving van de regelmatig bij hem aangebrachte feiten een rechtsregel in aanmerking meent te moeten nemen waarover de partijen geen tegenspraak hebben gevoerd, hen moet verzoeken hun middelen dienaangaande aan te voeren (1). (1) Zie Cass. 8 december 1992, AR 5908, AC 1992-93, nr. 774; Cass. 10 februari 1987, AR 686, AC 1986-87, nr. 346 en noot.

3. Het debat dient te worden heropend wanneer de rechter zich op een juridische norm of grondslag wil baseren waardoor het verweersysteem van een partij in de war wordt gestuurd of indien hij uit het dossier onvoorziene gevolgen wil afleiden waarover geen debat werd gevoerd; de rechter miskent dan ook het recht van verdediging niet wanneer hij ambtshalve een rechtsgrond aanvult die de stelling van een der partijen aanvult en die wordt afgeleid uit de feiten en stukken die in het debat zijn en die geen afzonderlijk middel uitmaakt omdat hij in de aanspraken van een partij begrepen is.

Cass. 11 december 2018, *T.Gez.* 2019-2020, afl. 2, 125-126.

Hyperlink:

Trefwoorden: Onwettige uitoefening van de geneeskunde – Voedingsmiddelen – Chinese geneeskunde – Kruidengeneeskunde – Acupunctuur – Schadelijke stoffen – Kwalificatie – Burgerlijke partij

Samenvatting: Uit de stukken blijkt dat het aan de eerste verweerster ten laste gelegde feit enkel onder de kwalificatie ‘onopzettelijk toebrengen van letsel’ zoals bestraft door artikel 421 Strafwetboek werd verwezen door het onderzoeksgerecht.

De appelrechters konden de eerste verweerster voor andere tenlasteleggingen, met name het onwettig uitoefenen van de geneeskunde en de artseneerbereidkunde en het onwettig in de handel brengen van voedingsmiddelen waarin aristolochia was verwerkt, niet veroordelen zonder een aanvullende aanhangigmaking. De door eiseres in ondergeschikte orde gevorderde ontdebelling van de kwalificatie door aan de oorspronkelijke kwalificatie een nieuwe kwalificatie en dus een ander misdrijf toe te voegen, is in hoger beroep immers niet mogelijk.

Met noot: LEMMENS, C., “De beoefening van de Chinese kruidengeneeskunde blijft een hachelijke onderneming: de toediening van schadelijke stoffen en de onwettige uitoefening van de geneeskunde”, *T.Gez.* 2019-20, afl. 2, 127-133.

Cass. 16 januari 2019 (P.18.1134.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190116-2

Trefwoorden: Recht van verdediging – Tegenspraak – Verwijzing naar feitelijke elementen gepuurd uit internetbronnen

Samenvatting: Een verwijzing naar feitelijke elementen gepuurd uit internetbronnen, elementen die niet aan tegenspraak werden onderworpen, leidt niet tot een schending van de rechten van verdediging als de beslissing van de feitenrechter er niet op gebaseerd is.

Cass. 23 april 2019 (P.18.0815.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190423-2

Trefwoorden: Strafrechtspleging – Rechtsplegingsvergoeding – Partijen gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding – Herstelvorderende overheid

Samenvatting: Artikel 162bis Wetboek van Strafvordering beperkt de verhaalbaarheid van de rechtsplegingsvergoeding in strafzaken tot de verhoudingen tussen de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij enerzijds en de burgerlijke partij anderzijds.

De herstelmaatregel beoogt niet de vergoeding van schade aan particuliere belangen, maar strekt ertoe een einde te maken aan de met de wet strijdige toestand die uit het misdrijf is

ontstaan en waardoor het algemeen belang wordt geschaad. Het optreden voor het strafrecht van een herstelvorderende overheid, die een wettelijke of decretale opdracht in het algemeen belang uitoefent en geen particulier belang nastreeft, kan niet worden gelijk gesteld met het optreden van een burgerlijke partij in de zin van artikel 162bis Wetboek van Strafvordering.

Bij afwezigheid van een wettelijke grondslag kan een beklagde bijgevolg niet worden veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan een herstelvorderende overheid wiens vordering tegen die beklagde door de strafrechter wordt ingewilligd, net zoals een herstelvorderende overheid wiens vordering tegen een beklagde wordt afgewezen, niet kan worden veroordeeld tot de betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan die beklagde.

Met noot: LAMBRECHTS, J., “Nog steeds geen RPV voor de overheid die een algemeen belang nastreeft voor de strafrechter”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 348-349.

Cass. 24 april 2019 (P.19.0114.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190424-3

Trefwoorden: 1. Vonnissen - Middelen van nietigheid - Bij de wet bepaalde rechtsmiddelen - Hoger beroep - Uitwerking op het beroepen vonnis

2. Hoger beroep - Grieven gemeenschappelijk aan verschillende beslissingen - Hoger beroep enkel tegen de laatste beslissing - Gevolg inzake voorgaande beslissingen

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 20 Gerechtelijk Wetboek, kunnen middelen van nietigheid niet worden aangewend tegen vonnissen die alleen kunnen worden vernietigd door de rechtsmiddelen bij de wet bepaald (1); daaruit volgt dat het arrest dat het beroepen vonnis teniet doet op grond van het rechtsmiddel van hoger beroep, dat vonnis vervangt, zonder het te vernietigen met terugwerkende kracht. (1) Cass. 6 oktober 1989, AR 6321, AC 1990, nr. 78; Cass. 25 januari 1977, AC 1977, I, p. 580; zie Verslag van de Koninklijke Commissaris van de Gerechtelijke Hervorming (1964) I, 50.

2. Krachtens artikel 203, § 1, eerste lid, Wetboek van Strafvordering moet de verklaring van hoger beroep gedaan zijn op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van die uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats, op straffe van verval van het hoger beroep; het hoger beroep tegen een beslissing in strafzaken is dus niet ontvankelijk wanneer het de wettelijke vormvereiste niet eerbiedigt of wanneer het is ingesteld na het aflopen van de wettelijke termijn, behoudens overmacht; noch de omstandigheid dat de grieven tegen de beroepen beslissing gelijk zijn aan die van de voorgaande beslissingen en betrekking hebben op een regel van de gerechtelijke organisatie, noch het opeenvolgend karakter van de beslissingen hebben tot gevolg dat al die beslissingen aanhangig zijn bij de appelrechter als slechts één hoger beroep is ingesteld, in de wettelijke vormvereisten en termijnen, tegen de laatste beslissing.

Cass. 30 april 2019 (P.19.0014.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190430-3

Trefwoorden: Douane en accijnzen – Proces-verbaal – Bijzondere bewijswaarde – Beschreven observaties

Samenvatting: Artikel 272, eerste zin, AWDA bepaalt dat de processen-verbaal van de ambtenaren, wegens hun handelingen en ambtsverrichtingen, volle geloof in rechten verdienen, tot de valsheid daarvan wordt bewezen.

Uit die bepaling volgt dat aan een dergelijk proces-verbaal een bijzondere bewijswaarde toekomt in die zin dat de persoonlijk door de verbalisant gedane vaststellingen die in dat proces-verbaal zijn opgenomen gelden tot bewijs van het tegendeel. Het tegenbewijs kan worden geleverd met alle bewijsmiddelen die door de rechter worden beoordeeld.

De bijzondere bewijswaarde heeft enkel betrekking op het materiële element van het douane- of accijnsmisdrijf en niet op het morele element van dat misdrijf. Artikel 6 EVRM en het daarin vervatte recht op een eerlijk proces verzetten zich niet ertegen dat de bijzondere bewijswaarde niet alleen geldt voor de persoonlijk door de verbalisanten gedane vaststellingen betreffende het materieel misdrijfbestanddeel, maar ook voor de door de verbalisant beschreven opsporingshandelingen betreffende dat misdrijfbestanddeel. Uit de omstandigheid dat de verbalisant in het proces-verbaal de door hem uitgevoerde opsporingshandelingen beschrijft, volgt niet dat hij daardoor persoonlijk betrokken wordt bij het misdrijf dat hij moet opsporen en dat aan zijn vaststellingen ter zake de bijzondere bewijswaarde zou moeten worden ontzegd.

Cass. 21 mei 2019 (P.19.0104.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190521-5

Trefwoorden: 1. Belasting – Bewijs – Informatie als inlichting en om bewijzen te verzamelen – Voorwaarde – Geen onregelmatigheid – Bewijs van onregelmatigheid op wijze die niveau van loutere bewering overschrijdt

2. Vermogensvoordeel – Verhoging van vermogen van persoon die voortkomt uit misdrijf waardoor hij zijn fiscale uitgaven bedrieglijk vermindert

3. Algemene rechtsbeginselen – Non bis in idem – Vestiging en invordering van belasting – Geen strafprocedure

4. Verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Uitgavenbesparing ingevolge belastingontduiking nadien voorwerp van belastingaanslag – Geen beletsel

5. Valsheid in geschrifte – Beschermd geschrift – Begrip – Geschrift van bankinstelling waarin is vermeld dat een belastingplichtige geen rekening heeft bij die instelling

Samenvatting: 1. Geen enkele wets- of verdragsbepaling noch enig algemeen rechtsbeginsel verzet zich ertegen dat informatie louter in aanmerking wordt genomen als inlichting die het mogelijk maakt het onderzoek in een bepaalde richting te oriënteren en vervolgens op autonome wijze bewijzen te verzamelen, voor zover niet aannemelijk wordt gemaakt dat dit op onregelmatige wijze is geschied. Als een partij aanvoert dat dergelijke inlichtingen op onregelmatige wijze zijn verkregen, dient zij dit aannemelijk te maken op een wijze die het niveau van een loutere bewering overschrijdt. De rechter oordeelt op in cassatie onaantastbare wijze of die partij haar aanvoering geloofwaardig maakt.

2. De verhoging van het globale vermogen van een persoon, die voortkomt uit het misdrijf waardoor hij zijn fiscale uitgaven bedrieglijk vermindert, is een vermogensvoordeel in de zin van art. 42, 3° Sw.

3. De vestiging en de invordering van een belasting maken het voorwerp uit van een administratieve procedure in het kader waarvan de belastingadministratie de betaling van wettelijk verschuldigde belastingen nastreeft . Dit is geen strafprocedure. Een belasting is ook geen straf. Bijgevolg is het non bis in idem-beginsel daarop niet van toepassing.

4. De rechter kan de verbeurdverklaring van vermogensvoordelen uitspreken als straf voor het bewezen verklaarde misdrijf dat die vermogensvoordelen heeft voortgebracht, ongeacht het voordeel dat de beklaagde uit dat misdrijf heeft gehaald of de bestemming die hij later aan de vermogensvoordelen heeft gegeven. Het feit dat een uitgavenbesparing ingevolge een misdrijf van belastingontduiking nadien het voorwerp uitmaakt van een belastingaanslag, ontnemt aan die besparing niet het karakter van een uit dat misdrijf verkregen vermogensvoordeel en belet de strafrechter bijgevolg niet het bedrag van die besparing verbeurd te verklaren op grond van de artt. 42, 3° of 43bis, tweede lid Sw.

5. Het misdrijf van valsheid in geschrifte bedoeld in art. 450 WIB92 bestaat erin in een door de wet beschermd geschrift , met het in die bepaling vereiste opzet, de waarheid te vermommen op een bij de wet bepaalde wijze, terwijl hieruit een nadeel kan ontstaan. Een door de wet beschermd geschrift is een geschrift dat in zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringt, zodat de overheid of particulieren die er kennis van nemen of aan wie het wordt voorgelegd, overtuigd kunnen zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het rechtsfeit in dat geschrift vastgelegd of gerechtigd kunnen zijn daaraan geloof te hechten. Een geschrift van een bankinstelling waarin is vermeld dat een belastingplichtige geen rekening bij die instelling heeft en dat wordt voorgelegd aan de belastingadministratie, voor wie het in de regel onmogelijk is om dat geschrift onmiddellijk op zijn echtheid te controleren, strekt in zekere mate tot bewijs van wat erin wordt vermeld of vastgesteld.

Cass. 28mei 2019 (P.18.0636.F), RW 2019-2020, afl. 20, 789-790.

Hyperlink:

Trefwoorden: Recht van verdediging – Eerlijk proces – Recht om een getuige op de terechtzitting te ondervragen – In aanmerking nemen van de belastende verklaringen van

een persoon zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de terechtzitting te ondervragen – Criteria voor de weigering van een verzoek tot getuigenverhoor – a) Beoordeling door de rechter – Aanduiding van concrete omstandigheden – b) Weigering van een verzoek tot getuigenverhoor zonder toetsing aan de drie voormelde criteria

Samenvatting: a) Art. 6.1 EVRM, waaruit in de regel volgt dat het tegen een beklaagde aangevoerde bewijs hem wordt voorgelegd tijdens een openbare terechtzitting en dat de beklaagde dit bewijs moet kunnen tegenspreken, en art. 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vereisen dat, om een belastende verklaring van een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon als bewijs in aanmerking te nemen zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de terechtzitting te ondervragen, de rechter nagaat of: (1) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige, d.w.z. feitelijke of juridische gronden die de afwezigheid van de getuige op de terechtzitting kunnen verantwoorden; (2) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring is gebaseerd, waarbij onder doorslaggevend wordt verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het het resultaat van de zaak heeft bepaald; (3) er voor het niet kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn, met inbegrip van sterke procedurele waarborgen. Dergelijke compenserende factoren kunnen bestaan in o.m. het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor, wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring mogelijk moet maken, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen.

b) Niet naar recht verantwoord is de beslissing waarbij de rechter het verzoek tot het horen van getuigen afwijst op grond van de overweging dat de beklaagde zijn recht van verdediging heeft uitgeput door de verklaringen van de desbetreffende personen expliciet tegen te spreken, dat er mondeling tegenspraak werd gevoerd en dat er geen aanwijzingen zijn dat deze getuigen op de terechtzitting andere zaken zouden verklaren. Uit die redengeving blijkt immers niet dat de rechter het verzoek om het horen van deze personen op de terechtzitting heeft beoordeeld aan de hand van de drie voormelde criteria.

Cass. 29 mei 2019 (P.18.0636.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190529-1

Trefwoorden: 1. Hoger beroep van de beklaagde - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering - Ratio legis

2. Hoger beroep van de beklaagde - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Aanhangigmaking van de zaak bij het appelgerecht - Geen grief tegen de beslissing omtrent de schuld - Door de appelrechters ambtshalve opgeworpen middel - Voorwaarde - Nieuw element

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering moet de appelland, op straffe van verval van het hoger beroep, nauwkeurig de grieven bepalen die tegen het vonnis worden ingebracht, met inbegrip van de procedurele grieven, in een verzoekschrift dat binnen dezelfde termijn en op dezelfde griffie wordt ingediend als de in artikel 203 van dat wetboek bedoelde verklaring; uit de parlementaire voorbereiding van die bepaling blijkt dat de wetgever, doordat hij de appelland verplicht om in zijn verzoekschrift in hoger beroep zijn grieven tegen het beroepen vonnis nauwkeurig te bepalen, in het belang van de partijen en van een goede rechtsbedeling een doelmatigere behandeling van de zaken in hoger beroep beoogt: zodoende denkt de appelland na over de wenselijkheid, de draagwijdte en de gevolgen van zijn beroep, weet de geïntimeerde precies over welke punten hij verweer zal moeten voeren en kennen de appelrechters vóór het onderzoek van de zaak op de rechtszitting de mate waarin de zaak bij hen aanhangig is gemaakt (1). (1) Cass. 28 juni 2017, AR P.17.0176.F, AC 2017, nr. 427.

2. Uit het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 67/2019 van 16 mei 2019 volgt dat wanneer, bij het opduiken van een nieuw element, de schuldvraag niet in het verzoekschrift of in het grievenformulier werd beoogd, de appelrechter slechts met toepassing van artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering ambtshalve een middel van openbare orde kan opwerpen met betrekking tot het gegeven dat de bij hem aanhangig gemaakte feiten geen misdrijf zijn, als dat element voldoet aan de volgende cumulatieve voorwaarden: - het gegeven is opgedoken na het verstrijken van de appeltermijn; - enkel de appelrechter heeft van dat element kennis kunnen hebben, met uitsluiting van de eerste rechter; - het opduiken van het element kon niet worden voorzien, zodat de appelland het niet in eerste aanleg heeft kunnen aanvoeren en daarmee evenmin rekening heeft kunnen houden in het verzoekschrift in hoger beroep of in het grievenformulier; - het element blijkt voldoende waarschijnlijk of doorslaggevend te zijn om als grondslag voor een nieuw middel te kunnen dienen dat kan aantonen dat de feiten geen misdrijf zijn (1). (1) Zie AGwH, 16 mei 2019, nr. 67/2019.

Cass. 4 september 2019 (19.0423.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190904-2

Trefwoorden: Procédure pénale - Appel – Appel sur grief – Indication des griefs – Pas d’assistance par un avocat – Pas de connaissance de la langue de la procédure – Information de l’appelant dans une langue qu’il comprend – Droit d’accès au juge d’appel.

Samenvatting: Lorsqu’il n’apparaît d’aucune des pièces de la procédure que l’obligation de déposer une requête d’appel ou un formulaire de grief dans le délai de trente jours pour former l’appel a été portée à la connaissance du prévenu détenu dans une langue qu’il comprend, alors qu’il n’était pas assisté par un avocat et qu’il a manifesté son intention d’interjeter appel, le juge d’appel ne peut le déclarer déchu de ce recours en application de

l'article 204 du Code d'instruction criminelle, à peine de le priver du droit d'accès à un tribunal.

Cass. 2 oktober 2019 (P18.0981.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20191002-4

Trefwoorden: Misbruik van vennootschapsgoederen - Algemeenheid van de vennootschapsgoederen

Samenvatting: Art. 492bis Strafwetboek beoogt het misbruik van alle goederen van de vennootschap zelfs indien die uit een ongeoorloofde activiteit zijn ontstaan, dan nog kunnen ze een economische waarde hebben en behoren ze tot de eigendom van de vennootschap.

Cass. 6 november 2019 (P.19.0651.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20191106-2

Trefwoorden: Poging moord

Samenvatting: La tentative de meurtre suppose que l'auteur ait sciemment eu l'intention de tuer. Les éléments de volonté et de connaissance exigés par la loi consistent en l'adoption volontaire et en connaissance de cause du comportement interdit, étant entendu que, s'agissant d'une conséquence constitutive de l'infraction, l'auteur a voulu causer cette conséquence ou était conscient que celle-ci adviendrait dans le cours normal des événements.

Cass. 12 november 2019 (P.19.0864.N), onuitgeg.

Hyperlink:

Trefwoorden: Internering – Wetswijziging – Werking in de tijd – Ontbreken van een inobservatiestelling – Gevolg

Samenvatting: Wanneer er redenen zijn om aan te nemen dat een persoon zich bevindt in een toestand bedoeld in artikel 9 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering (hierna Interneringswet), dan verplicht artikel 5, § 1, van die wet de rechter een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek te bevelen teneinde onder meer na te gaan of die persoon op het ogenblik van het deskundigenonderzoek leed aan een geestesstoornis die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan of ernstig heeft aangetast.

Paragraaf 4 van dat artikel bepaalt dat, onverminderd de mogelijkheid voor de rechter om een nieuw deskundigenonderzoek te laten uitvoeren overeenkomstig de bepalingen van

deze wet, de deskundigenonderzoeken die een aanvang hebben genomen vóór de inwerkingtreding van het ministerieel besluit van 28 oktober 2015 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten houders van de bijzondere beroepstitel in de forensische psychiatrie, alsmede van stagemeeesters en stagediensten, rechtsgeldig blijven. Dat ministerieel besluit is in werking getreden op 1 april 2016.

Artikel 6, § 1, eerste lid, Interneringswet bepaalt: "Wanneer er redenen bestaan om aan te nemen dat een persoon die overeenkomstig de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis is opgesloten, zich bevindt in een in artikel 9 bedoelde toestand en de deskundige in zijn verslag aangeeft dat een forensisch psychiatrisch onderzoek met opnemings ter observatie noodzakelijk is om zich uit te spreken over de punten vermeld in artikel 5, § 1, kunnen de onderzoeksrechter en de onderzoeks- of vonnisgerechten bevelen dat de verdachte aan een dergelijk onderzoek wordt onderworpen"

Aldus kan de rechter die beschikt over een bestaand deskundigenverslag zoals bedoeld in artikel 5, § 4, Interneringswet, zijn oordeel over de geestestoestand van de beklaagde daarop steunen zonder dat hij diens inobservatiestelling of een nieuw deskundigenonderzoek moet bevelen.

Uit het recht van verdediging als dusdanig volgt niet dat de rechter een inobservatiestelling van de beklaagde moet bevelen om zich met kennis van zaken over diens geestestoestand te kunnen uitspreken.

Cass. 12 november 2019 (P.19.0566.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191112-1

Trefwoorden: 1. Legaliteitsbeginsel – Wijziging misdrijfomschrijving – Rechter dient strafbaarheid onder oude én nieuwe wet vast te stellen – Nieuwe wet is slechts weergave van oude wet zoals toegepast door rechtspraak

2. Aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging – Art. 373 Sw. – Gebrek aan toestemming – Art. 375 Sw. – Wijziging – Geen inhoudelijke wijziging

3. Recht op een eerlijk proces – Beoordeling bewijswaarde – Onafhankelijke beoordeling feitenrechter – Verklaringen getuige tegen wie beklaagde klacht met burgerlijke partijstelling heeft ingesteld wegens meened

Samenvatting: 1. Uit het legaliteitsbeginsel zoals het is verwoord in artikel 7.1 EVRM, artikel 15.1 IVBPR en artikel 2 Strafwetboek volgt dat indien de wetgever een misdrijfomschrijving heeft gewijzigd na het plegen van het misdrijf, de rechter een beklaagde in beginsel slechts schuldig kan verklaren indien hij vaststelt dat dit misdrijf strafbaar is zowel onder de oude als onder de nieuwe wet.

Het legaliteitsbeginsel verzet zich er evenwel niet tegen dat de rechter oordeelt dat de nieuwe wet slechts de weergave is van de oude wet zoals die door de rechtspraak werd toegepast en de nieuwe wet derhalve geen toevoeging bevat van enig constitutief bestanddeel.

2. Artikel 373, eerste lid, Strafwetboek, vóór de wijziging door de wet van 1 februari 2016, bestrafte aanranding van de eerbaarheid die werd gepleegd met geweld of bedreiging. Na de wijziging door deze wet bestraft artikel 373, eerste lid, Strafwetboek de aanranding van de eerbaarheid die wordt gepleegd met geweld, dwang, bedreiging, verrassing of list of die mogelijk werd gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of geestelijk gebrek van het slachtoffer.

Artikel 375, eerste lid, Strafwetboek, vóór de wijziging door de wet van 1 februari 2016, bepaalde dat er geen toestemming was wanneer de daad was opgedrongen door middel van geweld, dwang of list of mogelijk was gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of geestelijk gebrek van het slachtoffer. Na de wijziging door deze wet bepaalt artikel 375, eerste lid, Strafwetboek dat er geen toestemming is wanneer de daad is opgedrongen door middel van geweld, dwang, bedreiging, verrassing of list of mogelijk werd gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of geestelijk gebrek van het slachtoffer.

Onder “geweld of bedreiging” van artikel 373, eerste lid, Strafwetboek werden ook vóór de inwerkingtreding van de wet van 1 februari 2016 de gevallen van “dwang, verrassing, list of het geval van onvolwaardigheid of geestelijk gebrek van het slachtoffer” begrepen. Onder de toestemmingsuitsluitende gronden van artikel 375, eerste lid, Strafwetboek werden ook vóór de inwerkingtreding van de wet van 1 februari 2016 de gevallen van “bedreiging of verrassing” begrepen.

3. Het recht op een eerlijk proces, zoals vastgelegd in artikel 6 EVRM, belet de strafrechter niet bij de beoordeling van de schuld van een beklaagde aan een strafbaar feit rekening te houden met voor die rechter onder eed afgelegde verklaringen van getuigen, tegen wie die beklaagde zich burgerlijke partij heeft gesteld voor de onderzoeksrechter wegens meened. De rechter beoordeelt de bewijswaarde van die verklaringen onaantastbaar.

Het recht op een eerlijk proces, zoals vastgelegd in artikel 6 EVRM, belet de strafrechter niet bij de beoordeling van de schuld van een beklaagde rekening te houden met voor die rechter onder eed afgelegde verklaringen van getuigen die betrekking hebben op feiten die zich jaren daarvoor hebben afgespeeld. Ook de bewijswaarde van dergelijke verklaringen wordt door de rechter onaantastbaar beoordeeld.

Cass. 19 november 2019 (P.19.0793.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191119-4

Trefwoorden: Vereniging van misdadigers – Bestanddelen misdrijf – Moreel bestanddeel – Niet vereist dat ieder bendelid de persoonlijke intentie heeft om binnen de vereniging een misdrijf te plegen

Samenvatting: De artikelen 322, 323 en 324 Strafwetboek stellen strafbaar het inrichten van een bende met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of op eigendommen en het deel uitmaken van zo een vereniging.

De voor dit misdrijf vereiste bestanddelen zijn het bestaan van een georganiseerde groep personen die het oogmerk heeft om op personen of op eigendommen aanslagen te plegen die misdaden of wanbedrijven zijn en de bewuste wil om van die georganiseerde groep deel uit te maken.

Het voorwerp van dit misdrijf is de bendevoering zelf en niet de daarvan te onderscheiden misdrijven die het oogmerk van de bende zijn.

Voor de personen die van een vereniging met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of op eigendommen deel uitmaken, bestaat het morele bestanddeel van het misdrijf derhalve in de bewuste wil, welke ook de beweegredenen daartoe mogen zijn, van de bende lid te zijn. Vereist is de wil om lid te zijn van die bende, terwijl men zich bewust is van het feit dat die gevormd is om aanslagen te plegen, zonder dat vereist is dat ieder bendelid de persoonlijke intentie heeft om binnen de vereniging een misdrijf te plegen.

Cass. 26 november 2019 (P.19.1147.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191126-6

Trefwoorden: Voorlopige Hechtenis – Verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling – Per fax – Fax toegekomen na de openingsuren van de griffie – Gevolg – Verzoekschrift wordt geacht neergelegd te zijn op de volgende werkdag

Samenvatting: Artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt: “Het verzoekschrift wordt neergelegd op de griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen en het wordt er ingeschreven in het register vermeld in artikel 21, § 2. Over het verzoekschrift wordt beslist in raadkamer binnen vijf dagen na de neerlegging ervan, het openbaar ministerie, de betrokkene en diens raadsman gehoord, waarbij aan deze laatste bericht wordt gegeven overeenkomstig artikel 21, § 2. Indien er binnen de termijn van vijf dagen, eventueel verlengd overeenkomstig artikel 32, geen uitspraak over het verzoekschrift is gedaan, wordt de betrokkene in vrijheid gesteld. De beslissing tot verwerping wordt gemotiveerd met inachtneming van hetgeen voorgeschreven is in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.”

Artikel 52, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat een handeling enkel op geldige wijze ter griffie kan worden verricht op de dagen en uren waarop de griffie toegankelijk moet zijn voor het publiek, tenzij deze handeling elektronisch wordt uitgevoerd.

Uit deze bepalingen volgt dat indien het door artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet bedoelde verzoekschrift per fax wordt toegestuurd, de aanvangsdatum voor de berekening van de in artikel 27, § 3, tweede lid, bedoelde termijn van vijf dagen, de datum is waarop de ontvangst van de fax op de griffie wordt vastgesteld binnen de openingsuren van de griffie.

Cass. 3 december 2019 (P.19.0727.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191203-3

Trefwoorden: 1. Samenloop – Eendaadse – Zwaarste straf

2. Redelijke termijn – Beoordeling

Samenvatting: 1. Het arrest verklaart de eiser schuldig aan de feiten der telastleggingen A.IV (zoals heromschreven) en D (zoals beperkt), namelijk een inbreuk op de artikelen 51 en 52

Strafwetboek en artikel 2bis, § 3, b), en § 5, Drugwet (telastlegging A.IV) en een inbreuk op artikel 324ter, § 1, Strafwetboek.

Krachtens artikel 2bis, § 3, b), en § 5, Drugwet kan het door de telastlegging A.IV beoogde misdrijf, zo voltrokken, worden gestraft met opsluiting van 10 tot 15 jaar en facultatief een geldboete van 1.000 tot 100.000 euro. Bij toepassing van de artikelen 51 en 52 Strafwetboek kan deze poging tot misdaad worden bestraft met opsluiting van 5 tot 10 jaar en facultatief de voormelde geldboete, aangezien artikel 2bis, § 5, Strafwetboek ook van toepassing is ingeval van een strafbare poging tot een misdaad als bedoeld in de paragrafen 2, 3 en 4 van dit artikel. Gelet op de correctionalisering van de feiten der telastlegging A.IV kan de rechter deze gecorrectionaliseerde poging misdaad bestraffen met een gevangenisstraf van 1 maand tot vijf jaar en facultatief de door artikel 2bis, § 5, Drugwet bedoelde geldboete. Artikel 84 Strafwetboek vindt immers geen toepassing.

De feiten der telastlegging D zijn krachtens artikel 324ter, § 1, Strafwetboek strafbaar met een gevangenisstraf van 1 tot 3 jaar en een geldboete van 100 tot 5.000 euro of een van die straffen alleen.

Het arrest oordeelt dat de feiten der telastleggingen A.IV en D voor wat betreft de eiser de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet, zodat bij toepassing van artikel 65, eerste lid, Strafwetboek slechts één straf moet worden opgelegd, namelijk de zwaarste.

Uit het voorgaande volgt dat de rechter voor de lastens de eiser bewezen verklaarde feiten verplicht een hoofdgevangenisstraf moet opleggen en facultatief een geldboete.

In zoverre het middel aanvoert dat de appelrechters aan de eiser voor de bewezenverklaarde feiten hetzij een hoofdgevangenisstraf hetzij een geldboete konden opleggen, kan het niet worden aangenomen.

2. Of de redelijke termijn is overschreden moet in elke zaak afzonderlijk worden beoordeeld volgens de feitelijke gegevens eigen aan de zaak en volgens de criteria van de complexiteit van de zaak, de houding van de gerechtelijke overheden, de houding van de betrokkene en het belang dat de zaak heeft voor die betrokkene. Er bestaat geen absolute drempel om te bepalen of er van een redelijke termijn-overschrijding sprake is.

Bij de beoordeling van de aanvoering dat de redelijke termijn is overschreden, moet de rechter rekening houden met de procedure in haar geheel. Een vertraging in een bepaalde fase of meerdere fases van de procedure verplicht hem dan ook niet noodzakelijk tot de vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden.

De rechter oordeelt in het licht van de voormelde criteria onaantastbaar of de redelijke termijn is overschreden. Het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Cass. 3 december 2019 (P.19.1139.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191203-5

Trefwoorden: Wraking – Jeugdrechter – Professor-diensthoofd die verslagen valideerde was niet van jeugdrechter

Samenvatting: Volgens artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek kan iedere rechter worden gewraakt wegens gewettigde verdenking. Er is gewettigde verdenking indien de aangevoerde feiten bij de eiser tot wraking, de partijen en derden de verdenking kunnen wekken dat de magistraat niet langer op onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak kan doen. Die verdenking moet evenwel objectief gerechtvaardigd zijn.

Uit het feit dat een jeugdrechter in hoger beroep twee jaar terug in hetzelfde dossier een voor de eiseres negatieve beslissing heeft genomen die zou zijn gebaseerd op observatieverslagen die slechts na die beslissing werden gevalideerd door een professor-diensthoofd die de nicht is van die rechter, volgt niet dat er objectief gezien bij de partijen en derden gewettigde twijfel bestaat betreffende het vermogen van die jeugdrechter in hoger beroep om thans, dit is meer dan twee jaar later, op onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak te doen over het hoger beroep tegen de verlenging van een toezichtsmaatregel betreffende een minderjarige bij een verontrustende situatie. Evenmin kan uit dat feit worden afgeleid dat er tussen de betrokken magistraat en de eiseres tegenstrijdigheid van belangen bestaat.

Uit het enkele feit dat een partij zich onder meer tegen een magistraat burgerlijke partij stelt bij de onderzoeksrechter omwille van de wijze waarop die magistraat en anderen in voorafgaande fases van de procedure hebben beslist en die wijze van behandeling volgens die partij bepaalde misdrijven oplevert, volgt niet dat tussen die partij en die magistraat en desgevallend haar bloed- of aanverwanten in de rechte lijn een crimineel geding wordt gevoerd, zoals bedoeld door artikel 828, 6°, Gerechtelijk Wetboek, of dat er tussen hen een hoge graad van vijandschap bestaat, zoals bedoeld door artikel 828, 12°, Gerechtelijk Wetboek. Een dergelijke klacht leidt niet tot het rechtsgeldig instellen van de strafvordering tegen de betrokken magistraat en professor dr. Marina Danckaerts blijkt geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn te zijn van de betrokken magistraat.

Cass. 10 december 2019 (P.19. 0537.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191210-2

Trefwoorden: Betekening vonnis – Hoger beroep – Termijn

Samenvatting: Volgens artikel 203, § 1, eerste lid, Wetboek van Strafvordering vervalt het recht van hoger beroep, behoudens de uitzondering van artikel 205 Wetboek van Strafvordering, indien de verklaring van hoger beroep niet is gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van die uitspraak, en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.

Wanneer een beklagde bij verstek is veroordeeld, moet de verklaring van hoger beroep, ingeval het exploit in strafzaken niet kan worden betekend zoals bepaald in de artikelen 33 tot 35 Gerechtelijk Wetboek en de gerechtsdeurwaarder het afschrift van het exploit, overeenkomstig artikel 40, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, heeft betekend aan het openbaar ministerie, worden gedaan uiterlijk dertig dagen na deze betekening, behoudens overmacht of onoverkomelijke dwaling.

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat het beroepen vonnis, dat op 9 april 2018 bij verstek ten laste van de eiseres werd gewezen, op 26 april 2018 aan het openbaar ministerie werd betekend.

De eiseres stelde eerst op 12 september 2018 hoger beroep in tegen dit verstekvonnis, dit is buiten de termijn van dertig dagen na de vermelde betekening. Het gegeven dat de eiseres van die betekening geen kennis kreeg, doet hieraan geen afbreuk.

De appelrechters die het hoger beroep niet ontvankelijk verklaren wegens laattijdigheid, verantwoorden hun beslissing naar recht.

Cass. 17 december 2019 (P.19. 0706.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191217-2

Trefwoorden: Ondertekening vonnis bij verhindering – Uitspraak van het vonnis – Verhindering

Samenvatting: Artikel 782, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het vonnis vóór de uitspraak wordt ondertekend door de rechters die het hebben gewezen en door de griffier.

Artikel 785, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat indien de voorzitter of een van de rechters in de onmogelijkheid verkeert om het vonnis te ondertekenen, de griffier daarvan melding maakt onderaan op de akte en de beslissing geldig is met de handtekening van de overige rechters die ze hebben uitgesproken.

Artikel 195bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat indien een of meer rechters zich in de onmogelijkheid bevinden om te tekenen, alleen de anderen tekenen onder vermelding van die onmogelijkheid.

Uit de samenlezing van deze bepalingen en hun doelstelling volgt dat de onmogelijkheid om te tekenen door de voorzitter of één van de rechters regelmatig wordt vastgesteld door de vermelding in het vonnis van die onmogelijkheid en dit ongeacht de plaats in het vonnis van die vermelding.

Volgens artikel 782bis, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek wordt het vonnis in strafzaken uitgesproken door de voorzitter van de kamer die het heeft gewezen, zelfs in afwezigheid van de andere rechters. Indien evenwel een kamervoorzitter wettig is verhinderd het vonnis uit te spreken waarvoor hij aan de beraadslaging heeft deelgenomen in de in artikel 778 bepaalde voorwaarden, kan de voorzitter van het gerecht een andere rechter aanwijzen om hem op het ogenblik van de uitspraak te vervangen.

Uit die bepaling volgt niet dat bij wettige verhindering van de kamervoorzitter om het vonnis uit te spreken waarvoor hij aan de beraadslaging heeft deelgenomen, de aanwijzing van een andere rechter door de voorzitter van de rechtbank, uitdrukkelijk moet gebeuren in een beschikking waarvan een eensluidend afschrift aan het dossier van de rechtspleging moet worden toegevoegd.

Cass. 17 december 2019 (P.19. 0845.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191217-3

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Rechtspersoon – Toerekenbaarheid

2. Misdrijf – Rechtspersoon – Toerekenbaarheid – Bevoordelen of minstens niet benadelen van de rechtspersoon

3. Witwassen – Voorwerp – Vermogensvoordeel – Onderscheid

Samenvatting: 1. Een misdrijf is moreel toe te rekenen aan een rechtspersoon, onder meer wanneer het volgt uit een wetens en willens genomen beslissing binnen de gezagsstructuur van die rechtspersoon. Daarmee wordt ook een feitelijke gezagsstructuur bedoeld. Niet vereist is dat het gezag noodzakelijk uitgaat van een natuurlijke persoon die een formeel mandaat heeft om leiding te geven aan de rechtspersoon.

2. Opdat zou zijn voldaan aan de voorwaarden van artikel 5 Strafwetboek is niet vereist dat de misdrijven, gepleegd door de natuurlijke persoon die handelt voor rekening van de rechtspersoon, enkel bedoeld zijn om de rechtspersoon te bevoordelen of minstens niet te benadelen, dan wel de rechtspersoon effectief enkel bevoordelen of minstens niet benadelen.

3. Wanneer het witwasmisdrijf bestaat in het verhelen of verhullen van de aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van illegale vermogensvoordelen, zoals bedoeld in artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek en dat verhelen of verhullen gebeurt door het omzetten van illegale vermogensvoordelen in andere goederen, dan zijn de goederen die door deze omzetting zijn verkregen niet het voorwerp van het misdrijf witwassen, maar wel een vermogensvoordeel dat voortkomt uit dat misdrijf als bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek.

Het bedrag van 2.903.561,90 euro dat het arrest in de hierboven bepaalde mate verbeurdverklaart, is het resultaat van de omzetting, op 10 januari 2008, van de drie levensverzekeringscontracten, die het voorwerp van de derde fase van het witwasmisdrijf uitmaken, in gelden die al dan niet zijn teruggevonden op rekeningen van de eiseres II.2. Die gelden maken niet het voorwerp, maar wel het vermogensvoordeel van de omzetting uit. Het arrest dat anders oordeelt, verantwoordt de beslissing niet naar recht.

Cass. 17 december 2019 (P.19.1138.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191217-5

Trefwoorden: Bevoegdheidsverdeling na Staatshervorming – Bevoegdheid voor tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten en daarbij horende regelgeving, de toepassing, de controle en de handhaving

Samenvatting: Uit de voormelde bepalingen van de Grondwet en de Bijzondere Wet Hervorming Instellingen en de beginselen die de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de gewesten beheersen, volgt dat voor wat betreft de aan de gewesten overdragen bevoegdheden vanaf het ogenblik van die overdracht enkel de gewesten, voor hun gewest,

regelgevend kunnen optreden en de federale staat, behoudens de vastgestelde uitzonderingen, daartoe geen bevoegdheid meer heeft.

Artikel 6, § 1, IX, 3°, eerste lid, Bijzondere Wet Hervorming Instellingen, zoals gewijzigd door artikel 22, 4°, van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, met ingang van 1 juli 2014, bepaalt: “De aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet zijn, (...) IX. Wat het tewerkstellingsbeleid betreft: (...) 3° de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met uitzondering van de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen en de vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen.”

Uit de aldus met de zesde staatshervorming gerealiseerde bevoegdheidsoverdracht aan de gewesten volgt dat met ingang van 1 juli 2014 de gewesten bevoegd zijn voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en dus voor de regelgeving, de toepassing, de controle en de handhaving in deze materie. Dit houdt in dat vanaf die datum de gewesten, voor hun gewest, als enige en dus met uitsluiting van de federale staat, bevoegd zijn om in deze materie regelgevend op te treden.

De federale staat blijft evenwel bij uitzondering bevoegd voor wat betreft de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen en de vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen en kan als enige en met uitsluiting van de gewesten in dit domein regelgevend optreden.

Daaruit volgt dat de opheffing met ingang van 24 december 2018 van artikel 175 Sociaal Strafwetboek door artikel 3 van de wet van 9 mei 2018 enkel betrekking had op de bevoegdheidsmaterie die artikel 6, § 1, IX, 3°, eerste lid, Bijzondere Wet Hervorming Instellingen toewijst aan de federale staat, zoals overigens ook blijkt uit de wetsgeschiedenis van de wet van 9 mei 2018.

De opheffing van artikel 175 Sociaal Strafwetboek blijft zonder gevolg voor de aan de gewesten overgedragen bevoegdheid inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. De op het ogenblik van de bevoegdheidsoverdracht aan de gewesten bestaande federale regelgeving, namelijk op 1 juli 2014, blijft uitwerking hebben tot de opheffing of de vervanging ervan door die gewesten, voor hun gewest.

Bijgevolg is artikel 175 Sociaal Strafwetboek, zoals van toepassing op het ogenblik van de aan de verweersters verweten feiten, voor wat betreft het Waals Gewest, van kracht gebleven tot de opheffing ervan met ingang van 1 juli 2019 door het vermelde artikel 150, 2°, Controledecreet Waals Gewest en de invoering van een analoge strafbaarstelling door het vermelde artikel 113 Controledecreet Waals Gewest.

Cass. 17 december 2019 (P.19.0865.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191217-4

Trefwoorden: 1. Bevoegdheid – Openbaar Ministerie – Arbeidsauditoraat – Samenhang

2. Art. 6.1 EVRM – Recht getuigen à décharge te (doen) ondervragen – Beoordeling

Samenvatting: 1. Artikel 155 Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat, onverminderd de toepassing van de bepalingen van artikel 138, derde tot vijfde lid, de strafvordering wegens een overtreding van de wetten en de verordeningen over een van de aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de arbeidsgerechten, voor de politierechtbanken en voor de rechtbanken van eerste aanleg wordt uitgeoefend door de leden van het arbeidsauditoraat en voor de hoven van beroep door de leden van het arbeidsauditoraat-generaal.

In geval van samenloop of samenhang van genoemde overtredingen met een of meer overtredingen van andere wetsbepalingen die niet tot de bevoegdheid behoren van de arbeidsgerechten, wijst de procureur-generaal het parket van de procureur des Konings of het arbeidsauditoraat aan, en, in voorkomend geval, het parket-generaal of het arbeidsauditoraat-generaal dat bevoegd is om de strafvordering uit te oefenen.

De aanwijzing door de procureur-generaal blijkt uit het optreden zelf van de magistraat van het openbaar ministerie.

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de eiseres wordt vervolgd zowel voor overtredingen van de wetten en de verordeningen over een van de aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de arbeidsgerechten, als voor overtredingen van andere wetsbepalingen die niet tot die bevoegdheid behoren. Het arrest stelt de samenhang tussen al die misdrijven vast. Daaruit volgt dat de strafvordering werd uitgeoefend door het door de procureur-generaal aangewezen openbaar ministerie en de strafvordering wel degelijk werd uitgeoefend door een bevoegd openbaar ministerie.

2. Volgens artikel 6.3.d EVRM, dat bijzondere toepassingsmodaliteiten bevat van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces, heeft eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd ook het recht getuigen à décharge te ondervragen of te doen ondervragen.

Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM kent aan een beklaagde evenwel geen absoluut of onbeperkt recht toe om getuigen à décharge door de politie te doen ondervragen of op de rechtszitting als getuige te horen. Het komt aan de beklaagde toe aan te tonen en te motiveren dat het horen van een getuige à décharge noodzakelijk is voor de waarheidsvinding.

Het staat dan aan de rechter om daarover te oordelen, waarbij hij er dient over te waken dat het recht van de beklaagde op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet in het gedrang wordt gebracht.

De rechter moet zijn beslissing over het al dan niet horen van de getuigen à décharge steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst. Die concrete omstandigheden kunnen onder meer betrekking hebben op de feitelijke of juridische onmogelijkheid om de getuigen te horen, de relatie die de getuige had of heeft met de bij het strafproces betrokken partijen, de betrouwbaarheid van de door de getuige af te leggen verklaring rekening houdend met die relatie, zijn persoonlijkheid of het tijdsverloop sinds de feiten of het beschikbaar zijn van een geschreven verklaring van de persoon die de beklaagde als getuige wenst te horen, waarin die een eerdere verklaring herroept of nuanceert.

Het arrest oordeelt niet enkel zoals het middel vermeldt, maar ook als volgt:
- het aangedragen bewijsmateriaal is omvangrijk en afdoende om met kennis van zaken en mits zorgvuldig onderzoek tot een verantwoorde

besluitvorming met betrekking tot de feiten van de telastleggingen A.1 en A.3 te komen;

- het komt aan de eiseres toe om aan te tonen en te motiveren dat het horen van een bepaalde getuige à décharge noodzakelijk is in functie van de waarheidsvinding. Dat ligt hier niet voor;

- de concrete omstandigheden, met name de aard en de samenstelling van de reeds voorliggend onderzoeksinformatie betreffende de feiten van telastleggingen A.1 en A.3 en het betwifelbaar nut van getuigenverhoren vele jaren na de verweten feiten, kunnen het hof van beroep niet overtuigen van de noodzaak van additionele getuigenissen voor de waarheidsvinding;

- uit de schuldbeoordeling betreffende de telastleggingen A.1 en A.3 volgt dat hoe dan ook de fragmentaire verklaringen van de door de eiseres aangewezen patiënten en zorgkundigen aan die beoordeling geen afbreuk zullen doen.

Met die redenen geeft het arrest de concrete redenen op waarom eiseres' recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd het horen van deze personen als getuigen à décharge onder eed op de rechtszitting niet noodzakelijk maakt en is de beslissing naar recht verantwoord.

Cass. 31 december 2019 (P.19.0477.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191231-3

Trefwoorden: 1. Bewijs – Vaststellingen opgenomen in een proces-verbaal – Niet-tijdig toezenden van een afschrift aan de overtreder – Gevolg

Samenvatting: 1. Het verlies van de bijzondere bewijswaarde van de in een proces-verbaal opgenomen vaststellingen van de verbalisanten wegens het niet-tijdig toezenden van een afschrift van dit proces-verbaal aan de overtreder, heeft niet tot gevolg dat de rechter met die vaststellingen geen rekening mag houden of dat hij dat slechts mag doen indien die vaststellingen worden bevestigd door andere bewijsgegevens.

De laattijdige toezending van een afschrift van het proces-verbaal van overtreding heeft niet automatisch de miskennis van het recht van verdediging tot gevolg. Dit is enkel het geval indien de overtreder als gevolg hiervan zijn verdedigingsmiddelen niet meer ten gepaste tijde kan doen gelden

Cass. 7 januari 2020 (P.19.0806.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200107-6

Trefwoorden: 1. Motivering – Straf – Geldboete – Meerdere beklagden – Niet telkens afzonderlijke motivering vereist

2. Wet Europees Aanhoudingsbevel – Overlevering – Specialiteitsbeginsel – Uitzondering – Strafprocedure geeft geen aanleiding tot vrijheidsbepenkende straf

3. Rechten van verdediging – Recht op (doen) ondervragen van getuigen à décharge – Criteria – Beoordeling rechter

4. Hoger beroep – Behandeling – Herkwalificatie telastlegging – Verboden ontdebelling – Telastlegging is omschreven in de bewoordingen van een wetsbepaling die verschillende van elkaar te onderscheiden gedragingen strafbaar stelt

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 195, tweede lid, eerste en tweede zin, Wetboek van Strafvordering, dat op grond van artikel 211 Wetboek van Strafvordering ook van toepassing is op het hof van beroep, vermeldt het vonnis nauwkeurig, maar op een wijze die beknopt mag zijn, de redenen waarom de rechter, als de wet die aan zijn vrije beoordeling overlaat, een straf of maatregel uitspreekt. Het rechtvaardigt bovendien de strafmaat voor elke uitgesproken straf of maatregel.

Geen wetsbepaling vereist dat de rechter die meerdere beklaagden elk tot een geldboete veroordeelt voor elke veroordeling telkens een afzonderlijke motivering verstrekt. Een gemeenschappelijke motivering die van toepassing is voor alle beklaagden die tot een geldboete worden veroordeeld, doet geen afbreuk aan het principe van de individualisering van de bestraffing.

2. Artikel 37 van de Wet Europees Aanhoudingsbevel zijn de transpositie in het interne recht van artikel 27, 2 en 3, c, van het Kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten. Volgens die bepalingen betreft de vermelde uitzondering, zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie die uitlegt (arrest C-388/08 in de zaak Leymann en Pustovarov 1 december 2008) een situatie waarin de strafvervolging niet leidt tot de toepassing van een maatregel die de persoonlijke vrijheid van de betrokkene beperkt. In het kader van die uitzondering kan een persoon dus worden vervolgd voor “enig ander feit” dan dat welk de reden tot zijn overlevering is geweest, dat strafbaar is gesteld met een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel, zonder dat de toestemmingsprocedure hoeft te worden gevolgd, op voorwaarde dat tijdens de strafvervolging geen vrijheidsbeperkende maatregel wordt opgelegd. Indien die persoon echter wordt veroordeeld tot een vrijheidsbeperkende straf of maatregel, kan die straf pas worden uitgevoerd indien toestemming is verleend. Hieruit volgt dat de enkele veroordeling tot een gevangenisstraf nog geen maatregel is die de individuele vrijheid beperkt als bedoeld in artikel 37, § 2, 3°, Wet Europees Aanhoudingsbevel.

3. Volgens artikel 6.3.d EVRM, dat bijzondere toepassingsmodaliteiten bevat van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces, heeft eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd ook het recht getuigen à décharge te ondervragen of te doen ondervragen.

Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM kent aan een beklagde evenwel geen absoluut of onbeperkt recht toe om getuigen à décharge door de politie te doen ondervragen of op de rechtszitting als getuige te horen. Het komt aan de beklagde toe aan te tonen en te motiveren dat het horen van een getuige à décharge noodzakelijk is voor de waarheidsvinding.

Het staat dan aan de rechter om daarover te oordelen, waarbij hij er dient over te waken dat het recht van de beklaagde op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet in het gedrang wordt gebracht.

De rechter moet zijn beslissing over het al dan niet horen van de getuigen à décharge steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst. Die concrete omstandigheden kunnen onder meer betrekking hebben op de feitelijke of juridische onmogelijkheid om de getuigen te horen, de onmogelijkheid of de onwil van de partij die het getuigenverhoor vraagt om opgave te doen van de vragen die zij aan de getuige wenst te stellen, de relatie die de getuige had of heeft met de bij het strafproces betrokken partijen, de betrouwbaarheid van de door de getuige af te leggen verklaring rekening houdend met die relatie, zijn persoonlijkheid of het tijdsverloop sinds de feiten of het beschikbaar zijn van een geschreven verklaring van de persoon die de beklaagde als getuige wenst te horen, waarin die een eerdere verklaring herroept of nuanceert.

4. Het vonnisgerecht in politie- of in correctionele zaken moet aan de ten laste gelegde feiten de juiste misdrijfomschrijving geven en daartoe met eerbiediging van het recht van verdediging de oorspronkelijke omschrijving verbeteren, aanvullen of vervangen. Die verplichting geldt ook voor het appelgerecht.

De rechter die uitspraak doet over bij hem aanhangige feiten waaraan slechts één misdrijfomschrijving is gegeven, kan aan die ene misdrijfomschrijving desgevallend één of meerdere misdrijfomschrijvingen toevoegen. Aangezien een dergelijke toevoeging tot een bijkomende schuldigverklaring aan een misdrijf kan leiden, vereist dit een aanvullende aanhangigmaking. Dat laatste is evenwel in hoger beroep uitgesloten, zodat het appelgerecht voor de bij haar aanhangige feiten geen misdrijfomschrijving kan toevoegen en dus niet tot een ontduubeling van de misdrijfomschrijving kan overgaan.

Wanneer daarentegen een telastlegging is omschreven in de bewoordingen van een wetsbepaling die verschillende van elkaar te onderscheiden gedragingen strafbaar stelt, belet het voorgaande het appelgerecht niet om te oordelen dat slechts bepaalde van die gedragingen bij het vonnisgerecht aanhangig zijn gemaakt en de aanhangige gedragingen afzonderlijk te omschrijven en die of bepaalde ervan te heromschrijven van een voltrokken misdrijf naar een strafbare poging. Daarmee voegt het appelgerecht geen misdrijfomschrijving toe of ontduubelt het de initiële misdrijfomschrijving niet en verzwart het evenmin de toestand van de beklaagde.

Cass. 7 januari 2020 (P.19.0804.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200107-5

Trefwoorden: 1. Staking – Kwaadwillige belemmering van het verkeer

2. Staking – Art. 10 EVRM – Art. 11 EVRM – Geen absolute rechten

Samenvatting: 1. Artikel 406, eerste lid, Strafwetboek viseert onder meer het kwaadwillig belemmeren van het verkeer op de weg door enige handeling die het verkeer met of het

gebruik van vervoermiddelen gevaarlijk kan maken of die ongevallen kan veroorzaken bij het gebruik van of het verkeer met die vervoermiddelen.

Die bepaling stelt degene strafbaar die kwaadwillig, dit is doelbewust, een situatie veroorzaakt die van aard is dat daardoor voertuigverkeer gevaarlijk kan worden of ongevallen kunnen gebeuren, zonder dat vereist is dat het gevaar zich effectief heeft verwezenlijkt. Het vereiste opzet bestaat in het opzettelijk belemmeren van het verkeer als dusdanig. De gevaarstoestand voor het verkeer die daardoor kan worden veroorzaakt, maakt geen deel uit van dat opzet, maar is slechts het door de strafwet vereiste gevolg dat uit het handelen van de dader moet voortvloeien.

De rechter oordeelt onaantastbaar of de belemmering van het verkeer die hij vaststelt, aanleiding kon geven tot de voormelde gevaarstoestand.

(...) Met die redenen en deze die het onderdeel aanhaalt, oordeelt het arrest dat de eiser de stakerspost doelbewust heeft georganiseerd en in stand gehouden om het verkeer te belemmeren, waardoor voertuigverkeer gevaarlijk kon worden of ongevallen konden gebeuren. Aldus verantwoordt het arrest de beslissing naar recht, zonder dat het daarnaast dient vast te stellen dat de eiser ook wist of moest weten dat de verkeersbelemmering een potentiële gevaarstoestand voor het verkeer inhield.

Het enkele feit dat een misdrijf wordt gepleegd in het kader van een staking of een betoging neemt het moreel bestanddeel voor dat misdrijf niet weg, ongeacht de beweegredenen voor die actie. Aldus neemt het feit dat een wegbelemmering wordt georganiseerd om syndicale eisen te ondersteunen, niet noodzakelijk weg dat die wegbelemmering kwaadwillig is in de zin van artikel 406, eerste lid, Strafwetboek.

2. Artikel 11.1 EVRM bepaalt dat eenieder recht heeft op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht met anderen vakverenigingen op te richten en zich bij vakverenigingen aan te sluiten voor de bescherming van zijn belangen. Krachtens artikel 11.2 EVRM mag de uitoefening van deze rechten aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan deze die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Artikel 10.1 EVRM bepaalt dat eenieder recht heeft op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen. Krachtens artikel 10.2 EVRM kan de uitoefening van die vrijheden worden onderworpen aan soortgelijke beperkingen als deze bedoeld in artikel 11.2 EVRM.

Artikel 6.4 Herzien Europees Sociaal Handvest bepaalt dat, teneinde de onbelemmerde uitoefening van het recht op collectief onderhandelen te waarborgen, de partijen zich verbinden het recht van werknemers en werkgevers op collectief optreden in gevallen van belangengeschillen, met inbegrip van het stakingsrecht, te bevorderen.

Uit de artikelen 10 en 11 EVRM volgt dat het recht te staken of te betogen geen absolute rechten zijn, maar dat de uitoefening van die rechten onderhevig kan zijn aan beperkingen, mits die beperkingen daadwerkelijk beantwoorden aan doeleinden van algemeen belang en niet te beschouwen zijn als een onevenredige en onduldbare ingreep waardoor de

beschermde rechten in hun kern zouden worden aangetast. De rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de feiten die hij vaststelt.

(...) Met die redenen en deze vermeld in het antwoord op het eerste middel, oordelen de appelrechters zowel op grond van de feiten die zij concreet vaststellen als van algemene beschouwingen over de verhouding tussen grondrechten en het Belgische strafrecht, dat eisers veroordeling niet tot gevolg heeft dat zijn stakingsrecht wordt onderworpen aan andere beperkingen dan deze vermeld in de artikelen 10 en 11 EVRM, te meer daar die veroordeling niet belet het stakingsrecht op een normale wijze uit te oefenen. Aldus is de beslissing naar recht verantwoord.

Cass. 7 januari 2020 (P.19.0584.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200107-2

Trefwoorden: Hoger beroep – Appelrechter stelt overschrijding redelijke termijn vast – Strafvermindering – Opgelegde straf dezelfde als deze uitgesproken door eerste rechter

Samenvatting: De appelrechter die een overschrijding van de redelijke termijn vaststelt die geen impact heeft op de bewijsvoering, dient de straf van de beklaagde op een reële en meetbare wijze te verminderen ten opzichte van de straf die hij zelf zou hebben opgelegd zonder overschrijding van de redelijke termijn. Hij dient deze vermindering niet te beoordelen ten opzichte van de straf die is opgelegd door de eerste rechter. Het feit dat de eerste rechter geen overschrijding van de redelijke termijn heeft vastgesteld en dat de zaak bij de appelrechter enkel aanhangig is ingevolge het loutere hoger beroep van de beklaagde, speelt daarbij geen rol en belet het Hof niet zijn toezicht op de wettigheid van de beslissing van de appelrechter uit te oefenen. De relatieve werking van dat hoger beroep heeft immers enkel tot gevolg dat de door de appelrechter opgelegde straf niet hoger mag zijn dan de door de eerste rechter opgelegde straf.

Cass. 14 januari 2020 (P.19.0682.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200114-2

Trefwoorden: Strafzaken – Rechtsplegingsvergoeding – Veroordeling tot betaling van een RPV van elke in het ongelijk gestelde partij

Samenvatting: Krachtens artikel 162bis, eerste lid, Wetboek van Strafvordering veroordeelt ieder veroordelend vonnis uitgesproken tegen de beklaagde en tegen de personen die voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijk zijn, hen tot het betalen van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 1021 Gerechtelijk Wetboek volgens welk de partijen een omstandige opgave kunnen indienen van hun onderscheiden kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek, is niet van toepassing in strafzaken.

Uit die bepalingen volgt dat ook wanneer een partij slechts één rechtsplegingsvergoeding vordert van alle in het ongelijk gestelde partijen, de strafrechter die uitspraak doet over de

burgerlijke rechtsvordering, ambtshalve elke in het ongelijk gestelde partij dient te veroordelen tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding aan de in het gelijkgestelde partij. De omstandigheid dat deze in het gelijk gestelde partij slechts de solidaire veroordeling vordert van alle in het ongelijk gestelde partijen tot het betalen van een rechtsplegingvergoeding, doet daaraan geen afbreuk.

Cass. 21 januari 2020 (P.19.0693.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200121-3

Trefwoorden: 1. Oplichting – Listige kunstgrepen

2. Oplichting – Beroepsuitoefeningsverbod – Samenloop – Zwaarste straf – Geen beroepsverbod mogelijk voor misdrijf met zwaarste straf

Samenvatting: 1. Oplichting bestaat in het zich doen afgeven of leveren van een door artikel 496 Strafwetboek bedoelde zaak die een ander toebehoort hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden hetzij door het aanwenden van listige kunstgrepen, met het oogmerk zich die zaak toe te eigenen.

Listige kunstgrepen zijn misleidende middelen die bestaan in of gepaard gaan met uitwendige handelingen met het oog op de afgifte of de levering van de zaak.

Louter leugenachtige beweringen, zelfs bij herhaling, leveren geen listige kunstgreep op indien ze niet gepaard gaan met uitwendige handelingen die er enige geloofwaardigheid aan verlenen. Bovendien moeten listige kunstgrepen determinerend zijn voor de afgifte of de levering van de zaak, dit wil zeggen dat er een oorzakelijk verband moet bestaan tussen de listige kunstgrepen en de afgifte of de levering.

2. Artikel 1, f), Wet Beroepsuitoefeningsverbod bepaalt dat ingeval een veroordeling wegens misbruik van vertrouwen of oplichting of poging daartoe, de rechter die veroordeling kan gepaard doen gaan met een verbod om persoonlijk of door een tussenpersoon de in artikel 1 vermelde functies uit te oefenen voor een duur van minstens drie en maximum tien jaar. Een veroordeling wegens artikel 504quater Strafwetboek laat het opleggen van dit beroepsverbod niet toe.

Voor het bepalen van het misdrijf waarop de zwaarste straf is gesteld, wordt de hoogte van de maximum gevangenisstraf vergeleken en bij gelijkheid van de maximum gevangenisstraf de maximum geldboete en dit ongeacht de hoogte van de minimum gevangenisstraf.

Hieruit volgt dat het misdrijf waarvoor de zwaarste straf kon worden uitgesproken het misdrijf is bedoeld met de telastlegging E. Voor dit misdrijf kan het arrest evenwel niet het door artikel 1 Wet Beroepsuitoefeningsverbod bedoelde beroepsverbod opleggen.

Het arrest dat naast de veroordeling tot een hoofdgevangenisstraf, gedeeltelijk met uitstel, alsook tot een geldboete, aan de eiser tevens voor een periode van vijf jaar een door artikel 1 Wet Beroepsuitoefeningsverbod bedoeld beroepsverbod oplegt, is niet naar recht verantwoord.

Cass. 28 januari 2020 (P.19.1010.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200128-3

Trefwoorden: Werkstraf – Motivering

Samenvatting: Artikel 37quinquies, § 3, tweede lid, Strafwetboek bepaalt dat de rechter die weigert een door een beklagde gevraagde werkstraf uit te spreken zijn beslissing met redenen moet omkleden.

De weigering een werkstraf op te leggen, kan ook met redenen omkleed zijn door opgave van de redenen om een andere straf of straffen dan de werkstraf op te leggen.

Het arrest oordeelt dat de door de eerste rechter opgelegde bestraffing in zijn geheel genomen passend en noodzakelijk is om de eiser ertoe te bewegen zich voortaan wetsconform op te stellen, waarbij rekening werd gehouden met de staat van wettelijke herhaling. Het arrest oordeelt ook dat het verzoek om een werkstraf wordt afgewezen omdat de eiser in het verleden reeds meermaals werd veroordeeld wegens geweldsdelicten, de eerdere gerechtelijke tussenkomsten klaarblijkelijk niet het gewenste remediërend effect hebben gehad, in die omstandigheden een werkstraf evenmin het gewenste remediërend effect zal hebben en de vermelde gevangenisstraf en geldboete noodzakelijk zijn om de eiser het besef bij te brengen dat hij zich voortaan normconform moet gedragen. Met die redenen, die niet stereotiep zijn maar wel degelijk op de eiser gericht, motiveert het arrest in overeenstemming met artikel 37quinquies, § 3, tweede lid, Strafwetboek de weigering om een werkstraf op te leggen.

Cass. 28 januari 2020 (P.19.0583.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200128-2

Trefwoorden: 1. Zetel – Beraadslaging – Gerechtelijk stagiair

2. Gerechtelijk stagiair – Recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechter

Samenvatting: 1. Geen enkele bepaling verplicht in een vonnis uitdrukkelijk aan te geven dat een gerechtelijk stagiair die mee van de zaak kennis heeft genomen, erover heeft beraadslaagd en aanwezig is bij de uitspraak, een gerechtelijk stagiair is die bij wijze van overgangsmaatregel tijdens de verlenging van zijn stage een rechter mag vervangen. Indien een gerechtelijk stagiair mee van een zaak kennis neemt, erover heeft beraadslaagd en aanwezig is bij de uitspraak moet hij, behoudens tegenbewijs, worden geacht daartoe te zijn gemachtigd.

Wanneer een gerechtelijk stagiair als bedoeld bij artikel 259octies, § 6, zesde lid, Gerechtelijk Wetboek, zoals hier toepasselijk, een plaatsvervanging waarneemt en aldus de zetel vervolledigt, wordt de rechter die hij vervangt geacht te zijn verhinderd. Geen enkele wetsbepaling vereist dat die verhindering uitdrukkelijk wordt vastgesteld.

2. Volgens artikel 259octies, § 6, zesde lid, Gerechtelijk Wetboek, zoals hier toepasselijk, kan de gerechtelijk stagiair een plaatsvervanging waarnemen tijdens de verlengingen van zijn stage.

Samenvatting: 1. Artikel 6.1 EVRM is niet van toepassing op het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over een verzoek tot invrijheidstelling van een persoon wiens internationaal aanhoudingsbevel uitvoerbaar werd verklaard.

2. De omstandigheid dat een rechter, zoals in voorliggend geval, eerst in de kamer van inbeschuldigingstelling heeft gezeteld om een beschikking tot exequatur van een buitenlands bevel tot aanhouding te bevestigen en vervolgens om, binnen hetzelfde rechtscollege, uitspraak te doen over een verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling wegens overschrijding van de redelijke termijn van de met het oog op uitlevering ondergane hechtenis, op grond van diezelfde titel, kan niet als cumulatie van ambten worden beschouwd zoals verboden bij artikel 292 Gerechtelijk Wetboek, aangezien zijn rechterlijk ambt hetzelfde is gebleven.

Cass. 5 september 2018 (P.18.0208.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180905-13

Trefwoorden: 1. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling - Ontvankelijkheid - Belang – Begrip

2. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling - Ontvankelijkheid - Belang - Ernstig bedreigd recht - Begrip - Erfelijke roeping

Samenvatting: 1. Het belang dat voor het instellen van een rechtsvordering is vereist, wordt beoordeeld op het ogenblik waarop de vordering wordt ingesteld, ook al is niet vereist dat de eiser op dat ogenblik schade heeft geleden; het belang bestaat in elk voordeel dat de klager uit de door hem ingestelde vordering kan halen op het ogenblik waarop hij ze instelt, ook al moet de erkenning van zijn recht pas bij de uitspraak van het vonnis zijn aangetoond (1). (1) Zie Cass. 4 december 1989, AR 6848, AC 1989-90, nr. 216.

2. De toelaatbaarheid van de rechtsvordering om de schending van een ernstig bedreigd recht te voorkomen, veronderstelt dat de eiser houder is van het volgens hem bedreigde recht op het ogenblik waarop hij het wil doen gelden; dat is niet het geval wanneer de burgerlijke partij, toen haar vader nog leefde, op diens vermogen enkel een erfelijke roeping had, afhankelijk van het bestaan van een eventueel actief op het ogenblik van het openvallen van de nalatenschap (1). (1) Zie Cass. 4 december 1989, AR 6848, AC 1989-90, nr. 216.

Cass. 26 september 2018 (P.18.0250.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180926-10

Trefwoorden: 1. Art. 3 EVRM - Onmenselijke en vernederende behandeling - Definitie - Verklaringen van het Europees Comité ter voorkoming van foltering - Draagwijdte

2. Aanvoering van onmenselijke of vernederende behandeling bij de overbrengingen van een aangehouden persoon - Onvoldoende bezwaren - Verzoek om de personen te identificeren verantwoordelijk voor de overbrengingen

3. Art. 149 Gw - Onderzoeksgerechten - Regeling van de rechtspleging - Toepasbaarheid

Samenvatting: 1. Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 14 juni 2002 blijkt dat de definitie van onmenselijke en onterende behandeling steunt op, eensdeels, de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en, anderdeels, een arrest van het Grondwettelijk Hof, destijds het Arbitragehof, van 29 juni 1994, en dat de wetgever ter definiëring van die begrippen, beslist heeft niet naar de ter zake door het Europees Comité ter voorkoming van foltering of door andere instanties geformuleerde verklaringen te verwijzen, maar zich aan de vaste rechtspraak van het Europees Hof heeft willen houden, die bindende kracht heeft (1). (1) Art. 417bis, 2° en 3°, Strafwetboek (art. 5, wet van 14 juni 2002 houdende overeenstemming van het Belgische recht met het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984). De eiser voerde aan dat het feit van hem een ondoorzichtige bril te hebben opgezet en oorverdovende muziek te hebben doen horen bij zijn overbrengingen van de ene gevangenis naar een andere of van een gevangenis naar het justitiepaleis, een onmenselijke of vernederende behandeling oplevert; hij heeft vergeefs twee arresten van het EHRM aangevoerd: 18 januari 1978, Ierland t. Verenigd Koninkrijk, verzoekschrift nr. 5310/71, §§96, 167 en 168, en 7 januari 2010, Petyo Petkov t. Bulgarije, verzoekschrift nr. 32130/03, inz. §§32-33 en 43. Dat laatste arrest heeft geoordeeld dat 'de noodzaak om de anonimiteit van de verzoeker te bewaren het gebruik van een bivakmuts verantwoordde tijdens zijn verschijningen in het openbaar bij de overbrenging naar de zittingszaal van de rechtbank'. (M.N.B.)

2. Wanneer het onderzoeksgerecht naar recht beslist dat er onvoldoende bezwaren voorhanden zijn die toelaten te oordelen dat een aangehoudene bij zijn overbrenging slachtoffer werd van een onmenselijke of vernederende behandeling en bijgevolg oordeelt dat het aanvoeren van een dergelijke behandeling niet verdedigbaar is, kan het naar recht beslissen dat er geen grond is om de personen verantwoordelijk voor de overbrengingen te doen identificeren (1). (1) De eiser heeft met name het arrest EHRM (Grote Kamer), 28 september 2015, Bouyid t. België, verzoekschrift nr. 23380/09, §115 aangevoerd: 'opdat het algemeen verbod op foltering en onmenselijke of vernederende straffen en behandelingen, dat zich met name richt tot overheidsfunctionarissen, doeltreffend en praktisch zou zijn, dient er een procedure te bestaan die toelaat de aantijgingen van mishandeling te onderzoeken van een persoon die zich in hun handen bevindt'. Zie ook Cass. 5 oktober 2016, AR P.16.0420.F, AC 2016, nr. 546: 'Het middel dat gericht is tegen een overweging die door de beslissing van de appelrechter irrelevant is geworden, vertoont geen belang'.

3. Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de regeling van de rechtspleging (1). (1) Met name Cass. 27 november 1985, AR 4484, AC 1985-86, nr. 211; Cass. 25 september 2002, AR P.02.0954.F, AC 2002, nr. 479, met concl. van advocaat-generaal J. SPREUTELS, §3; Cass. 5 juni 2013, AR P.12.1881.F, AC 2013, nr. 344; zie ook de nota ondertekend R.H. onder Cass. 2 juli 1951, Pas. 1951, p. 762, gewezen op concl. van procureur-generaal R. HAYOIT DE TERMICOURT; Cass. 3 mei 1995, AR

P.94.1431.F, AC 1995, nr. 220; Cass. 2 april 2003, AR P.03.0040.F, AC 2003, nr. 221; Cass. 14 januari 2014, AR P.13.1415.N, AC 2014, nr. 28, §9, met concl. van P. DUINSLAEGER, toen eerste advocaat-generaal, §21.

Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0724.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181010-7

Trefwoorden: 1. Bescherming van de maatschappij – Internering - Voorwaarden - Misdad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt - Begrip

2. Internering - Voorwaarden - Misdad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt

Samenvatting: 1. Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie blijkt dat artikel 9, § 1, eerste lid, 1°, Interneringswet 5 mei 2014 tot doel heeft het toepassingsgebied van die maatregel te beperken tot enkel de feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten of bedreigen, waarbij de rechter de bevoegdheid wordt gelaten om geval per geval maar met een met redenen omklede beslissing het bestaan te bepalen van die aantasting of bedreiging, ook als die geen slachtoffers heeft gemaakt; door het begrip bedreiging in te voeren, heeft de wet de internering mogelijk willen maken voor feiten die wijzen op de gevaarlijkheid van de pleger, zelfs als hij de fysieke of psychische integriteit van een derde niet daadwerkelijk heeft aangetast (1). (1) Artikel 9 Interneringswet 5 mei 2014, zoals vervangen door artikel 150 Wet 4 mei 2016 betreffende de internering en diverse bepalingen inzake van Justitie, 'potpourri III' genaamd; zie 'Memorie van toelichting', Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102; Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500 (feiten van bezit en handel in verdovende middelen); Cass. 11 oktober 2017, AR P.17.0784.F, AC 2017, nr. 550 (feiten van opzettelijke brandstichting).

2. De rechter stelt onaantastbaar de feiten vast waaruit hij afleidt dat ze de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten dan wel bedreigen en het Hof gaat enkel na of hij uit zijn vaststellingen die beslissing naar recht heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500; 'Memorie van toelichting', Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102.

Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0448.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181010-6

Trefwoorden: 1. Fabrieksgeheim – Materieel bestanddeel – Begrip

2. Fabrieksgeheim – Werkzaam – Begrip

Samenvatting: 1. De rechter kan naar recht de ontstentenis van een materieel bestanddeel van het misdrijf 'onthullen van fabrieksgeheimen' afleiden uit de omstandigheden dat de verkochte keukenrecepten niet beschermd waren en de productie daarvan kan worden toegeschreven aan de kennis van de inverdenkinggestelde of door hem zijn bedacht, zelfs als laatstgenoemde de nadruk heeft gelegd op een identieke productiemethode als die van de klager (1). (1) Zie concl. 'in hoofdzaak' OM in Pas. 2018, nr. 540.

2. Een zelfstandige werknemer kan als 'werkzaam' worden beschouwd in de zin van artikel 309 Strafwetboek (1). (1) Ibid.

Cass. 10 oktober 2018 (P.18.0724.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181010-7

Trefwoorden: 1. Internering - Voorwaarden - Misdad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt - Begrip

2. Internering - Voorwaarden - Misdad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt

Samenvatting: 1. Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie blijkt dat artikel 9, § 1, eerste lid, 1°, Interneringswet 5 mei 2014 tot doel heeft het toepassingsgebied van die maatregel te beperken tot enkel de feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten of bedreigen, waarbij de rechter de bevoegdheid wordt gelaten om geval per geval maar met een met redenen omklede beslissing het bestaan te bepalen van die aantasting of bedreiging, ook als die geen slachtoffers heeft gemaakt; door het begrip bedreiging in te voeren, heeft de wet de internering mogelijk willen maken voor feiten die wijzen op de gevaarlijkheid van de pleger, zelfs als hij de fysieke of psychische integriteit van een derde niet daadwerkelijk heeft aangetast (1). (1) Artikel 9 Interneringswet 5 mei 2014, zoals vervangen door artikel 150 Wet 4 mei 2016 betreffende de internering en diverse bepalingen inzake van Justitie, 'potpourri III' genaamd; zie 'Memorie van toelichting', Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102; Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500 (feiten van bezit en handel in verdovende middelen); Cass. 11 oktober 2017, AR P.17.0784.F, AC 2017, nr. 550 (feiten van opzettelijke brandstichting).

2. De rechter stelt onaantastbaar de feiten vast waaruit hij afleidt dat ze de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten dan wel bedreigen en het Hof gaat enkel na of hij uit zijn vaststellingen die beslissing naar recht heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500; 'Memorie van toelichting', Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102.

Cass. 16 oktober 2018 (P.18.0189.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181016-2

Trefwoorden: Strafzaken - Samenstelling van de zetel - Beslissing waarbij een onderzoeksmaatregel wordt bevolen - Beslissing waarbij nadien over de zaak uitspraak wordt gedaan - Continuïteit van de zetel - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 779 Gerechtelijk Wetboek moeten de rechters die aan de beraadslaging deelnemen en uitspraak doen, op straffe van nietigheid alle rechtszittingen hebben bijgewoond waarop de zaak werd behandeld; dat artikel vereist niet dat de beslissing waarbij een onderzoeksmaatregel wordt bevolen en de beslissing waarbij nadien over de zaak zelf uitspraak wordt gedaan, steeds door dezelfde rechters worden gewezen aangezien die continuïteit enkel vereist is wanneer het debat vóór de beslissing tot het bevelen van de onderzoeksmaatregel wordt voortgezet na die beslissing (1). (1) Cass. 7 juni 2007, AR C.05.0453.F, AC 2007, nr. 312; Cass. 21 januari 2003, AR P.02.0102.N, AC 2003, nr. 42.

Cass. 17 oktober 2018 (P.18.1005.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181017-5

Trefwoorden: Vreemdelingen - Vasthouding - Voorwaarden - Vreemdeling die een asielaanvraag heeft ingediend aan de grens - Geen beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen binnen vier weken - Gevolg - Recht om België binnen te komen - Noodzaak van een beslissing van de minister

Samenvatting: Hoewel artikel 57/6/4 Vreemdelingenwet de overheid aanwijst die bevoegd is om toegang tot het grondgebied toe te laten, met name de minister of zijn gemachtigde, volgt uit artikel 74/5, § 4, 5°, Vreemdelingenwet dat het louter verstrijken van de termijn van vier weken recht geeft om België binnen te komen; eens die termijn verstreken is dan ook geen formele beslissing tot machtiging om het grondgebied binnen te komen vereist.

Cass. 7 november 2018 (P.18.1095.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181107-10

Trefwoorden: 1. Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel

2. Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Samenvatting: 1. Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld, terwijl de personen die zijn aangehouden krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat nog niet uitvoerbaar werd verklaard, wel een dergelijk verzoek kunnen indienen, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen.

2. Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel zijn aangehouden en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om de hechtenis onder elektronisch toezicht uit te voeren, terwijl de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek, de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de handhaving van de voorlopige hechtenis of over de regeling van de rechtspleging kunnen verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om het aanhoudingsbevel onder elektronisch toezicht uit te voeren, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat 'de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering.' (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

Noot:

En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat "de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering." (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

Cass. 3 april 2019 (P.19.0302.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190403-2

Trefwoorden: Strafzaken - Inverdenkinggestelde die beweert minderjarig te zijn - Deskundigenonderzoek - Botonderzoek - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de handhaving van de voorlopige hechtenis - Vordering tot verhoor van de deskundige ter zitting - Weigering - Redenen

Samenvatting: Artikel 30, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de kamer van inbeschuldigingstelling met voorrang boven alle andere zaken uitspraak doet en de beslissing moet genomen worden binnen vijftien dagen nadat het beroep is ingesteld; dit rechtscollege dat, rekening houdend met de termijnen die inherent zijn aan de rechtspleging inzake de voorlopige hechtenis, geen uitspraak doet over de gegrondheid van een beschuldiging in strafzaken, motiveert zijn beslissing regelmatig en verantwoordt haar naar recht wanneer het niet ingaat op het verzoek om de artsen, die de attesten hebben afgeleverd met de leeftijd van de in verdenking gestelde die minderjarig beweerde te zijn, ter zitting te horen omdat het oordeelt dat er geen ernstige argumenten zijn om de besluiten van de medische onderzoeken ter discussie te stellen, dat de attesten niet tegenstrijdig zijn aangezien ze beide een leeftijd boven de 18 jaar aangeven en dat het hof van beroep niet kan ingaan op het verzoek om een deskundige te horen in het kader van het toezicht op de voorlopige hechtenis (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 207.

Cass. 30 april 2019 (P.19.0355.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190430-5

Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Uitlegging

2. Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Factoren vermeld in die bepaling - Redenen van openbare orde en veiligheid - Afweging – Draagwijdte

3. Burger van de Europese Unie - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Verweer bij het onderzoeksgerecht - Wettigheidstoezicht - Draagwijdte - Richtlijn 2004/38/EG - Artikel 28, § 1 - Factoren vermeld in die bepaling - Redenen van openbare orde en veiligheid - Afweging - Draagwijdte - Evenredigheidstoezicht

Samenvatting: 1. Artikel 28, § 1, van richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, omgezet in intern recht door artikel 43, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen moet in die zin worden uitgelegd dat wanneer de maatregelen die worden overwogen meebrengen dat de betrokken persoon van het grondgebied van het gastland wordt verwijderd, die lidstaat rekening moet houden met de aard en de ernst van het aan die persoon verweten gedrag, de duur en, in voorkomend geval, de rechtmatigheid van zijn verblijf in die lidstaat, de tijd die sinds het hem verweten gedrag verstreken is, zijn gedrag gedurende die tijd, de mate waarin hij een actueel gevaar voor de samenleving vormt alsook de hechtheid van de maatschappelijke en culturele banden en familiebanden met die lidstaat (1). (1) EhJ-EU, 2 mei 2018, gevoegde zaken C-331/16 en C-366/16.

2. De lidstaat die de vrijheid van verkeer en verblijf van een burger van de Unie of zijn familieleden beperkt, moet, enerzijds, de bescherming van de fundamentele belangen aangevoerd ter ondersteuning van een dergelijke beperking en, anderzijds, de belangen van die persoon inzake de uitoefening van die vrijheden en ook van zijn privé- en gezinsleven tegen elkaar afwegen; de lidstaat moet hierbij rekening houden met de in artikel 28, § 1, van de Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 29 april 2004 vermelde factoren voor zover ze relevant zijn in die situatie.

3. Het onderzoeksgerecht dat belast is met het wettigheidstoezicht van de maatregel van vrijheidsberoving en tot verwijdering van het grondgebied van een burger van de Europese Unie, onderzoekt, zonder zich over de gepastheid ervan te mogen uitspreken, of uit de redenen van die beslissing blijkt dat de administratieve overheid haar evenredigheidstoezicht, bedoeld in artikel 43, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen heeft uitgeoefend.

Cass. 8 mei 2019 (P.19.0375.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190508-14

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Beginsel van hoor en wederhoor - Bewijsvoering - Inlichtingen uit een ander niet-gevoegd dossier - Verplichte mededeling van relevante bewijzen aan de verdediging – Draagwijdte

2. Ontneming van de persoonlijke vrijheid - Voorwaarden - Vreemdeling die een asielaanvraag heeft ingediend aan de grens - Geen beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen binnen vier weken - Gevolg - Machtiging om België binnen te komen - Nieuwe beslissing tot ontneming van de persoonlijke vrijheid - Vermeldingen

Samenvatting: 1. Als de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen geen enkele beslissing heeft genomen binnen de termijn van vier weken na ontvangst van een verzoek om internationale bescherming en de vreemdeling bijgevolg gemachtigd is het Rijk binnen te komen met toepassing van de artikelen, 57/6/4, derde lid, en 74/5, §4, 5° Vreemdelingenwet (1), maar de administratieve overheid een nieuwe beslissing tot opsluiting neemt op grond van artikel 74/6, §1, 2° van voornoemde wet, verplicht geen enkele wettelijke bepaling die overheid in die onafhankelijke maatregel tot vasthouding te vermelden dat de vreemdeling door de minister of diens afgevaardigde gemachtigd is het Rijk binnen te komen. (1) Zie Cass. 17 oktober 2018, AR P.18.1005.F, AC 2018, nr. 564.

2. Krachtens artikel 429, eerste lid, Wetboek van Strafvordering kan de eiser in cassatie zijn middelen slechts aanvoeren in een memorie die hij uiterlijk vijftien dagen voor de rechtszitting ter griffie van het Hof doet toekomen; daaruit volgt dat het Hof niet vermag acht te slaan op de memorie die minder dan vijftien volle dagen voor de vastgestelde rechtszitting ter griffie is neergelegd (1); als de zestiende, zeventiende en achttiende dag vóór de rechtszitting respectievelijk vallen op een feestdag, een zondag of een zaterdag,

moet de memorie vóór die dagen worden neergelegd (2). (Impliciete beslissing). (1) Cass 6 april 2016, AR P.16.0299.F, AC. 2016, nr. 239, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH. Als de zaak op de rechtszitting van 7 februari 2018 is vastgesteld, verstreek de termijn om de memorie neer te leggen, met toepassing van die regel, aldus op maandag 22 januari 2018 (Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0116.F, AC 2018, nr. 83). (2) Zie Cass. 19 mei 2015, AR P.15.0559.N, AC 2015, nr. 326, en noot ondertekend AW: 'De termijn van vijftien dagen bedoeld in artikel 429, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd door artikel 31 van de wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken, is een volle termijn, wat inhoudt dat vijftien volledig vrije dagen moeten worden gelaten tussen de dag van de indiening van de memorie en de dag van de rechtszitting; indien de zestiende en de zeventiende dag vóór de rechtszitting een zaterdag, zondag of feestdag zijn, moet de memorie vóór die dagen zijn neergelegd'. Aangezien de dag van de zitting in voorliggend geval op dinsdag 19 mei 2015 plaatsvond, werd de memorie, die op maandag 4 mei 2015 was neergelegd (namelijk de vijftiende dag vóór de zitting), bijgevolg laattijdig bevonden. Aangezien de zaak op de rechtszitting van woensdag 8 mei 2019 was vastgesteld en de zestiende dag vóór die dag een feestdag was (Paasmaandag, 22 april), moest de memorie in onderhavig geval uiterlijk op vrijdag 19 april worden neergelegd. Contra Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, nr. 410, dat beslist dat aangezien de rechtszitting op woensdag 21 juni 2017 was vastgesteld, 'met toepassing van die regel de termijn om een memorie neer te leggen op dinsdag 6 juni 2017 verstreek, aangezien de maandag die eraan voorafgaat een feestdag was'. De wet van 15 december 1980 bepaalt geen termijnen die afwijken van het gemeen recht voor het cassatieberoep; het Hof wacht evenwel in dit kader niet op het verstrijken van de bij art. 429, tweede lid, Wetboek van Strafvordering voorgeschreven termijn van twee maanden om het dossier vast te stellen, een termijn waarna geen enkele memorie nog mag worden neergelegd. Immers, 'Het cassatieberoep tegen een arrest dat op grond van de artikelen 72 e.v. Vreemdelingenwet uitspraak doet, wordt door het Hof bij hoogdringendheid onderzocht. De raadsman van de eiser hoeft niet op een brief van de griffie te wachten om te weten dat de zaak spoedig zal worden vastgesteld'. (Voornoemd Cass. 21 juni 2017, P.17.0617.F). De eiser heeft overmacht ter verantwoording van het niet-neerleggen van de memorie binnen de wettelijke termijn enkel mondeling op de zitting en niet in de memorie aangevoerd. Het Hof heeft daarop geen acht geslagen, maar heeft, zoals het openbaar ministerie had voorgesteld, het middel van de eiser ambtshalve genomen. (MNB)

Cass. 8 mei 2019 (P.19.0441.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190508-16

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Beginsel van hoor en wederhoor - Bewijsvoering - Inlichtingen uit een ander niet-gevoegd dossier - Verplichte mededeling van relevante bewijzen aan de verdediging – Draagwijdte

2. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting om de middelen te beantwoorden - Begrip – Omvang

3. Onderzoeksgerechten - Regelmatigheid van de procedure - Toetsing door de onderzoeksgerechten - Voorlopige hechtenis - Betwisting van het bestaan van ernstige aanwijzingen van schuld - Aanvoering van de nietigheid van een onderzoekshandeling - Drempeelcontrole

Samenvatting: 1. Het recht op een eerlijk proces, in voorkomend geval het beginsel van hoor en wederhoor vereist dat de vervolgende overheid die zich wil beroepen op elementen uit een ander dossier, alle relevante bewijzen die in haar bezit zijn, à charge en à décharge, aan de verdediging moet meedelen, aangezien de betrokken elementen niet alleen de rechtstreeks relevante bewijzen zijn voor de feiten van de zaak, maar ook andere bewijzen die de ontvankelijkheid, betrouwbaarheid en het volledige karakter van de eersten kunnen betreffen; dat recht is evenwel niet absoluut en kan worden beperkt, namelijk in de fase van het onderzoek, wanneer de inverdenkinggestelde nog niet is opgeroepen om zich voor de feitenrechter te verdedigen tegen de tegen hem aangevoerde strafrechtelijke beschuldiging en de uit een ander dossier gehaalde elementen zelf betrekking hebben op een onderzoek dat hangende is (1). (1) Zie Cass. 22 oktober 2003, AR P.03.1150.F, AC 2003, nr. 521, en de verwijzing in noot: 'De bepalingen van art. 6.1 E.V.R.M. zijn, in de regel, niet van toepassing op de onderzoeksgerechten'; Cass. 3 oktober 2012, AR P.12.0758.F, AC 2012, nr. 509, en concl. van D. VANDERMEERSCH, advocaat-generaal: 'Het recht op een eerlijke behandeling van de zaak verplicht de rechter niet om het volledig afschrift van een dossier dat niet bij hem aanhangig is gemaakt, bij het debat te voegen, alleen omdat de hem voorgelegde vordering op inlichtingen uit dat ander dossier steunt'; E.H.R.M., 17 april 2018, Paci t. België, verzoek nr. 45597/09, §85 en v.: 'het recht op onthulling van relevante bewijzen is niet absoluut. In een gegeven strafprocedure kunnen er samenlopende belangen zijn -zoals de nationale veiligheid of de noodzaak om getuigen te beschermen die represailles riskeren of de noodzaak om de politieke methodes geheim te houden bij het opsporen van misdrijven - die moeten worden afgewogen met de rechten van de beschuldigde. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn bepaalde bewijzen van de verdediging te verhullen om de fundamentele rechten van een andere persoon te vrijwaren of een belangrijk openbaar belang te waarborgen. In het licht van artikel 6, §1 zijn evenwel de maatregelen die het recht van verdediging beperken enkel rechtmatig wanneer ze absoluut noodzakelijk zijn (...)' (vertaling).

2. De rechter dient enkel te antwoorden op de middelen, dat wil zeggen op de aanvoering door een partij van een feit, handeling of tekst waaruit zij, aan de hand van een juridische redenering, de gegrondheid van een verzoek, verweer of uitzondering meent te kunnen afleiden (1); de rechter is niet verplicht de partijen omstandig in hun bewijsvoering te volgen (2); dat geldt inzonderheid voor de onderzoeksgerechten die op korte termijn moeten beslissen over de handhaving van de voorlopige hechtenis (3). (1) Cass. 31 mei 2011, AR P.10.2037.F, AC 2011, nr. 370 (4e middel), met concl. van J.-M. GÉNICOT, advocaat-generaal. (2) Cass. 30 november 2016, AR P.16.0310.F, AC 2016, nr. 687. (3) Zie Cass. 16 januari 2008, AR P.08.0061.F, AC 2008, nr. 31; Cass. 9 april 2014, AR P.14.0544.F, AC 2014, nr. 281: 'De verplichting om op een conclusie te antwoorden, die bij artikel 23, 4°, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis is opgelegd, is niet onbeperkt. De onderzoeksgerechten zijn alleen daartoe verplicht in zoverre de door de inverdenkinggestelde opgeworpen betwisting relevant is of, met andere woorden, betrekking heeft op de voorwaarden waaraan de wet, te dezen, de wettigheid van de

hechtenis onderwerpt'; Cass. 10 september 2014, AR P.14.1408.F, AC 2014, nr. 510, met concl. van D. VANDERMEERSCH, advocaat-generaal: 'Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de onderzoekgerechten die uitspraak doen inzake voorlopige hechtenis. Voor die gerechten vloeit de verplichting om op de conclusie te antwoorden voort uit het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging en, meer bepaald, uit de Voorlopige Hechteniswet.'; Cass. 16 augustus 2006, AR P.06.1169.N, AC 2006, nr. 380 (inzake de toepasbaarheid op de kamer van inbeschuldigingstelling van art. 23, 4° Voorlopige Hechteniswet); Cass. 6 februari 2013, AR P.13.0170.F, AC 2013, nr. 87: 'Het onderzoeksgerecht moet antwoorden op de conclusie van de inverdenkinggestelde wanneer daarin, in het kader van de eerste verschijning, met name een onregelmatigheid van de rechtspleging wordt aangevoerd die de bevestiging van het bevel tot aanhouding zou kunnen beletten'.

3. Wanneer een inverdenkinggestelde de nietigheid van een onderzoekverrichting of van een ingezameld element en de daaruit voortvloeiende rechtspleging aanvoert, om het bestaan te betwisten van ernstige aanwijzingen van schuld die de voorlopige hechtenis rechtvaardigen, dient het onderzoeksgerecht, dat niet optreedt met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, enkel een prima facie onderzoek van de opgeworpen onregelmatigheid uit te voeren (1). (1) Cass. 12 juni 2013, AR P.13.0994.F, AC 2013, nr. 364; zie Cass. 11 februari 2004, AR P.04.0203.F, AC 2004, nr. 74; Cass. 20 februari 2001, AR P.01.0235.N, AC 2001, nr. 106, en noot ondertekend M.D.S.

Cass. 15 mei 2019 (P.19.0469.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190515-4

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM

2. Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen - Gevolg

Samenvatting: 1. Wanneer een rechtscollege kennisneemt van een vordering om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, moet het beoordelen in welke mate die vordering verenigbaar is met de eis dat eenieder die vóór zijn berechting wordt gedetineerd, binnen een redelijke termijn wordt berecht of hangende het proces in vrijheid wordt gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

2. De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten

toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

Cass. 28 augustus 2019 (P.19.0912.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190828-1

Trefwoorden: 1. Détention préventive - Maintien de la détention – Signification de la décision – Retard – Conséquence.

2. Détention préventive - Mandat d'arrêt - Conditions – Contrôle de la régularité du mandat – Première comparution (oui) – Comparutions ultérieures (non).

Samenvatting: 1. Le défaut de signification dans le délai prévu par l'article 31, paragraphe 1er, de la loi du 20 juillet 1990 de la décision par laquelle la détention préventive est maintenue n'entraîne pas la mise en liberté de l'inculpé, mais a pour effet de retarder le point de départ du délai de pourvoi en cassation.

2. Il résulte de l'article 22 de la loi du 20 juillet 1990, lu en combinaison avec l'article 21, paragraphe 4, de cette loi, que, quelle que soit la cause de nullité invoquée, la régularité du mandat d'arrêt ne peut être contestée qu'au moment où la chambre du conseil statue sur le maintien de la détention préventive dans les cinq jours à compter de l'exécution du mandat d'arrêt, et non au moment où elle statue ensuite sur le maintien de la détention. Il s'ensuit que la chambre des mises en accusation ne peut examiner la régularité du mandat d'arrêt que lorsqu'elle statue sur l'appel d'une décision de la chambre du conseil statuant sur le maintien de la détention préventive dans les cinq jours.

Cass. 19 november 2019 (P.19.1107.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191119-7

Trefwoorden: Onderzoek – Opsporingshandeling – Art. 6bis Drugwet – Huiszoeking – Ernstige en objectieve aanwijzingen – Herkomst informatie blijkt niet uit strafdossier – Gevolg – Beklaagde voerde niet aan dat die politionele informatie onregelmatig is verkregen

Samenvatting: Artikel 6bis, derde lid, Drugwet bepaalt dat de officieren van gerechtelijke politie en de ambtenaren of beambten, daartoe door de Koning aangewezen, te allen tijde de lokalen mogen bezoeken welke dienen voor het vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan van de in de Drugwet genoemde stoffen.

De toepassing van deze bepaling vereist het voorafgaandelijk voorhanden zijn van ernstige en objectieve aanwijzingen dat de lokalen dienen voor het vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan van de in de Drugwet genoemde stoffen.

Politionele informatie waarvan de herkomst niet uit het strafdossier blijkt, kan wel degelijk een dergelijke ernstige en objectieve aanwijzing opleveren zonder dat die informatie moet

worden bevestigd door aanvullend onderzoek, voor zover niet wordt aangevoerd dat die politionele informatie onregelmatig is verkregen.

Cass. 3 december 2019 (P.19.0951.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191203-4

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Ontvankelijk verklaard – Hoger beroep toch nog vervallen verklaren

2. Hoger beroep – Termijn – Overmacht – Start nieuwe termijn

Samenvatting: 1. De artikelen 199, 202, 203 en 205 Wetboek van Strafvordering bepalen tegen welke vonnissen hoger beroep kan worden ingesteld, wie hoger beroep kan instellen en volgens welke vormen en binnen welke termijn dit moet gebeuren.

Artikel 204 Wetboek van Strafvordering bepaalt aanvullend dat het hoger beroep vervalt indien niet tijdig een verzoekschrift of grievenformulier wordt ingediend met nauwkeurige opgave van de grieven die tegen het beroepen vonnis worden ingebracht.

De ontvankelijkverklaring van een hoger beroep belet de strafrechter niet dit alsnog vervallen te verklaren indien blijkt dat niet is voldaan aan de verplichting van artikel 204 Wetboek van Strafvordering.

2. Overmacht die een appellatant belet tijdig het door artikel 204 Wetboek van Strafvordering bedoelde verzoekschrift in te dienen, is een omstandigheid onafhankelijk van de wil van die appellatant en die door hem niet kon worden voorzien of voorkomen, waardoor het hem onmogelijk was aan deze verplichting te voldoen.

Uit de aard van het overmachtsbegrip volgt dat indien overmacht een appellatant heeft belet tijdig een verzoekschrift als bedoeld door artikel 204 Wetboek van Strafvordering in te dienen, er van zodra de overmachtstoestand is opgehouden een nieuwe termijn aanvangt om alsnog aan die verplichting te voldoen.

Cass. 17 december 2019 (P.19.1232.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191217-6

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Doel strafuitvoering – Weigering – Verzoek tot invrijheidstelling

Samenvatting: Artikel 38, § 1, Wet Wederzijdse Erkenning Straffen 2012 bepaalt: “Indien de raadkamer artikel 6, 4°, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel toepast, omvat haar beslissing de erkenning en de tenuitvoerlegging van de vrijheidsbenemende straf of maatregel vermeld in de rechterlijke beslissing waarvoor een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd. De sanctie wordt vervolgens ten uitvoer gelegd overeenkomstig de bepalingen van deze wet. De territoriaal bevoegde procureur des Konings eist van de autoriteit die het Europees aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd het

vonnis vergezeld van het certificaat en gaat indien nodig over tot de aanpassing van de straf overeenkomstig artikel 18”.

Uit deze bepaling volgt dat bij weigering van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel door het onderzoeksgerecht op grond van artikel 6.4° Wet Europees Aanhoudingsbevel, de buitenlandse straf onmiddellijk en rechtstreeks uitvoerbaar is in België en door de autoriteiten van de uitvoerende macht ook moet worden uitgevoerd.

Volgens artikel 5.1.a) EVRM is vrijheidsberoving toegelaten indien de betrokkene op rechtmatige wijze wordt gevangenhouden na een veroordeling door een daartoe bevoegd rechter. Artikel 5.4 EVRM bepaalt dat eenieder die door arrestatie of gevangenhouding van zijn vrijheid is beroofd het recht heeft voorziening te vragen bij de rechter opdat deze op korte termijn beslist over de wettigheid van zijn gevangenhouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de gevangenhouding onrechtmatig is.

Artikel 5.4 EVRM is niet van toepassing op een gevangenhouding na een rechterlijke veroordeling.

Het onderzoeksgerecht kan derhalve aan deze verdragsbepaling geen rechtsmacht ontlenuen om kennis te nemen van een verzoek tot invrijheidstelling van hij tegen wie een Europees aanhoudingsbevel ter fine van strafuitvoering werd uitgevaardigd dat werd geweigerd op grond van artikel 6.4° Wet Europees Aanhoudingsbevel en die zich daardoor en bij toepassing van artikel 38, § 1, Wet Wederzijdse Erkenning Straffen 2012 in strafuitvoering bevindt.

De omstandigheid dat bij toepassing van artikel 38, § 1, laatste zin, Wet Wederzijdse Erkenning Straffen 2012 de territoriaal bevoegde procureur des Konings aan de uitvaardigende autoriteit het vonnis vergezeld van het certificaat moet opvragen en indien nodig dient over te gaan tot de aanpassing van de straf overeenkomstig artikel 18 Wet Wederzijdse Erkenning Straffen 2012 en er dus enige onzekerheid kan bestaan over de duur van de straf belet niet dat de betrokkene zich in strafuitvoering bevindt en zich bijgevolg niet kan beroepen op artikel 5.4 EVRM.

De rechtstoestand van een persoon die zich na toepassing van de weigeringsgrond van artikel 6.4° Wet Europees Aanhoudingsbevel en overeenkomstig artikel 38, § 1, Wet Wederzijdse Erkenning Straffen 2012 definitief in strafuitvoering bevindt, ook al bestaat er nog geen absolute zekerheid over de duur van de straf, valt niet te vergelijken met die van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een door België uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en waarvan de uitvoering op grond van de artikelen 23 en 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel door het openbaar ministerie is opgeschort of uitgesteld. In het eerste geval is het verzoek van de uitvaardigende autoriteit definitief afgehandeld en zal er geen overlevering volgen.

In het tweede geval blijft de betrokkene het voorwerp uitmaken van een Europees aanhoudingsbevel en zal er overlevering volgen van zodra de redenen voor de opschorting of het uitstel niet meer bestaan.

Cass. 24 december 2019 (P.19.1281.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191224-1

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Verbod ondernemingsactiviteiten uit te oefenen

Samenvatting: Volgens artikel 35, § 1 en § 5, Voorlopige Hechteniswet kunnen de onderzoeksgerechten de inverdenkinggestelde in vrijheid laten onder oplegging van één of meer voorwaarden voor de tijd die zij bepalen en maximum voor drie maanden.

Artikel 35, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat deze voorwaarden betrekking moeten hebben op een van de redenen genoemd in artikel 16, § 1, vierde lid, en daaraan aangepast zijn, in acht genomen de omstandigheden van de zaak. Het betreft met name het bestaan van ernstige redenen om te vrezen dat de in vrijheid gelaten inverdenkinggestelde nieuwe misdaden en wanbedrijven zou plegen, zich aan het optreden van het gerecht zou onttrekken, bewijzen zou pogen te laten verdwijnen of zich zou verstaan met derden.

Uit deze bepaling en de wetsgeschiedenis ervan volgt dat de wetgever geen limitatieve categorie van voorwaarden heeft omschreven, maar het aan de rechter heeft overgelaten de voorwaarden te bepalen die betrekking hebben op en aangepast zijn aan de in artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet genoemde redenen van recidivegevaar, vluchtgevaar, collusiegevaar of het gevaar op het doen verdwijnen van bewijzen. De door de rechter te bepalen voorwaarden kunnen wel degelijk een beperking inhouden op grondrechten, zoals het in artikel 23, derde lid, 1°, Grondwet nader omschreven recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid, mits de rechter de absolute noodzaak daartoe vaststelt. De rechter kan dan ook wel degelijk op grond van artikel 35, § 3, Voorlopige Hechteniswet en zonder dat een aanvullende wettelijke grondslag noodzakelijk is, de invrijheidstelling van een inverdenkinggestelde afhankelijk maken van de voorwaarde noch rechtstreeks noch onrechtstreeks ondernemingsactiviteiten uit te oefenen.

De rechter die op grond van artikel 35, § 3, Voorlopige Hechteniswet als voorwaarde oplegt dat de inverdenkinggestelde noch rechtstreeks noch onrechtstreeks ondernemingsactiviteiten mag uitoefenen, legt geen straf op. Het betreft een maatregel die noodzakelijk in de tijd is beperkt (maximum drie maanden, maar verlengbaar), die enkel als doel heeft het gevaar voor recidive, vlucht, collusie of het doen verdwijnen van bewijzen te vermijden of in te perken en waarvan de niet-naleving niet strafrechtelijk wordt gesanctioneerd. De omstandigheid dat die voorwaarde voor de inverdenkinggestelde dezelfde gevolgen kan hebben als de door artikel 1bis Wet Beroepsuitoefeningsverbod bepaalde straf van het beroepsverbod, die de rechter na een veroordeling voor bepaalde misdrijven kan opleggen voor een termijn van drie tot tien jaar en waarvan de niet-naleving strafrechtelijk wordt gesanctioneerd, laat niet toe anders te oordelen.

Het arrest oordeelt met betrekking tot de door het middel bekritiseerde voorwaarde dat die gelet op de feitelijke gegevens die het vermeldt strikt noodzakelijk is ter voorkoming van het recidivegevaar. Aldus verantwoordt het de beslissing naar recht.

Cass. 31 december 2019 (P.19.1279.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20191231-4

Trefwoorden: Uitlevering – Vrijheidsbeneming – Beslissing over de wettigheid van de gevangenhouding – Redelijke termijn

Samenvatting: Artikel 5.1.f) EVRM bepaalt dat niemand van zijn vrijheid mag worden beroofd, behalve onder meer in het geval van rechtmatige arrestatie of gevangenhouding van personen tegen wie een uitleveringsprocedure hangende is.

Artikel 5.3 EVRM, dat verwijst naar artikel 5.1.c) EVRM, is niet van toepassing op personen die van hun vrijheid zijn beroofd in de zin van artikel 5.1.f) EVRM.

Uit artikel 5.1.f) en 5.4. EVRM en de artikelen 3, tweede lid, en 5, vierde lid, Uitleveringswet 1874 volgt dat de vreemdeling van wie de uitlevering wordt gevraagd en die ter beschikking staat van de uitvoerende macht, het recht heeft de rechter te vragen op korte termijn te beslissen over de wettigheid van zijn gevangenhouding en met name of de daarbij in acht te nemen redelijke termijn niet is overschreden.

De rechter moet de redelijkheid van de termijn van de vrijheidsberoving met het oog op de uitlevering beoordelen in het licht van het nagestreefde doel en op grond van de concrete gegevens van de zaak. Bij die beoordeling kan de rechter onder meer rekening houden met de snelheid waarmee de overheden de procedure afwerken, de complexiteit van de zaak, de mogelijke interferentie van internationale instanties, de in het geding zijnde belangen en de mate waarin de betrokkene zelf heeft bijgedragen tot een vertraging van de procedure, zonder dat vereist is dat de rechter steeds al deze criteria bij zijn beoordeling betreft.

De rechter kan bij die beoordeling het gegeven betrekken dat een vreemdeling een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend en de impact daarvan op het verloop van de uitleveringsprocedure.

Cass. 7 januari 2020 (P.19.1335.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200107-10

Trefwoorden: Art. 6 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Recht op bijstand van een raadsman – Toepassingsgebied – Botscan – Materiële lichaamsgegevens die bestaan onafhankelijk van de wil van de inverdenkinggestelde

Samenvatting: Noch artikel 6 EVRM noch het recht van verdediging vereisen dat het uitvoeren van een botscan om de leeftijd van een inverdenkinggestelde te bepalen, slechts mag gebeuren met de bijstand van een raadsman. Het betreft immers een deskundigenonderzoek van materiële lichaamsgegevens, die bestaan onafhankelijk van de wil van de inverdenkinggestelde. Het feit dat zijn raadsman daardoor geen eigen vaststellingen kan doen of vragen kan stellen aan de deskundige, doet daaraan geen afbreuk. De partijen kunnen immers tijdens het verdere verloop van het proces vrij de methodiek en het resultaat van het onderzoek betwisten en de rechter beoordeelt onaantastbaar de kwaliteit, de betrouwbaarheid en de bewijswaarde ervan.

Cass. 14 januari 2020 (P.20.0037.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200114-8

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Ondervraging door de onderzoeksrechter – Wijze van ondervraging

Samenvatting: Artikel 16, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat tenzij de inverdenkinggestelde voortvluchtig is of zich verbergt, de onderzoeksrechter alvorens een bevel tot aanhouding te verlenen, hem moet ondervragen over de feiten die aan de beschuldiging ten grondslag liggen en die aanleiding kunnen geven tot de afgifte van een bevel tot aanhouding en zijn opmerkingen moet horen. Bij afwezigheid van deze ondervraging wordt de inverdenkinggestelde in vrijheid gesteld.

Dit verhoor dat de onderzoeksrechter zelf moet afnemen en dus niet kan delegeren, heeft tot doel hem in te lichten over het standpunt van de inverdenkinggestelde betreffende de hem verweten feiten zodat zijn recht van verdediging is gewaarborgd.

De wetgever heeft niet nader bepaald hoe de door artikel 16, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bedoelde ondervraging moet verlopen. Noch uit de tekst van de wet noch uit de wetsgeschiedenis volgt dat dit verhoor het karakter moet aannemen van een geleide ondervraging. Niet is vereist dat de onderzoeksrechter betreffende alle telastleggingen aan de inverdenkinggestelde specifieke vragen stelt. Het is noodzakelijk maar volstaat dat de inverdenkinggestelde de gelegenheid krijgt om zijn opmerkingen te formuleren betreffende de hem verweten feiten.

Cass. 28 januari 2020 (P.19.0310.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20200128-6

Trefwoorden: 1. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Beoordeling

2. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Kaderbesluit 13 juni 2002

3. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Bepaling in art. 141bis Strafwetboek – Gevolg – Uitsluiting bestaan terroristische misdrijven Titel Iter

4. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Art. 141bis Strafwetboek – Toepasselijkheid

5. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Art. 141bis Strafwetboek – Niet elke handeling apart te beoordelen

6. Terroristische misdrijven – Gewapend conflict – Extraterritoriale elementen – Aangrenzende staat

Samenvatting: 1. Artikel 141bis Strafwetboek, dat is opgenomen in “Titel Iter Terroristische misdrijven” van boek II van dit wetboek bepaalt: “Deze titel is niet van toepassing op handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict als gedefinieerd in en onderworpen aan het internationaal humanitair recht, noch op de handelingen van de strijdkrachten van een Staat in het kader van de uitoefening van hun officiële taken, voor zover die handelingen onderworpen zijn aan andere bepalingen van internationaal recht”.

Er is een gewapend conflict in de zin van het internationaal humanitair recht wanneer er sprake is van gewapend geweld tussen staten of aanhoudend gewapend geweld tussen

overheidsinstanties en georganiseerde gewapende groepen of tussen dergelijke groepen onderling binnen een staat.

Of er sprake is van aanhoudend gewapend geweld waarbij georganiseerde gewapende groepen zijn betrokken, wordt in hoofdzaak beoordeeld aan de hand van de intensiteit van het conflict en de mate van organisatie van de betrokken partijen.

Bij die beoordeling kan de rechter de in de rechtspraak ontwikkelde feitelijke indicatoren betrekken. Die criteria zijn evenwel enkel richtinggevend. Die beoordeling vereist niet dat de rechter toetst aan alle in de rechtspraak ontwikkelde feitelijke indicatoren. Het oordeel dat er, gelet op de intensiteit van het conflict en de mate van organisatie van de betrokken partijen, sprake is van aanhoudend gewapend geweld tussen overheidsinstanties en een georganiseerde gewapende groep is niet afhankelijk van de vaststelling dat aan alle of een meerderheid van deze feitelijke indicatoren in substantie is voldaan.

De rechter oordeelt onaantastbaar of er gelet op de intensiteit van het conflict en de mate van organisatie van de betrokken partijen sprake is van aanhoudend gewapend geweld tussen overheidsinstanties en een georganiseerde gewapende groep.

2. Artikel 2 Kaderbesluit 13 juni 2002 definieert het begrip terroristische groep en stelt dat iedere lidstaat de nodige maatregelen dient te nemen om de volgende opzettelijke gedragingen strafbaar te stellen: 1) het leiden van een terroristische groep en 2) het deelnemen aan de activiteiten van een terroristische groep, waaronder het verstrekken van gegevens of middelen aan de groep of het in enigerlei vorm financieren van de activiteiten van de groep, wetende dat deze deelneming bijdraagt aan de criminele activiteiten van de groep.

De overweging (11) Kaderbesluit 13 juni 2002, dat tot doel heeft de werkingssfeer van dit kaderbesluit te verduidelijken, bepaalt dat dit kaderbesluit niet van toepassing is op handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict als gedefinieerd in en onderworpen aan het internationaal humanitair recht, noch dat op de handelingen ondernomen door de strijdkrachten van een staat bij de uitoefening van hun officiële taken, voor zover onderworpen aan andere bepalingen van internationaal recht.

Artikel 141bis Strafwetboek bepaalt dat titel I ter die betrekking heeft op terroristische misdrijven, niet van toepassing is op handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict als gedefinieerd in en onderworpen aan het internationaal humanitair recht, noch op de handelingen van de strijdkrachten van een Staat in het kader van de uitoefening van hun officiële taken, voor zover die handelingen onderworpen zijn aan deze bepalingen van internationaal recht. Dat artikel houdt een omzetting in van de overweging (11) Kaderbesluit 13 juni 2002.

De in het onderdeel als geschonden aangevoerde bepalingen of de regel dat overwegingen van een kaderbesluit geen bindende kracht hebben, maar slechts kunnen worden aanzien als een interpretatief instrument, beletten de lidstaten niet om de uitvoering die in het nationale recht moet worden gegeven aan de bepalingen van een kaderbesluit te beperken tot het toepassingsgebied van dit kaderbesluit zoals dit blijkt uit de overwegingen bij het kaderbesluit. Zij beletten de nationale rechter evenmin om de in het nationale recht omgezette bepalingen van de bepalingen van het kaderbesluit te interpreteren in het licht van het toepassingsgebied van het kaderbesluit zoals dit blijkt uit de overwegingen.

Het arrest oordeelt dat de artikelen 137, 139 en 141bis Strafwetboek zo moeten worden geïnterpreteerd dat het terroristisch karakter van een organisatie niet kan worden afgeleid uit de handelingen van strijdkrachten in een gewapend conflict door toepassing van de in

artikel 141bis Strafwetboek bepaalde uitsluitingsgrond, zodat het leiderschap van en de deelname aan de activiteiten van een organisatie die enkel feiten van terroristische aard pleegt als strijdkracht in een gewapend conflict en onderworpen is aan het internationaal humanitair recht, niet strafbaar is op grond van die bepalingen. Aldus verantwoordt het deze beslissing naar recht.

3. Uit de tekst van artikel 141bis Strafwetboek volgt dat de daarin bepaalde uitsluiting voor handelingen van strijdkrachten tijdens een gewapend conflict als gedefinieerd in en onderworpen aan het internationaal humanitair recht en handelingen van de strijdkrachten van een staat in het kader van de uitoefening van hun officiële taken, voor zover die handelingen onderworpen zijn aan deze bepalingen van internationaal recht, geldt voor alle in deze titel opgenomen misdrijven. Artikel 141bis Strafwetboek sluit de toepassing van de gehele titel I ter uit. De uitsluiting, die niet louter een strafuitsluitende verschoningsgrond inhoudt, verhindert niet enkel de strafwaardigheid, maar slaat ook op het bestaan van alle misdrijven opgenomen in titel I ter van boek II van het Strafwetboek.

4. De toepasselijkheid van artikel 141bis Strafwetboek wordt bepaald door het antwoord op de vraag of de terroristische groep in de zin van artikel 139 Strafwetboek een strijdkracht is in een gewapend conflict en niet door het antwoord op de vraag of de personen die worden vervolgd als leider van een terroristische groep in de zin van artikel 140, § 1, Strafwetboek dan wel als deelnemer aan de activiteiten van een terroristische groep in de zin van artikel 140, § 2, Strafwetboek, zelf te beschouwen zijn als een strijdkracht in de zin van artikel 141bis Strafwetboek, dan wel of die personen misdrijven hebben gepleegd buiten het geografisch gebied van het gewapend conflict in de zin van artikel 141bis Strafwetboek.

5. Noch uit de tekst van artikel 141bis Strafwetboek in zijn geheel gelezen noch uit de ontstaansgeschiedenis van deze bepaling volgt dat de toepassing van de in deze bepaling voorziene uitsluiting vereist dat de rechter voor elke concrete handeling van een strijdkracht tijdens een gewapend conflict vaststelt dat die handeling in concreto, objectief en effectief onder de toepassing van het internationaal humanitair recht valt, met telkens opgave van de specifieke bepaling van internationaal humanitair recht die erop van toepassing is.

6. Er is een gewapend conflict in de zin van het internationaal humanitair recht wanneer er sprake is van gewapend geweld tussen staten of aanhoudend gewapend geweld tussen overheidsinstanties en georganiseerde gewapende groepen of tussen dergelijke groepen onderling binnen een staat.

Er kan ook sprake zijn van aanhoudend gewapend geweld tussen overheidsinstanties en georganiseerde gewapende groepen of tussen dergelijke groepen onderling op het territorium van een staat die niet is betrokken in de confrontatie tussen de partijen, door occasionele grensoverschrijdende gewapende incidenten of doordat een partij doelgericht doelwitten van de andere partij bij het conflict viseert die gelegen zijn op het territorium van een aangrenzende staat.

De rechter oordeelt onaantastbaar in feite of door voornoemde extraterritoriale elementen er nog steeds sprake is van een gewapend conflict onderworpen aan het internationaal humanitair recht in de zin van artikel 141bis Strafwetboek.

Bij afwezigheid van daartoe strekkende conclusie dient de rechter die van oordeel is dat incidenten op het grondgebied van een aangrenzende staat geen afbreuk doen aan de

vaststelling dat er sprake is van een gewapend conflict in de zin van het internationaal humanitair recht, niet vast te stellen op welk gedeelte van het grondgebied van de aangrenzende staat zijn oordeel betrekking heeft.

Het arrest oordeelt dat:

- de niet-internationale aard van het conflict niet wordt verhinderd door occasionele grensoverschrijdende gewapende incidenten of het feit dat de ene partij doelgericht doelwitten van de andere partij bij het conflict viseert die gelegen zijn op het territorium van een aangrenzende staat;
- de staten op wiens grondgebied het conflict zich occasioneel uitbreidt, niet betrokken zijn bij het conflict;
- het feit dat de Turkse nationale overheid militaire acties heeft uitgevoerd tegen PKK/HPG-installaties op Iraaks grondgebied, niets afdoet aan het feit dat het conflict tussen Turkije en de PKK/HPG nog steeds dient te worden beschouwd als een niet-internationaal gewapend conflict.

Aldus vermeldt het arrest de redenen op grond waarvan het oordeelt dat de handelingen gesteld in de aangrenzende staat Irak als spillover-incidenten of cross border-incidenten, behoren tot het geografisch gebied van het gewapend conflict tussen de eiser II-III en de PKK. Bij afwezigheid van daartoe strekkende conclusie dienen de appelrechters die beslissing niet nader met redenen te omkleden. Met de vermelde redenen verantwoordt het arrest de beslissing naar recht.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Cass. 12 september 2018 (C.18.0396.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20180912-1

Trefwoorden: 1. Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken - Gewettigde verdenking - Kennelijk onontvankelijk verzoek - Verzoek om uitstel

2. Verwijzing van een rechtbank naar een andere – Strafzaken - Gewettigde verdenking - Grieven die geen betrekking kunnen hebben op het geheel van de magistraten van het gerecht - Kennelijk onontvankelijk verzoek

Samenvatting: 1. Wanneer, met toepassing van artikel 545, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, het verzoek tot verwijzing van een rechtbank naar een andere wegens gewettigde verdenking kennelijk onontvankelijk is, dient het Hof onmiddellijk en definitief uitspraak te doen op grond van de akte waarbij het verzoek bij het Hof aanhangig is gemaakt alsook op grond van de bewijsstukken en kan geen verzoek om uitstel worden aangenomen (1) (2). (1) Het gaat wel degelijk om een strafdossier: ingevolge een fout bij de invoering begint het rolnummer met de letter 'C'. (2) Zie Cass. 27 januari 1999, AR P.99.0128.F, AC 1999, nr. 47.

2. Het verzoek tot verwijzing naar een andere rechtbank, bedoeld in artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering, dat geen grieven bevat die betrekking kunnen hebben op het geheel van de magistraten van het gerecht waaraan men de zaak wil onttrekken, is kennelijk onontvankelijk (1) (2). (1) Het gaat wel degelijk om een strafdossier: ingevolge een fout bij de invoering begint het rolnummer met de letter 'C'. (2) Zie bijv. Cass. 25 mei 2016, AR P.16.0602.F, AC 2016, nr. 350, met concl. OM in Pas. 2016, nr. 350; Cass. 8 oktober 2013, AR P.13.1534.N, AC 2013, nr. 507; Cass. 27 maart 2013, AR P.13.0417.F, AC 2013, nr. 215; Cass. 9 januari 2013, AR P.13.0013.F, AC 2013, nr. 18.

Cass. 19 september 2018 (P.18.0761.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180919-5

Trefwoorden: 1. Jeugdbescherming - Beschermende maatregel - Beslissing van de jeugdrechtbank - Hoger beroep - Kamer van het hof van beroep - Samenstelling - Kamer met drie raadsheren

2. Jeugdbescherming - Beschermende maatregel - Beslissing van de jeugdrechtbank - Hoger beroep - Kamer van het hof van beroep - Samenstelling - Beslissing om de zaak toe te wijzen aan een kamer met drie raadsheren - Toewijzingsbevoegdheid voorbehouden aan de eerste voorzitter - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 109bis, § 1, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het hoger beroep tegen de beslissingen in strafzaken, tenzij het uitsluitend op burgerlijke rechtsvorderingen of nog louter daarop betrekking heeft, wordt toegewezen aan een kamer met drie raadsheren, in voorkomend geval aan de kamer bedoeld in artikel 101, § 1, derde lid, Gerechtelijk Wetboek; de dwangmaatregelen die behoren tot de bevoegdheid van de jeugdrechter die uitspraak doet over beschermende maatregelen in het kader van artikel 38 decreet 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd, zijn niet strafrechtelijk van aard in de zin van die bepaling (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 483.

2. Artikel 109bis, § 3, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de andere zaken dan die bedoeld in de paragrafen 1 en 2 van dat artikel, worden toegewezen aan kamers met één raadsheer in het hof van beroep en dat, wanneer de complexiteit of het belang van de zaak of bijzondere, objectieve omstandigheden daartoe aanleiding geven, de eerste voorzitter de zaken geval per geval ambtshalve aan een kamer met drie raadsheren kan toewijzen; die toewijzingsbevoegdheid is voorbehouden aan de eerste voorzitter van het hof die deze ambtshalve uitoefent, waarbij de partijen dienaangaande geen enkel recht op initiatief hebben en de kamer die van de zaak kennisneemt, geen rechtsmacht heeft om daarover uitspraak te doen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 483.

Cass. 25 september 2018 (P.18.0606.N), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180925-7

Trefwoorden: Herziening - Verzoek - Ontvankelijkheid van de aanvraag - Intrekking door het slachtoffer van zijn verklaring - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Een verzoek tot herziening kan steunen op het intrekken door een slachtoffer van zijn verklaring, wanneer een gegeven de oprechtheid van die intrekking waarschijnlijk maakt (1). (1) Ph. TRAEST, ' De herziening in strafzaken aan herziening toe?', in *Amicus Curiae Liber Amicorum Marc De Swaef*, p. 386-387; H.D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH en M-A. BEERNAERT, *Droit de la procédure pénale, La Charte*, 2017, 8e editie, p. 1622-1623.

Cass. 7 november 2018 (P.18.0949.F – P.18.0950.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20181107-12

Trefwoorden: 1. Artikel 37 EVRM - Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Verzoekschrift - Erkenning door de Belgische Staat van een schending van het Verdrag - Doorhaling van de zaak - Gezag van uitgelegde zaak

2. Recht op toegang tot een rechter - Beperkingen - Voorwaarden

3. Recht op toegang tot een rechter - Grenzen - Cassatieberoep in strafzaken - Verklaring van cassatieberoep - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Handtekening van een advocaat die houder is van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures - Termijn om de stukken neer te leggen die van de opleiding getuigen

Samenvatting: 1. Het beginsel van de scheiding der machten houdt in dat de Rechterlijke Macht niet gebonden is door de uitlegging die de administratie van het Verdrag geeft of door de bewering van die administratie dat een rechter dat Verdrag zou hebben geschonden; heeft geen gezag van uitgelegde zaak de beslissing van het EHRM tot doorhaling van de zaak op de rol nadat het zich ertoe heeft beperkt, zonder tot miskenning van het Verdrag te beslissen, akte te nemen van de verklaring van de Belgische Regering volgens welke de vereiste van vermelding van de hoedanigheid van advocaat-houder van het getuigschrift in de stukken van de rechtspleging, geen waarborg biedt op het recht op toegang tot de rechter, zoals bepaald door artikel 6 EVRM (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

2. Het recht op toegang tot de rechter is niet absoluut, het kan het voorwerp uitmaken van beperkingen mits die de toegang tot de rechter niet dermate beperken dat het rechtsmiddel daardoor in de kern wordt aangetast, mits deze een rechtmatig doel nastreven en een redelijk verband van evenredigheid in acht nemen tussen de aangewende middelen en het beoogde doel (1). (1) Zie Cass. 4 april 2017, AR P.17.0023.N, AC 2017, nr. 245 (met verwijzingen in noot), over het hoger beroep op grieven (artikel 204 Wetboek van Strafvordering, zoals vervangen door artikel 89 wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, 'Potpourri II' genaamd).

3. De hoedanigheid van advocaat-houder van een getuigschrift wordt bewezen door de loutere vermelding van houder daarvan te zijn, in de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, met name de stukken die binnen de termijn van twee maanden bepaald in artikel 429, tweede lid, Wetboek van Strafvordering zijn neergelegd; daaruit volgt dat die hoedanigheid niet bewezen is wanneer die vermelding ontbreekt; dit minimale vormvereiste streeft een rechtmatig doel na en dergelijk bewijsmiddel kan niet beschouwd worden als afbreuk doende aan het recht om cassatieberoep in te stellen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

Cass. 3 april 2019 (P.19.0303.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20190403-3

Trefwoorden: Openbaar ministerie bij het Hof - Strafzaken - Wraking van een advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie - Wettige verdenking - Begrip

Samenvatting: Krachtens de artikelen 828, 1°, en 832, Gerechtelijk Wetboek kan een advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie die niet als hoofdpartij in het geschil optreedt, gewraakt worden wegens wettige verdenking; het bestaan van een wettige reden om een gebrek aan onpartijdigheid te vrezen vereist dat wordt nagegaan of de verdeningen die een partij beweert te ervaren, objectief verantwoord kunnen worden; dat is niet het geval wanneer de magistraat verweten wordt dat hij een initiatief dat indruist tegen een juiste toepassing van de wet of de rechten en plichten van de verzoekers niet kan wijzigen, niet heeft genomen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 208.

Cass. 25 april 2019 (C.2018.0569.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190425-4

Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende huishoudelijke schade

2. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Begrip - Herstel – Voorwerp

3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze – Beginselen

4. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende morele schade - Raming naar billijkheid - Voorwaarde

5. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende morele schade

6. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Raming - Ramingswijze - Blijvende economische schade

Samenvatting: 1. Het bestreden vonnis dat erkent dat die schade blijvend is en uit zijn redenen die betrekking hebben op het bestaan en de aard van de schade maar niet op de raming ervan, afleidt dat de huishoudelijke schade van de eiser, ook al is die blijvend, noch de bestendigheid, noch de periodiciteit vertoont die de kapitalisatie impliceert, verantwoordt niet naar recht zijn beslissing om die schade op forfaitaire wijze te vergoeden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

2. Hij die schade door zijn daad of door zaken die hij onder zijn bewaring heeft heeft veroorzaakt, is verplicht die schade te vergoeden en de getroffene heeft recht op het volledige herstel van het nadeel dat hij heeft ondergaan (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

3. De rechter raamt in concreto het nadeel dat door een onrechtmatige daad is ontstaan (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

4. De rechter kan de schade naar billijkheid ramen op voorwaarde dat hij de redenen opgeeft waarom hij de door de getroffene voorgestelde berekeningswijze niet kan toestaan en hij daarenboven de onmogelijkheid vaststelt om de schade anders te bepalen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

5. Het bestreden vonnis dat erkent dat die schade blijvend is en uit zijn redenen die betrekking hebben op het bestaan en de aard van de schade maar niet op de raming ervan, afleidt dat de morele schade van de eiser, ook al is die blijvend, noch de bestendigheid, noch de periodiciteit vertoont die de kapitalisatie impliceert, verantwoordt niet naar recht zijn beslissing om die schade op forfaitaire wijze te vergoeden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

6. Het bestreden vonnis dat erkent dat die schade blijvend is en uit zijn redenen die betrekking hebben op het bestaan en de aard van de schade maar niet op de raming ervan, afleidt dat de economische schade van de eiser, ook al is die blijvend, noch de bestendigheid, noch de periodiciteit vertoont die de kapitalisatie impliceert, verantwoordt niet naar recht zijn beslissing om die schade op forfaitaire wijze te vergoeden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 247.

Cass. 22 mei 2019 (P.19.0252.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20190522-3

Trefwoorden: 1. Ouderlijk gezag - Domiciliëring en huisvesting van het kind - Aard van de vordering

2. Openbaar ministerie - Hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen - Voorwaarden - Vereisten van de openbare orde - Begrip

Samenvatting: 1. De vordering die, in het kader van de handhaving van het gezamenlijk ouderlijk gezag, de domiciliëring en de huisvesting van het kind bij de vader dan wel bij de

moeder vraagt, is van burgerrechtelijke aard (1). (1) Zie concl. 'in hoofdzaak' OM in Pas. 2019, nr. 311, met betrekking tot de procedure die van toepassing is voor de jeugdrechtbank wanneer ze over een dergelijke vordering uitspraak doet.

2. Het openbaar ministerie heeft in de regel niet de hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen tegen de beschikkingen betreffende de burgerlijke rechtsvordering; artikel 138bis Gerechtelijk Wetboek staat het openbaar ministerie weliswaar toe om in burgerlijke zaken ambtshalve op te treden telkens als de openbare orde zijn tussenkomst vergt, maar uit dat artikel volgt niet dat het openbaar ministerie een ambtshalve vordering kan instellen telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die, in de zin van voormeld artikel 138bis, een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden; dat is het geval wanneer de aantasting van fundamentele beginselen algemene belangen zoals de rechterlijke organisatie, de rechtszekerheid of de sociale vrede schaadt (1). (1) Zie andersluidende concl. 'in hoofdzaak' OM in Pas. 2019, nr. 311; R. DECLERCQ, « Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 118 en de verwijzingen in de noten.

Cass. 31 december 2019 (P.19.1303.F), www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20191231-2

Trefwoorden: Wrakingsverzoek – Arrest KI betreffende voorlopige hechtenis werd verbroken wegens schending vermoeden van onschuld – KI voert in zelfde samenstelling BOM-controle uit (art. 235ter Sv.) – Geen wraking

Samenvatting: En vertu de l'article 828 du Code judiciaire, tout juge peut être récusé, notamment, s'il y a suspicion légitime.

Tel est le cas lorsque les faits invoqués peuvent susciter une suspicion légitime dans le chef des parties et des tiers quant à la capacité de ce magistrat de statuer de manière indépendante et impartiale. Pour affirmer l'existence d'une raison légitime de redouter chez un juge un défaut d'impartialité, il y a lieu de rechercher si les soupçons qu'une partie dit éprouver peuvent passer pour objectivement justifiés.

A l'appui de sa demande, le requérant invoque la circonstance que par un arrêt du 11 décembre 2019, la Cour de cassation a cassé pour violation de la présomption d'innocence, l'arrêt de la chambre des mises en accusation de la cour d'appel de Bruxelles du 29 novembre 2019 qui, composée des trois magistrats précités, avait confirmé sa détention préventive.

Le requérant en déduit qu'il est vain de présenter devant des magistrats qui n'ont plus l'impartialité requise, des moyens de défense concernant la régularité des méthodes particulières de recherche.

La décision de la chambre des mises en accusation saisie dans le cadre de la procédure de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle est distincte de la procédure en matière de détention préventive.

Rien n'empêche, en principe, un juge de siéger dans les deux causes. Les deux instances ont chacune un objet différent.

En l'espèce, la chambre des mises en accusation a, dans l'arrêt cassé par la Cour de cassation, statué sur la seule détention préventive du requérant et non sur des intérêts pertinents dans son chef dans le cadre de la procédure prévue à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle.

Il ne ressort pas des éléments produits par le requérant que les magistrats dont la récusation est demandée se soient exprimés, dans l'arrêt cassé, d'une manière susceptible de mettre en péril leur aptitude à mener les débats dans le cadre du contrôle des méthodes particulières de recherche avec l'impartialité et l'indépendance requises.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 12 december 2019, www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-200n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Politie over het wegverkeer - Strafvordering - 1. Verjaring - Verlenging van de verjaringstermijn - Terugwerkende kracht - 2. Opeenvolging van strafwetten

Samenvatting: Bij vonnis van 21 juni 2018, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 2 augustus 2018, heeft de Politierechtbank Henegouwen, afdeling Doornik, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 26 van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, in zoverre het voorziet in de retroactieve inwerkingtreding van de bepalingen van die wet in de volgende bewoordingen : 'Deze wet treedt in werking op 15 februari 2018, met uitzondering van de artikelen 10, 14, 16 en 20, en artikel 25, 2°, die in werking treden op 1 juli 2018. ', niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het beginsel van de niet-retroactiviteit van de strafwet, met name verankerd in artikel 2 van het Strafwetboek, artikel 7 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, alsmede de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen ? ».

Het Hof zegt voor recht: Artikel 26, eerste lid, van de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid » schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het een retroactieve werking aan artikel 25, 1°, van dezelfde wet verleent.

Grondwettelijk Hof 12 december 2019, www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-202n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Strafbepalingen en veiligheidsmaatregelen - Alcoholopname en dronkenschap - Beperking van de geldigheid van

het rijbewijs tot motorvoertuigen uitgerust met een alcoholslot - Categorieën van voertuigen - Voertuig waarmee de overtreding werd begaan - Professioneel gebruik / Persoonlijk gebruik

Samenvatting: Bij vonnis van 4 februari 2019, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 15 februari 2019, heeft de Politierechtbank West-Vlaanderen, afdeling Brugge, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 37/1, § 2, in fine van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in [zoverre het] in alle gevallen de mogelijkheid uitsluit dat een uitzondering van de verplichting tot installatie van een alcoholslot wordt verleend voor de voertuigen waarmee de inbreuk werd begaan, terwijl de wetgever de professionele deklassering van de overtreder voor ogen had om het uitzonderingsregime van artikel 37/1, § 2 te verantwoorden ? ».

Het Hof zegt voor recht: Artikel 37/1, § 2, in fine, van de wet van 16 maart 1968 «betreffende de politie over het wegverkeer » schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Informatieve nota: <https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-202n-info.pdf>

Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat de wettelijke verplichting om het alcoholslot op te leggen voor de voertuigcategorie waarmee de overtreding werd begaan, niet discriminerend is. De wetgever mocht er voor kiezen om aan de rechter enkel de mogelijkheid te bieden om rekening te houden met de professionele noden van de betrokken persoon wanneer het gaat over andere voertuigcategorieën. Een dergelijk onderscheid is pertinent, aangezien het alcoholslot een beperking vormt op de geldigheid van het rijbewijs. De wetgever mocht van oordeel zijn dat minstens voor de voertuigcategorie waarmee de overtreding werd begaan, moet worden voorkomen dat de verkeersveiligheid opnieuw in het gedrang wordt gebracht. Ook zal de persoon nog steeds voor professionele doeleinden gebruik kunnen maken van de voertuigcategorie waarmee de overtreding werd begaan, op voorwaarde dat een alcoholslot is geïnstalleerd in het voertuig.

Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be
--

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-001n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Sociaal strafrecht - Inbreuken op de wetgeving betreffende het welzijn van de werknemers - Toepassingsgebied - Het begrip werkgever - Gebruiker van een uitzendkracht

Samenvatting: Bij vonnis van 7 november 2018, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 21 november 2018, heeft de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 128 van het Sociaal Strafwetboek, zoals van toepassing op het ogenblik van de feiten in de periode van 1 januari 2014 tot en met 16 augustus 2014, het legaliteitsbeginsel, en ook evenzeer het niet-retroactiviteitsbeginsel in strafzaken, zoals onder meer weergegeven in de artikelen 12, tweede lid en 14 van de Grondwet, in

samenhang met artikel 7 van het EVRM, met artikel 15 van het BUPO-Verdrag en met het algemeen beginsel zoals uitgedrukt in artikel 2 van het Strafwetboek, in zoverre men ervan uitgaat dat het begrip werkgever in dit artikel, voor wat betreft de inbreuken op de bepalingen van de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en de uitvoeringsbesluiten, ook slaat op de gebruiker, gedurende de periode waarin een uitzendkracht bij de gebruiker werkt ? ».

Het Hof zegt voor recht: Artikel 128 van het Sociaal Strafwetboek, zoals het van toepassing was op het ogenblik van de feiten in de periode van 1 januari 2014 tot en met 16 augustus 2014 en in de interpretatie dat het van toepassing zou zijn op de gebruiker van een uitzendkracht, schendt de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met het algemeen beginsel zoals uitgedrukt in artikel 2 van het Strafwetboek.

Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-006n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Straftoemeting - Misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing - Nieuwe feiten - Feiten die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet - Inaanmerkingneming van reeds uitgesproken veroordeling - Personen die in België zijn veroordeeld / Personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn veroordeeld

Samenvatting: Bij arrest van 9 april 2019, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 17 april 2019, heeft het Hof van Beroep te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 99bis juncto artikel 65, tweede lid, Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het inhoudt dat het de Belgische rechter op geen enkele wijze toegelaten wordt in het kader van de straftoemeting toepassing te maken van artikel 65, tweede lid Strafwetboek wanneer de beklaagde zich wenst te beroepen op een veroordeling uitgesproken door de strafrechten van een andere lidstaat van de Europese Unie, ofschoon het gaat om misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing en andere feiten die bij hem aanhangig zijn en die, in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet, hoewel de Belgische rechter wel verplicht wordt toepassing te maken van artikel 65, tweede lid Strafwetboek ingeval van een eerdere Belgische veroordeling en terwijl dergelijke buitenlandse veroordeling overeenkomstig artikel 99bis Strafwetboek door de Belgische rechter wel verplicht in aanmerking dient te worden genomen bij de beoordeling van bijvoorbeeld de toepassing van de omstandigheid van herhaling of de gunstmaatregelen inzake uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf of opschorting van de uitspraak van de veroordeling ? »

Het Hof zegt voor recht: Onder voorbehoud van de in B.7.3 vermelde interpretatie, schendt artikel 99bis, tweede lid, van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

B.7.3: Artikel 3, lid 5, van het kaderbesluit 2008/675/JBZ dient zo te worden geïnterpreteerd « dat indien de nationale rechter, op grond van een in een andere lidstaat uitgesproken eerdere veroordeling, oordeelt dat een bepaalde strafmaat gezien de omstandigheden van de dader binnen de grenzen van het nationale recht onevenredig hard voor de dader zou zijn en het doel van de sanctie met een lagere straf kan worden bereikt, hij de strafmaat kan verminderen, indien een dergelijke strafmaatvermindering in louter nationale zaken mogelijk zou zijn » (considerans 9).

Die interpretatie blijkt ook uit de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde bepaling, waarin wordt bevestigd dat « de Belgische rechter zijn beoordelingsvrijheid behoudt om de straf te bepalen die hij gepast en gerechtvaardigd acht in het licht van de desbetreffende omstandigheden » (Parl. St., Kamer, 2013-2014, DOC 53-3149/001, p. 59).

Grondwettelijk Hof 16 januari 2020, www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-008n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Straftoemeting - Misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing - Nieuwe feiten - Feiten die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet - Inaanmerkingneming van reeds uitgesproken veroordeling - Personen die in België zijn veroordeeld / Personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn veroordeeld

Samenvatting: Bij vonnis van 20 juni 2019, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 9 oktober 2019, heeft de Rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Tongeren, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt art. 99bis van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het beklagde de mogelijkheid ontzegt zich te beroepen op de rechtsgevolgen van art. 65, 2° lid strafwetboek voor wat betreft het in aanmerking nemen bij de straftoemeting van veroordelingen, uitgesproken door strafgerichten van andere lidstaten van de EU, terwijl deze mogelijkheid wel bestaat voor beklagden die zich beroepen op art. 65, 2° lid strafwetboek voor wat betreft veroordelingen uitgesproken door de Belgische strafgerichten »

Het Hof zegt voor recht: Onder voorbehoud van de in B.7.3 vermelde interpretatie, schendt artikel 99bis, tweede lid, van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

B.7.3: Artikel 3, lid 5, van het kaderbesluit 2008/675/JBZ dient zo te worden geïnterpreteerd « dat indien de nationale rechter, op grond van een in een andere lidstaat uitgesproken eerdere veroordeling, oordeelt dat een bepaalde strafmaat gezien de omstandigheden van de dader binnen de grenzen van het nationale recht onevenredig hard voor de dader zou zijn en het doel van de sanctie met een lagere straf kan worden bereikt, hij de strafmaat kan verminderen, indien een dergelijke strafmaatvermindering in louter nationale zaken mogelijk zou zijn » (considerans 9).

Die interpretatie blijkt ook uit de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde bepaling, waarin wordt bevestigd dat « de Belgische rechter zijn beoordelingsvrijheid behoudt om de straf te bepalen die hij gepast en gerechtvaardigd acht in het licht van de desbetreffende omstandigheden » (Parl. St., Kamer, 2013-2014, DOC 53-3149/001, p. 59).

Noot bij beide arresten: Wanneer de rechter vaststelt dat er sprake is van een laattijdig vastgesteld voortgezet misdrijf, moet hij toepassing maken van de bestraffingsmildering voorzien in artikel 65, tweede lid van het Strafwetboek. Die regel is echter niet van toepassing wanneer de eerdere feiten bestraft werden in een andere lidstaat van de Europese Unie. In een arrest van 16 januari 2020 heeft het Grondwettelijk Hof vastgesteld dat die situatie niet strijdig is met het gelijkheidsbeginsel, onder die interpretatie dat de rechter de veroordelingen in een andere lidstaat van de Europese Unie wel op een andere wijze in aanmerking kan nemen.

2.6. Raad van State

Raad van State 11 september 2019 (nr. 245.401), *NC* 2019, afl. 6, 536-538.

Hyperlink: <http://www.raadvst-consetat.be/arr.php?nr=245401&l=nl>

Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Verzoekschrift – Model grievenformulier – Redenen en rechtsmiddelen

Samenvatting: Met de wijziging van artikel 204 Sv. beoogde de wetgever van 5 februari 2016 een doelmatigere afhandeling van de beroepsprocedure, door aan de appelland de verplichting op te leggen grondiger na te denken over de opportuniteit van het rechtsmiddel, waartoe hem ook een langere beroepstermijn werd verleend.

Het is hiermee niet strijdig om in het model van grievenformulier een rubriek 'reden(en)' in te voegen en de appelland te verplichten beknopt de redenen op te geven waarom de in eerste aanleg gewezen beslissing moet worden gewijzigd. Dit heeft niet de bedoeling afbreuk te doen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden die de wet bepaalt, maar wel om de verplichting te doen eerbiedigen dat op een voldoende nauwkeurige wijze de tegen het vonnis ingebrachte grieven moeten worden uitgedrukt.

De invoeging van een rubriek 'reden(en)' houdt op zich niet in dat reeds rechtsmiddelen moeten worden opgegeven en ontnemt de appelland niet het recht om ter staving van zijn grieven nog nieuwe argumenten en middelen te ontwikkelen.

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Brussel 27 november 2017, *T.Gez.* 2019-2020, afl. 2, 120-124.

Hyperlink:

Trefwoorden: Onwettige uitoefening van de geneeskunde – Chinese geneeskunde – Kruidengeneeskunde – Acupunctuur – Schadelijke stoffen – Voorzienbaarheid

Samenvatting: Het in een therapeutische context uitreiken van een voorschrift is, ook al handelde de beklagde niet als arts, een handeling die valt onder “het toedienen van” bedoeld in artikel 421 van het Strafwetboek. Het is niet vereist dat de beklagde de toegediende stoffen daadwerkelijk overhandigt of bij de patiënt inbrengt.

Het is bewezen dat de door de beklagde voorgeschreven kruiden een erg giftige stof bevatten of ermee besmet zijn geraakt: aristolochiazuur. Ook het oorzakelijk verband staat vast: het is zeker dat de letsels die de burgerlijke partij ondervindt, toe te schrijven zijn aan het toedienen van de Chinese kruiden, die besmet waren met het toxische aristolochinezuur.

Niettemin is de tenlastelegging na onderzoek van de zaak niet bewezen gebleken.

Vooreerst staat vast dat de beklagde niet opzettelijk de stof aristolochiazuur heeft toegediend. Er kan de beklagde verder ook geen gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid in de zin van artikel 421 van het Strafwetboek worden verweten. De beklagde beschikte over de vereiste hoedanigheid en het vereiste opleidingsniveau om op oordeelkundige wijze kruiden voor te schrijven. Zij behaalde na vijf jaar studie in 2009 een diploma in de traditionele Chinese geneeskunde aan de Shanghai Universiteit van Traditionele Geneeskunde en Farmacologie, met klinische praktijkstage en thesis. Zij is sinds 2005 lid van de Belgische vereniging voor acupuncturisten (BAF). Zij is geen leek, die lukraak en zonder kennis van zaken kruiden uitdeelt aan anderen.

De kruiden die zij voorschreef bevatten van nature geen aristolochinezuur en zijn vrij verkrijgbaar op de Europese en Belgische markt. De beklagde bestelde deze kruiden bovendien bij een in de Europese Unie gevestigd bedrijf. De kruiden werden de beide keren snel na de bestelling en overeenkomstig de factuur geleverd. Een tweede reeks van dezelfde kruiden werd pas besteld nadat was gebleken dat de eerste reeks geen problemen had opgeleverd.

Dat de kruiden besmet waren met aristolochinezuur is niet iets wat de beklagde hoefde te verwachten. Er kan haar geen gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid bij het toedienen van de kruiden worden verweten. Het kan niet van de beklagde, of enig ander normaal voorzichtig acupuncturist, worden verwacht zelf laboratoriumanalyses te (laten) uitvoeren op iedere bestelling van vrij verkrijgbare kruiden bij een in Europa gevestigd bedrijf, om na te gaan of deze kruiden vrij zijn van alle mogelijke op een bepaald moment verboden stoffen.

De schade die het slachtoffer leed, was voor de beklagde niet voorzienbaar

Gent 21 maart 2018, RW 2019-2020, afl. 17, 672-675.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Strafwet – Toepassing in de tijd – Wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme – Uitbreiding van de strafbaarstelling – Gevolgen –

2. Terrorisme – Deelname aan enige activiteit van een terroristische groep – a) Wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme – Uitbreiding van de strafbaarstelling – Gevolgen – b) Bestanddelen van het misdrijf – Kennis van de terroristische aard van de groepering

Samenvatting: 1. en 2.a) Sinds de wijziging van art. 140, § 1 Sw. door de wet van 14 december 2016 «tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme», is de deelname aan enige activiteit van een terroristische groep strafbaar wanneer de betrokkene wist of moest weten dat zijn deelname zou kunnen bijdragen tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep. Deze omschrijving houdt een uitbreiding in van de strafbaarstelling in vergelijking met de vroegere bepaling, die vereiste dat de betrokkene weet dat zijn deelname bijdraagt tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep, zodat de nieuwe strafbaarstelling niet van toepassing is op feiten die werden gepleegd vóór de inwerkingtreding van de wet van 14 december 2016.

2.b) Het in art. 140, § 1 Sw. bedoelde misdrijf van deelname aan enige activiteit van een terroristische groep, zoals van toepassing vóór de wijziging door de wet van 14 december 2016, vereist dat de deelnemer weet dat de groepering waaraan hij door enige activiteit deelneemt, een terroristische groep is. Het misdrijf vereist echter niet dat de deelnemer zelf enig terroristisch misdrijf pleegt, noch dat hij zelf geradicaliseerd is.

Antwerpen 27 juni 2018, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 365.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrechtspleging – Rechtsplegingsvergoeding – Partijen gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding

Samenvatting: Partijen die optreden in het algemeen belang, kunnen in strafzaken in beginsel geen aanspraak maken op een rechtsplegingsvergoeding. Met de arresten nrs. 68/2015, 69/2015 en 70/2015 van 21 mei 2015 heeft het Grondwettelijk Hof zijn eerder gelijklopende rechtspraak in burgerlijke zaken heroverwogen. Partijen die optreden in het algemeen belang in burgerlijke zaken, kunnen voortaan dus wel aanspraak maken op een rechtsplegingsvergoeding. Het hof van beroep ziet geen redenen om deze gewijzigde rechtspraak niet toe te passen in strafzaken.

Met noot: LAMBRECHTS, J., “Nog steeds geen RPV voor de overheid die een algemeen belang nastreeft voor de strafrechter”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 348-349.

Gent 19 oktober 2018, *RW* 2019-2020, afl. 17, 670-672.

Hyperlink:

Trefwoorden: Grooming – Constitutieve bestanddelen – a) Materieel element – Voorstel tot fysieke ontmoeting – Voordien bestaand fysiek contact tussen de meerderjarige en de minzestienjarige – b) Moreel element – Oogmerk tot het plegen van een seksueel misdrijf – Ongepaste SMS-gesprekken

Samenvatting: a) Het in art. 377quater Sw. bedoelde misdrijf van grooming vereist dat een meerderjarige door middel van informatie- en communicatietechnologie aan een minzestienjarige een voorstel doet tot ontmoeting met het oogmerk van het plegen van een seksueel misdrijf, voor zover dit voorstel is gevolgd door materiële handelingen die tot een dergelijke ontmoeting leiden. De omstandigheid dat de meerderjarige reeds voordien fysiek contact heeft gehad met de minzestienjarige sluit het misdrijf niet uit, daar de strafbaarstelling het proces van bewerking beoogt door de meerderjarige van de minzestienjarige om deze laatste tot een fysieke ontmoeting aan te zetten. Het misdrijf van grooming kan in voorkomend geval dan ook betrekking hebben op een voorstel tot het hebben van een latere fysieke ontmoeting.

b) Grooming vereist een bijzonder opzet, namelijk het oogmerk om een seksueel misdrijf te plegen, zijnde een misdrijf zoals bepaald in de hoofdstukken V, VI of VII van de titel «Misdaden en wanbedrijven tegen de orde der familie en tegen de openbare zedelijkheid» van boek II Sw. De loutere uitwisseling van sms-gesprekken met een ongepaste toon waarbij een 46-jarige man zijn liefde betuigt tegenover een amper twaalfjarig meisje, bewijst als zodanig niet dat de meerderjarige met het voormelde oogmerk zou hebben gehandeld.

Antwerpen 5 december 2018, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 357-359.

Hyperlink:

Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Zwijgrecht – Verbod op zelfincriminatie – Artikel 6 EVRM – Artikel 8 EVRM – Prejudiciële vraag – Saunders-criteria

Samenvatting: In het vonnis a quo oordeelde de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen dat het opleggen van een ontsleutelingsbevel conform artikel 88quater, §1 Sv. onverenigbaar is met het verbod op zelfincriminatie en het zwijgrecht conform artikel 6 EVRM en zoals geïnterpreteerd door het EHRM (zogenaamde Saunders-criteria).

Het hof van beroep te Antwerpen merkt op dat er veel onenigheid in de rechtspraak en rechtsleer bestaat aangaande de al dan niet verenigbaarheid van artikel 88quater, §1 Sv. met fundamentele rechten en stelt een vraag hierover aan het Grondwettelijk Hof. Het hof van beroep verzoekt het Grondwettelijk Hof om niet alleen aan de rechten van verdediging te toetsen conform artikel 6 EVRM, maar eveneens de bescherming van het privéleven conform artikel 8 EVRM.

Luik 17 januari 2019, *JLMB* 2019, afl. 40, 1886-1889.

Hyperlink:

Trefwoorden: Infraction - Causes de justification et d'excuse – Stupéfiants – Excuse de dénonciation – Ratio legis – Conditions – Exhaustivité – Portée

Samenvatting: La cause d'excuse de dénonciation organisée à l'article 6 de la loi du 24 février 1921 n'a pas été créée pour favoriser l'amendement ou le repentir spontané de l'auteur de l'infraction, mais bien dans le souci de mener une politique criminelle efficace dans le domaine de la drogue. Il n'est toutefois pas requis que les informations fournies aient effectivement été suivies de l'exercice de poursuites pénales ni même qu'elles aient conduit à la condamnation des personnes dénoncées.

La révélation doit être faite avant toute poursuite (sauf dans l'hypothèse prévue par l'alinéa 4 de l'article 6) et à l'autorité, elle doit être sincère et complète et les éléments dénoncés ne peuvent être déjà connus de l'autorité.

L'exigence d'exhaustivité de la révélation doit s'interpréter raisonnablement. À cet égard, la bonne foi du dénonciateur est un critère essentiel d'appréciation, le législateur attendant en effet de celui-ci qu'il fasse preuve de correction et d'honnêteté dans ses déclarations.

Met noot: KUTY, F., « L'interpellation démocratique pacifique peut-elle être constitutive d'une cause de justification déduite de l'état de nécessité ? », *JLMB* 2019, afl. 40, 1893-1899.

Gent 14 mei 2019, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 359-362

Hyperlink:

Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Vermoeden van onschuld – Verbod op zelfincriminatie – Artikel 6 EVRM – Zwijgrecht – Richtlijn 2016/343 – Saunderscriteria

Samenvatting: Het verlenen van encryptiesleutels door een verdachte of beklaagde om zo toegang te krijgen tot een elektronische informatiedrager vereist een persoonlijke en actieve medewerking van de verdachte of beklaagde om aan de bewijsvoering te zijnen laste mee te werken. Een encryptiebevel zoals bestraft conform artikel 88quater, §3 Sv. is om die reden onverenigbaar met het vermoeden van onschuld en het zwijgrecht conform artikel 6 EVRM, artikel 14 IVBPR en de Richtlijn 2016/343 aangaande het vermoeden van onschuld.

Het verkrijgen van een encryptiesleutel onder dwang verschilt wezenlijk van deze van het verkrijgen van lichaamseigen materiaal aangezien dit ook kan verkregen worden zonder een actieve medewerking van de verdachte en dus wilsonafhankelijk is conform de Saundersrechtspraak van het EHRM en zoals opgenomen in de Richtlijn 2016/343.

Gent 7 juni 2019, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 362-365.

Hyperlink:

Trefwoorden: Encryptie – Artikel 88quater, §1 Sv. – Medewerkingsbevel – Ontleutelingsplicht – Verbod op zelfincriminatie – Art. 6 EVRM – Zwijgrecht – Betrouwbaarheid bewijs – Saunderscriteria

Samenvatting: De ontsleutelingsplicht van een gsm conform artikel 88quater, §1 Sv. is niet in strijd met het verbod op zelfincriminatie. Het verbod op zelfincriminatie en het zwijgrecht zijn bedoeld om de verdachte te beschermen tegen afgedwongen zelfincriminerende verklaringen aangezien de uitoefening van dwang aanleiding kan geven tot valse verklaringen. Het afdwingen van een pincode van een gsm daarentegen houdt geen risico in op de aantasting van de betrouwbaarheid van het verkregen bewijs.

Bovendien leidt het verkrijgen van een pincode onder bedreiging van strafsancties er niet toe dat de beklaagde zelfincriminerende verklaringen aflegt. Het is immers niet meer dan een gegeven dat de beklaagde de pincode kent.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Gent 31 oktober 2017, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 365-367.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Huiszoeking – Regelmatigheid – Voor het publiek niet-toegankelijke plaats – Oproep vanuit die plaats – Draagwijdte

2. Politie – Doorzoeking van gebouwen – Bevoegdheid van politieambtenaren in geval van ernstig en nakend gevaar voor rampen, onheil of schadegevallen of wanneer het leven of de lichamelijke integriteit van personen ernstig wordt bedreigd

Samenvatting: Krachtens art. 1, 4° Huiszoekingswet van 7 juni 1969 en art. 27 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt mogen politieambtenaren steeds een voor het publiek niet-toegankelijke plaats betreden wanneer hieruit een oproep komt, alsook in geval van ernstig en nakend gevaar voor rampen, onheil of schadegevallen of wanneer het leven of de lichamelijke integriteit van personen ernstig wordt bedreigd. Die bevoegdheid dient ruim te worden uitgelegd, in die zin dat het volstaat dat er sprake is van omstandigheden die als een verzoek tot hulp kunnen worden geïnterpreteerd of laten vermoeden dat een tussenkomst vereist is.

Met noot: DE BOCK, E., “De overgang van een bestuurlijke huiszoeking naar een gerechtelijke huiszoeking”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 367-372.

KI Antwerpen 25 januari 2018, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 372-376.

Hyperlink:

Trefwoorden: Schijnerkenning – Frauduleuze erkenning – Vergelijkend DNA-onderzoek – Privéleven – Biologisch vaderschap – Bezit van staat – Art. 90undecies Sv. – Art. 90duodecies Sv. – Invloed latere inwerkingtreding wet

Samenvatting: Wettelijk is er niet de mogelijkheid om vooraf een onderzoek te verrichten naar de waarachtigheid van de erkenning door een man van een minderjarig niet-ontvoogd kind wanneer de moeder of de wettelijke vertegenwoordiger van het kind hiermee instemt. Indien het vermoeden bestaat dat de erkenning enkel gebeurt om alsnog verblijfsrecht af te dwingen, kan het OM nadien een strafrechtelijk onderzoek openen en initiatieven nemen om de erkenning te laten vernietigen door de burgerlijke rechter. De wet vereist niet dat de erkenner de biologische vader is van het kind, maar een erkenning pro forma door een persoon die geen biologische en affectieve band heeft met het kind druist in tegen de bepalingen van de Vreemdelingenwet en het recht van elk kind om zijn ware (biologische) vader te kennen of via bezit van staat eenman als vader te (laten) erkennen. Als er geen affectieve band bestaat en geen intentie om de vaderrol op te nemen, kan een vergelijkend DNA-onderzoek de enige manier zijn om vermoedens van schijnerkenning van het kind te staven of te ontkrachten. De inbreuk op het privéleven van betrokkenen is niet disproportioneel. Indien uit het vergelijkend DNA-onderzoek zou blijken dat de erkenner wel degelijk de biologische vader is, kan hem bezwaarlijk fraude worden verweten. Mits de nodige omzichtigheid bij de uitvoering ervan is de afname van een DNA-staal bij een jong kind geen handeling die traumatiserend kan zijn. Bij de weigering van de gevraagde DNA-afname kon de onderzoeksrechter zich niet beroepen op een nog niet in werking getreden wet.

Met noot: KEULENEER, F., “DNA-onderzoek bij schijnerkenning of frauduleuze erkenning: kan het nog na de “verstrenging”?”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 376-378.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

Antwerpen 18 maart 2019, *NC* 2019, afl. 6, 556-557.

Hyperlink:

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Borgsom – Teruggave – Eigendomsrecht verzoeker – Niet-toepasselijkheid van artikel 121 Sv. – Toewijzing aan de Staat – Tenuitvoerlegging vonnis – Begrip

Samenvatting: Indien de Deposito- en Consignatiekas het eigendomsrecht van een derde op de gestorte borgsom heeft erkend, kan zij zich niet meer beroepen op het vermoeden dat de borgsom die door een aangehouden inverdenkinggestelde of voor diens rekening is gestort na een met toepassing van artikel 35, §4 Voorlopige Hechteniswet gewezen beslissing, wordt geacht aan die inverdenkinggestelde toe te behoren. Artikel 121 Sv. heeft nog slechts een beperkt toepassingsgebied, namelijk inzake douane en accijnzen. De bepaling geldt niet indien de Voorlopige Hechteniswet, die de gemeenrechtelijke regeling vormt, van toepassing is.

Volgens artikel 35, §4 Voorlopige Hechteniswet kan de borgsom worden toegewezen bij niet-verschijning bij de tenuitvoerlegging van het vonnis. Het niet betalen van de geldboete en de gerechtskosten valt niet onder het begrip tenuitvoerlegging van het vonnis, dat enkel slaat op de uitvoering van de vrijheidsstraf.

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Corr. Brussel 15 mei 2019, *JLMB* 2019, afl. 41, 869-870.

Hyperlink:

Trefwoorden: Procédure pénale - Devoirs d'enquête - Droit à un procès équitable - Irrecevabilité des poursuites

Samenvatting: La partie poursuivante doit accomplir les devoirs d'enquêtes pertinents sollicités par le prévenu, sous peine de le priver du droit à un procès équitable et de voir ainsi les poursuites déclarées irrecevables.

Met noot: LEROY, A., « Les limites du procès-verbal doté d'une force probante particulière », *JLMB* 2019, afl. 41, 870-871.

Corr. Henegouwen (afd. Charleroi) 29 mei 2019, *RDP* 2020, afl. 1, 196-197.

Hyperlink:

Trefwoorden: Attentat à la pudeur et viol – viol – éléments constitutifs – élément matériel – acte de pénétration sexuelle – notion – pénétration buccale – baiser imposé – contexte

Samenvatting: Le baiser imposé par la force à la victime d'attouchements à caractère sexuel, après que des propos de cette même nature aient été tenus par l'auteur, constitue l'acte de pénétration sexuelle incriminé par la loi au titre du viol. (C. pén., art. 375, al. 1er)

Corr. Brussel 17 juni 2019, *JLMB* 2019, afl. 41, 868-869.

Hyperlink:

Trefwoorden: Force probante du procès-verbal - Délai d'envoi - Perception immédiate - Paiement partiel - Absence de contestation

Samenvatting: La force probante particulière, prévue à l'article 62 de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, ne s'applique que lorsque le procès-verbal a été

envoyé dans le délai légal de quatorze jours à dater de la constatation de l'infraction par un appareil automatique.

Le paiement partiel d'une proposition de perception immédiate, tout comme l'absence de contestation du procès-verbal qui constate l'infraction, n'entraînent aucune reconnaissance de culpabilité dans le chef du prévenu.

Met noot: LEROY, A., « Les limites du procès-verbal doté d'une force probante particulière », *JLMB* 2019, afl. 41, 870-871.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- Nihil

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- BAILLEUX, A., *Afstand van recht in de strafprocedure*, Antwerpen, Intersentia, 2019, 1029 p.
- DERUYCK, F., SPRIET, B., TRAEEST, P., VERSTRAETEN, R. (eds.), *Strafrecht – Geannoteerd*, Brugge, Die Keure, 2018, 1744 p.
- GOOSSENS, F., BERKMOES, H., HUYSMANS, J., COLETTE, M. e.a., *Wetboek Salduz – Geannoteerd*, Brugge, Die Keure, 2019, 599 p.
- LAENENS, J., SCHEERS, D., THIRIAR, P., RUTTEN, S., VANLERBRGHE, B., *Handboek Gerechtig recht*, Antwerpen, Intersentia, 2020, 969 p.
- MICHIELS, O., FALQUE, G., *Principes de procédure pénale*, Brussel, Larcier, 2019, 788 p.
- ROZIE, J., VANDERMEERSCH, D., DE HERDT, J., DEBAUCHE, M., TAEYMANS, M., *Naar een nieuw strafwetboek? Het voorstel van de Commissie tot hervorming van het strafrecht*, Brugge, Die Keure, 2019, 591 p.
- VAN DEN WYNGAERT, C., VANDROMME, S., TRAEEST, P., *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen*, Oud-Turnhout, Gompel&Svacina, 2019, 1452 p.

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- Nihil

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- DERUYCK, F., DE WAEL, F., “De voor het eerst door de appelrechters vastgestelde staat van wettelijke herhaling in de rechtspraak van het Hof van Cassatie”, *NC* 2019, afl. 6, 509-513.
- GUILLAIN, C. « Commentaire de l’arrêt de la Cour constitutionnelle du 6 décembre 2018 à propos de l’article 9 de la loi sur les drogues », *RDP* 2020, afl. 1, 162-181. (noot bij GwH 6 december 2018, zie ed. 152)
- KUTY, F., « L’interpellation démocratique pacifique peut-elle être constitutive d’une cause de justification déduite de l’état de nécessité ? », *JLMB* 2019, afl. 40, 1893-1899. (noot bij Luik 17 januari 2019)

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- BORGHS, P., “Hitlergroet in Belgische strafwetgeving. Het brengen van de Hitlergroet als misdrijf of verzwarende omstandigheid”, *NJW* 2019, afl. 412, 822-832.
- BORGHS, P., “Aanzetten tot discriminatie vereist niet altijd bijzonder opzet”, *NJW* 2019, afl. 413, 899-900.
- LEMMENS, C., “De beoefening van de Chinese kruidengeneeskunde blijft een hachelijke onderneming: de toediening van schadelijke stoffen en de onwettige uitoefening van de geneeskunde”, *T.Gez.* 2019-20, afl. 2, 127-133. (noot bij Cass. 11 december 2018)

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- ARNOU, L., “De vereiste van eenparigheid na een cassatie van de straf”, *NC* 2019, afl. 6, 539-541. (noot bij Cass. 30 mei 2017, zie ed. 152)
- BLOCKX, F., “Medisch beroepsgeheim en strafvervolgning: laat de granaat geen boemerang worden”, *Juristenkrant* 2019, afl. 398, 11.
- BOLLENS, S., VAN DAELE, D., “De tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel in het licht van artikel 2 EVRM”, *NC* 2019, afl. 6, 521-526. (noot bij EHRM 9 juli 2019, zie ed. 156)
- DE BACKER, K., “Het verzet in strafzaken: een verdere verruiming van de wettige reden van verschoning door het Hof van Cassatie?”, *NC* 2019, afl. 6, 549-553. (noot bij Cass. 3 april 2019, zie ed. 156)
- DE BOCK, E., “De overgang van een bestuurlijke huiszoeking naar een gerechtelijke huiszoeking”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 367-372. (noot bij KI Gent 31 oktober 2017)
- DE WIT, J., “[Afschaffing van de verjaringstermijn voor seksuele misdrijven tegen minderjarigen] Verjaren kan niet meer”, *Juristenkrant* 2019, afl. 398, 12-13.
- DEWULF, S., “Geen immuniteit voor diplomaten op vakantie”, *NC* 2019, afl. 6, 545-548. (noot bij Cass. 2 januari 2019, zie ed. 155)
- KEULENEER, F., “DNA-onderzoek bij schijnerkenning of frauduleuze erkenning: kan het nog na de “verstrenging”?”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 376-378. (noot bij KI Antwerpen 25 januari 2018)
- KEYAERTS, K., VERSPEELT, F., “Geolocatiesurveillance tijdens strafonderzoek”, *Politie en Recht* 2019, afl. 3, 123-131.
- LAMBRECHTS, J., “Nog steeds geen RPV voor de overheid die een algemeen belang nastreeft voor de strafrechter”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 348-349. (noot bij Cass. 23 april 2019)
- LEROY, A., « Les limites du procès-verbal doté d'une force probante particulière », *JLMB* 2019, afl. 41, 870-871. (noot bij Corr. Brussel 17 juni 2019 en 15 mei 2019)
- MICHIELS, O., « Ton appel tu motiveras... », *JLMB* 2019, afl. 40, 1911-1917. (noot bij Cass. 6 maart 2019, zie ed. 155)
- ROYER, S., YPERMAN, W., “Databeslag bij advocaten in strijd met EVRM. Botte beslagbijl bij beroepsgeheimhouders moet scherper”, *Juristenkrant* 2019, afl. 400, 3 en 6-7.
- THEUNIS, J., “Maar de boer hij ploegde voort ... – In welke mate kan een beslissing van de bestuursrechter de strafrechter binden?”, *RW* 2019-2020, afl. 14, 544-547. (noot bij Cass. 22 maart 2016, zie ed. 142)
- THIRIAR, P., “Nietigheid taalwet gerechtszaken – je vais et je viens ...”, *RW* 2019-2020, afl. 14, 522.
- TIMBERMONT, E., “Verschillende waarborgen huisvisitatie en huiszoeking”, *NJW* 2019, afl. 412, 854-855. (noot bij GwH 27 juni 2019, zie ed. 155)
- TRAEST, P., ROELANDT, J., “Herziening van de herziening anno 2019”, *NC* 2019, afl. 6, 481-508.
- VAN DE HEYNING, C., “Het zwijgrecht in digitale tijden: de strijd om decryptiesleutels naar het Grondwettelijk Hof”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 307-319.
- VAN HERPE, R., “Het ambtshalve middel afgeleid uit een nieuw element als sleutel voor een eerder door het grievenformulier gesloten deur”, *NJW* 2019, afl. 413, 894. (noot bij GwH 16 mei 2019, zie ed. 155)

- VAN OVERBEKE, S., “De wetgever en de onmiddellijke aanhouding: steekvlamwetgeving met een cynisch randje”, *RW* 2019-2020, afl. 15, 562.
- VAN OVERBEKE, S., “Het Grondwettelijk Hof en het grievenstelsel in strafzaken: knuppeltjes in het hoenderhok”, *RW* 2019-2020, afl. 18, 683-696. (noot bij GwH 16 mei 2019 en 6 juni 2019 (voor beide arresten zie ed. 155))
- VANWALLEGHEM, P., “Cassatie controleert streng op weigering taalverwijzing”, *Juristenkrant* 2019, afl. 398, 4. (noot bij Cass. 15 oktober 2019, zie ed. 157)
- VASSEUR, R., “Welles nietig: over de sanctie op het ontbreken van de handtekening van de onderzoeksrechter en het gebrek aan motivering van het bevel tot aanhouding”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 320-327.
- VERSWEYVELT, A.-S., “De (on)verenigbaarheid van de meldplicht voor socialezekerheidsinstellingen met de grondrechten”, *RW* 2019-2020, afl. 20, 776-789. (noot bij GwH 14 maart 2019, zie ed. 154)

E. Gemengde of andere bijdragen

- BERNAERTS, J., “«Recht op» een psychiatrische behandeling in een «officiële» taal voor gedetineerden en geïnterneerden op grond van het EVRM en de Bestuursstaalwet”, *RW* 2019-2020, afl. 22, 843-857.
- DE BEULE, K., “Een evaluatie van vijf jaar strafuitvoeringsonderzoek: heiligt het doel de middelen?”, *T.Strafr.* 2019, afl. 6, 328-342.
- DE SMEDT, W., “De zaak Bo Coolsaet: schaf de burgerlijke partijstelling niet af”, *Juristenkrant* 2019, afl. 399, 10.
- DEFERME, D., OTGAAR, H., “Onverjaarbaarheid ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen: tijd voor onafhankelijke commissie?”, *Juristenkrant* 2019, afl. 399, 11.

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- DANIELS, C., “Gebruik DPA-Deposit mocht niet verplicht worden”, *Juristenkrant* 2019, afl. 400, 5 en 16.
- DE COCK, M., WARNEZ, B., “De matigingsbevoegdheid van de politierechter bij GAS: (quasi?) parallellisme met de strafprocedure”, *RW* 2019-2020, afl. 20, 763-775.
- DE JAEGER, T., “Van Potpourri naar empirie”, *RW* 2019-2020, afl. 17, 643-663.
- DE LOPHEM, E., PATERNOSTRE, A., « La remise des conclusions au greffe après l'arrêt du Conseil d'État du 12 décembre 2019 », *JT* 2020, afl. 4, 63-66.
- SCHEERS, D., “Rechter vs. DPA: 0-1”, *RW* 2019-2020, afl. 17, 642.

3.5. Varia

- Nihil